

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

**ΤΜΗΜΑ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ

**«ΚΛΑΔΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΣΤΗΝ
ΕΛΛΑΔΑ. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ
ΣΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ»**

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ:

ΣΤΡΑΤΙΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

ΣΚΟΚΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:

ΚΑΝΙΣΤΡΑΣ ΑΓΓΕΛΟΣ

ΠΑΤΡΑ – ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2006

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ
Περιεχόμενα	1
Περίληψη	4
Εισαγωγή	5
Κεφάλαιο 1: Γενικότερα τραπεζικά δρώμενα	7
1.1 Οικονομικές εξελίξεις στον τραπεζικό τομέα	7
1.2 Εξελίξεις στη Νοτιοανατολική Ευρώπη	13
1.3 Λόγοι παρουσίας ελληνικών τραπεζών στη Νοτιοανατολική Ευρώπη	15
Κεφάλαιο 2: Ελληνικές Τράπεζες	40
2.1 Εθνική Τράπεζα	40
2.1.Α. Τουρκία	45
2.1.Β. Σκόπια	56
2.1.Γ. Ρουμανία	57
2.1.Δ. Βουλγαρία	59
2.1.Ε. Σερβία	60
2.1.ΣΤ. Αλβανία	63
2.2 Alpha Bank	63
2.2.Α. Βουλγαρία	66
2.2.Β. Αλβανία	67
2.2.Γ. Σκόπια	67
2.2.Δ. Ρουμανία	68
2.2.Ε. Σερβία	68
2.2.ΣΤ. Τουρκία	68
2.3 EFG Eurobank	70
2.3.Α. Τουρκία	73
2.3.Β. Βουλγαρία	76

2.3.Γ. Πολωνία	79
2.3.Δ. Σερβία	80
2.3.Ε. Ρουμανία	81
2.3.ΣΤ. Ουκρανία	83
2.4 Τράπεζα Πειραιώς	84
2.4.Α. Βουλγαρία	87
2.4.Β. Σερβία	88
2.4.Γ. Αλβανία	89
2.4.Δ. Ρουμανία	89
2.4.Ε. Τουρκία	89
2.5 Εμπορική Τράπεζα	90
2.5.Α. Βουλγαρία	98
2.5.Β. Αλβανία	99
2.5.Γ. Ρουμανία	99
2.6 Atebank (Αγροτική Τράπεζα)	100
2.6.Α. Σερβία	102
2.6.Β. Ρουμανία	102
2.6.Γ. Αλβανία	103
2.7 Marfin Bank (Marfin Financial Group)	104
2.7.Α. Εσθονία	106
2.8 Εγνατία Τράπεζα	107
2.8.Α. Ρουμανία	108
2.9 Novabank	109
2.9.Α. Τουρκία	110
2.10 Τράπεζα Αιγαίου	110
2.11 Geniki Bank (Γενική Τράπεζα)	111
2.12 Proton Bank	112
2.13 Omega Bank (Ωμέγα Τράπεζα)	114

2.14 Probank	114
2.15 Τράπεζα Αττικής	115
2.16 Aspis Bank (Ασπίς Τράπεζα)	116
2.17 FBBank (First Business Bank)	117
Κεφάλαιο 3: Κυπριακές Τράπεζες	118
3.1 Λαϊκή Τράπεζα Κύπρου	118
3.1.Α. Σερβία	121
3.2 Τράπεζα Κύπρου	121
3.3 Ελληνική Τράπεζα	124
Κεφάλαιο 4: Ξένες Τράπεζες	125
4.1 Citibank	125
4.2 HSBC	125
4.3 BNP Paribas	126
4.4 RBS (Royal Bank of Scotland Group)	126
4.5 HVB Group (HypoVereinsbank)	127
4.6 American Bank of Albania	128
Επίλογος	129
Βιβλιογραφία	130

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σ' αυτή την πτυχιακή προσπαθήσαμε να κάνουμε μία εκτενή περιγραφή της παρουσίας των τραπεζών που δραστηριοποιούνται στο ελληνικό τραπεζικό γίγνεσθαι σήμερα στην ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης αλλά και των λόγων που κάνει τις τράπεζες να έχουν έντονη παρουσία στην περιοχή.

Στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται μία αναφορά στα ελληνικά τραπεζικά δρώμενα του σήμερα, στην παρουσία των ελληνικών επιχειρήσεων στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης αλλά και στους λόγους που κάνουν τις τράπεζες να <<πηγαίνουν>> στις χώρες της περιοχής.

Στο δεύτερο κεφάλαιο γίνεται αναλυτική παρουσίαση των ελληνικών τραπεζών αλλά και αναφορά στις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης που έχουν σήμερα παρουσία.

Στο τρίτο κεφάλαιο γίνεται αναλυτική αναφορά στις κυπριακές τράπεζες που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα αλλά και ανάλυση του πώς αυτές οι τράπεζες επηρεάζουν τις αποφάσεις των ελληνικών τραπεζών σε σχέση με την παρουσία τους στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Τέλος στο τέταρτο και τελευταίο κεφάλαιο γίνεται αναφορά στις ξένες τράπεζες που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η εποχή που ζούμε χαρακτηρίζεται από γρήγορες και συνεχείς αλλαγές. Όλα γύρω μας αλλάζουν με γρήγορο τρόπο με συνέπεια τίποτα από αυτά που θεωρούσαμε να μην θεωρείται δεδομένο. Η παγκοσμιοποίηση και το άνοιγμα των αγορών και οικονομιών, οι ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις κυρίως στις επικοινωνίες και στην πληροφορική, η ανάδειξη και ανάπτυξη των νέων οικονομιών χαμηλού κόστους στην Άπω Ανατολή και στις χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, η σημαντική ανάπτυξη και συγκέντρωση θεσμικών κεφαλαίων παγκοσμίως είναι μερικοί από τους κυριότερους παράγοντες που έχουν οδηγήσει σε ένα κύμα διεθνοποίησης των επιχειρήσεων με την πολυεθνικοποίησή τους.

Οι μεγαλύτερες διασυνοριακές δυνητικές αγορές που δημιουργούνται και το μέγεθος των επενδύσεων που απαιτούνται καθιστούν αναγκαίες τις οικονομίες κλίμακας για την βελτίωση της αποδοτικότητας και κερδοφορίας των επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένου και των τραπεζών στην προκειμένη περίπτωση. Αυτή η εξέλιξη έχει οδηγήσει σε έκρηξη των συγχωνεύσεων και εξαγορών σε κάθε χώρα και διασυνοριακά, που ενισχύθηκαν και από τα εκτεταμένα προγράμματα ιδιωτικοποιήσεων. Το αποτέλεσμα σήμερα είναι η δημιουργία μεγαλύτερων, ισχυρότερων και πιο διεθνοποιημένων επιχειρήσεων.

Οι εθνικές πολιτικές βρίσκονται σήμερα σε μεγάλο δίλημμα, αντιμέτωπες με το νέο φαινόμενο. Αμφισβητούνται ευθέως από το διεθνές κεφάλαιο οι στρατηγικές <<προστασίας>> του τοπικού ιδιοκτησιακού καθεστώτος των επιχειρήσεων, όπως βλέπουμε στην Ευρώπη. Αρκετές χώρες διαμορφώνουν πολιτικές ενθάρρυνσης της δημιουργίας <<εθνικών πρωταθλητών>> ως στρατηγική διατήρησης της τοπικής ιδιοκτησίας των επιχειρήσεων, ενώ άλλες χρησιμοποιούν διαθέσιμα μέσα για την αποτροπή ή αποθάρρυνση εξαγορών τοπικών επιχειρήσεων από ξένα συμφέροντα. Αυτές οι πρακτικές αμφισβητούνται στην Ευρώπη αλλά και στον υπόλοιπο κόσμο αν είναι συμβατές με την πολιτική ανοικτών αγορών και διασφάλισης των

ανταγωνιστικών συνθηκών. Επομένως για την χώρα μας τίθεται το ερώτημα: είμαστε αδιάφοροι στην προοπτική, πέντε χρόνια από σήμερα η πλειονότητα των σημερινών μεγάλων ελληνικών επιχειρήσεων και κατά επέκταση των τραπεζών να ανήκει σε πολυεθνικές εταιρείες;

Αν καταλήξουν οι κυριότερες ελληνικές τράπεζες και επιχειρήσεις να ανήκουν σε ξένους ομίλους, τότε η στρατηγική να παίζουμε ρόλο στην ευρύτερη γεωγραφική περιοχή των Βαλκανίων εξανεμίζεται, διότι τα κέντρα αποφάσεων θα βρίσκονται εκτός Ελλάδος και θα ανήκουν σε πολυεθνικούς ομίλους. Επιπροσθέτως, οι εγχώριες επιπτώσεις στην απασχόληση, στο εισόδημα, στις κεφαλαιαγορές και στον ανταγωνισμό τελικά ίσως να μην είναι θετικές.

Επομένως θα πρέπει για λόγους εθνικούς, οικονομικούς και πολιτικούς η οικονομική πολιτική, μέσα στο πλαίσιο της ελεύθερης αγοράς, να διευκολύνει και να ενθαρρύνει τη δημιουργία μεγαλύτερων και ισχυρότερων ελληνικών επιχειρήσεων, σχημάτων και κατ' επέκταση τραπεζών, που θα έχουν την έδρα τους στην Ελλάδα.

Άλλωστε και η βούληση της ελληνικής πολιτικής ηγεσίας είναι να καταστεί η Ελλάδα κόμβος επενδύσεων στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Αυτό άλλωστε εκφράστηκε από τον πρωθυπουργό της χώρας κ. Κωνσταντίνο Καραμανλή τόσο στο επίσημο δείπνο του συνεδρίου του περιοδικού Economist Conferences, που διοργανώθηκε στην Ελλάδα το τριήμερο 4 – 6 Απριλίου όσο και στη σύνοδο κορυφής των χωρών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης που διεξήχθη στη Θεσσαλονίκη το διήμερο 3 – 4 Μαΐου.

Αυτό που αναδείχτηκε από την συνδιάσκεψη είναι το τεράστιο συγκριτικό πλεονέκτημα της χώρας μας στην ευρύτερη περιοχή. Η Ελλάδα είναι το <<όχημα>> για την ευρωπαϊκή προοπτική όλων των βαλκανικών χωρών με ότι αυτό συνεπάγεται σε διπλωματικό αλλά και σε οικονομικό επίπεδο. Η Ελλάδα πρέπει να εκμεταλλευτεί στο έπακρο την γεωγραφική της θέση και να γίνει πρωτοπόρος των οικονομικών εξελίξεων στην περιοχή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Γενικότερα τραπεζικά δρώμενα

1.1 Οικονομικές εξελίξεις στον τραπεζικό τομέα

Οι τράπεζες βρίσκονται στο επίκεντρο της οικονομικής επικαιρότητας, καθώς η υψηλή κερδοφορία τους και οι όποιες εξελίξεις συμβαίνουν σ' αυτές αποτελούν το σπουδαιότερο παράγοντα επίδρασης στο Χρηματιστήριο και η διαμάχη τους από την άλλη πλευρά με την ΟΤΟΕ για την συλλογική σύμβαση εργασίας έχει δημιουργήσει μια ευρύτερη κινητικότητα όσον αφορά το πλέγμα της αγοράς εργασίας στην Ελλάδα.

Με την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων χρήσης του 2005 και του α' εξαμήνου του 2006, οι τράπεζες απλώς επιβεβαίωσαν τον ισχυρό ρόλο που έχουν στην διαμόρφωση των τάσεων και του κλίματος στη Σοφοκλέους. Οι αποδόσεις τις οποίες καταγράφουν οι μετοχές τους δείχνουν ότι όχι μόνο οδηγούν την αγορά αλλά και την παρασύρουν είτε προς τα πάνω είτε προς τα κάτω, ενώ δίνουν ζωντάνια στην κεφαλαιαγορά με τον υψηλό τζίρο που συγκεντρώνουν καθημερινά και τον τεράστιο αριθμό εντολών που γίνονται για συναλλαγές σε τίτλους τους.

Η άνοδος των χρηματιστηριακών δεικτών οφείλεται κυρίως στο αγοραστικό ενδιαφέρον για μετοχές χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Οι συμφωνίες, συνεργασίες, εξαγορές και συγχωνεύσεις μεταξύ τραπεζών και άλλων χρηματοπιστωτικών οργανισμών, τόσο εντός των ελληνικών συνόρων όσο και στο εξωτερικό, δημιουργούν προσδοκίες για ακόμη καλύτερα οικονομικά αποτελέσματα από αυτά που παρουσίασαν πρόσφατα οι τραπεζικοί όμιλοι. Οι προσδοκίες ενισχύονται από τα μεγάλα κέρδη εξαμήνου και αντικατοπτρίζονται στο <<ταμπλό>> της Σοφοκλέους.

Είναι χαρακτηριστικό ότι στο διάστημα 31-12-2002 μέχρι 19-04-2006 ο Γενικός Δείκτης αποκομίζει κέρδη της τάξης του 142%, ενώ ο δείκτης των τραπεζικών μετοχών παρουσιάζει άνοδο κατά 253,5%. Στην λίστα με τις μετοχές των εταιρειών που εμφανίζουν την καλύτερη εικόνα από το 1999 μέχρι σήμερα, περιλαμβάνονται οι μετοχές των τραπεζών: Τράπεζα της Ελλάδος,

Εθνική Τράπεζα, Τράπεζα Πειραιώς, Alpha Bank και EFG Eurobank, οι οποίες είτε αποκομίζουν κέρδη είτε εμφανίζουν επιδόσεις σημαντικά υψηλότερες του Γενικού Δείκτη.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα της επίδρασης που ασκεί μία τραπεζική μετοχή στο Χρηματιστήριο είναι ότι την εβδομάδα που έγινε γνωστή η εξαγορά της τουρκικής τράπεζας Finansbank από την Εθνική Τράπεζα, ο Γενικός Δείκτης κινήθηκε στα υψηλά επίπεδα – ρεκόρ των πεντέμισι ετών. Ο Γενικός Δείκτης ολοκλήρωσε την εβδομάδα με σημαντικά κέρδη (4,11%), φθάνοντας στο κλείσιμο της Παρασκευής στις 4.291,89 μονάδες, που είναι υψηλότερο από το πρόσφατο υψηλό ρεκόρ έτους (είχε σημειωθεί στα τέλη Φεβρουαρίου) και αποτελεί νέο ρεκόρ από τον Οκτώβριο του 2000, όταν είχε αρχίσει η πτωτική πορεία του δείκτη, με ορόσημο τον Απρίλιο του 2000.

Επίσης, τις εβδομάδες που η μετοχή της Εθνικής Τράπεζας είχε πτώση εξαιτίας των φημών γύρω από τον τρόπο που θα εξαγοραστεί η Finansbank, ο Γενικός Δείκτης είχε και αυτός πτώση παρασυρόμενος από την μετοχή της Εθνικής. Πρόσφατα η άνοδος της τιμής της μετοχής της Εμπορικής εξαιτίας της πρότασης της Credit Agricole για εξαγορά της ώθησε σε άνοδο τον Γενικό Δείκτη μετά από πολλές ημέρες πτώσης.

Σύμφωνα με μία λίστα που δημοσιεύτηκε στο Έθνος στις 14 Μαΐου 2006 σχετικά με τις μετοχές που συστήνουν για αγορά 5 ελληνικές χρηματιστηριακές εταιρείες (Ακρόπολις, Δραξ, Πήγασος, Σαρρής και Fortius) οι μετοχές 8 τραπεζών βρίσκονται στις 15 πρώτες θέσεις. Την πρώτη θέση μάλιστα κατέχει η μετοχή της Τράπεζας Πειραιώς ενώ και οι άλλες τραπεζικές μετοχές βρίσκονται ψηλά στην λίστα.

Χαρακτηριστικό είναι επίσης το γεγονός ότι στη λίστα με τις 20 εταιρείες που παρουσιάζουν την μεγαλύτερη κεφαλαιοποίηση στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών μέχρι τις 11 Οκτωβρίου 2006, βρίσκονται 7 τράπεζες (πίνακας 1).

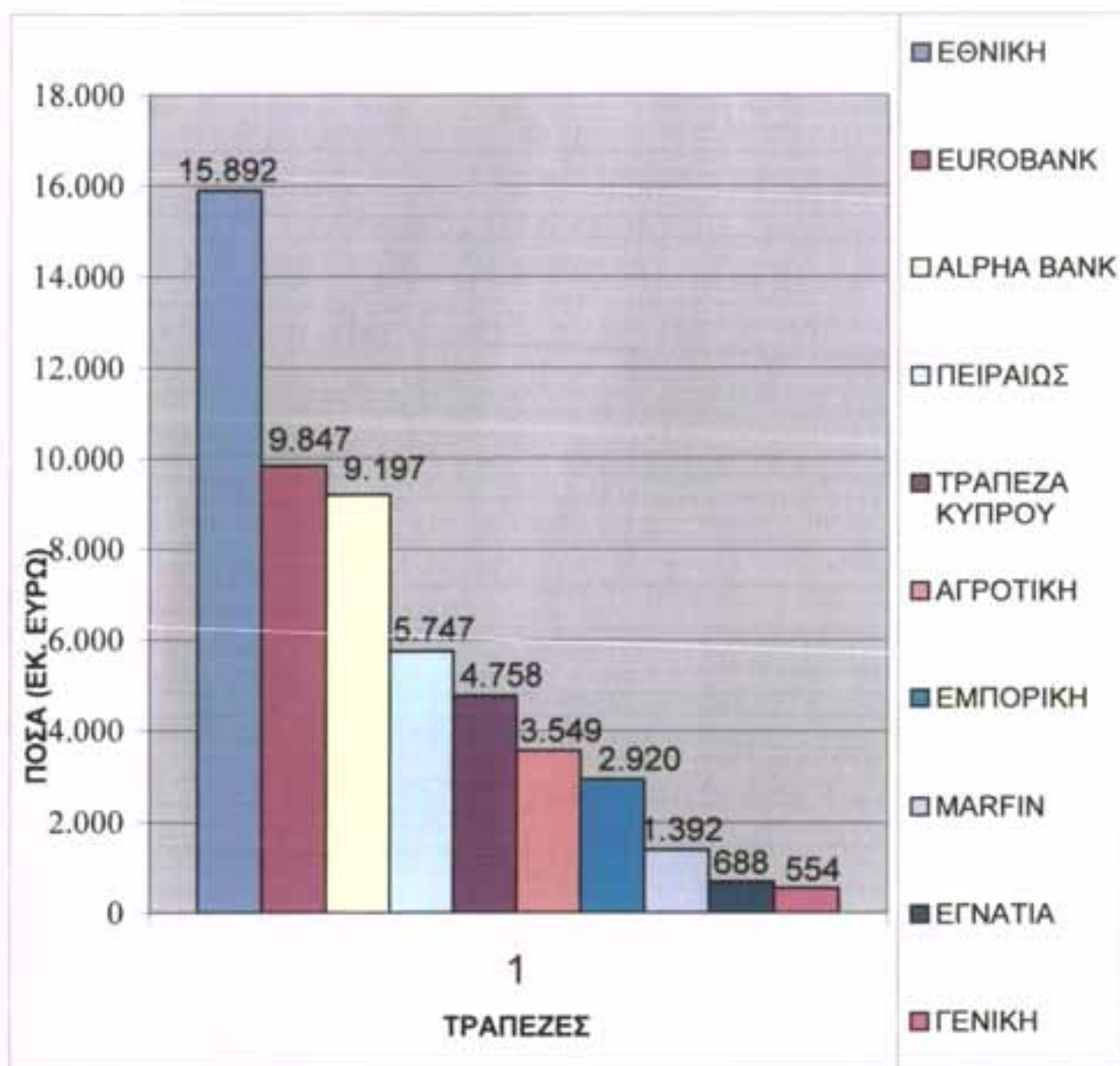
Πίνακας 1: FTSE – 20 στις 11.10.2006

Εταιρείες	Κεφαλαιοποίηση*
Εθνική Τράπεζα	15.892.736
EFG Eurobank	9.847.873
ΟΤΕ	9.557.932
Alpha Bank	9.197.374
ΟΠΑΠ	8.606.620
Coca Cola	6.402.407
Cosmote	6.006.385
Τράπεζα Πειραιώς	5.747.784
ΔΕΗ	4.779.200
Τράπεζα Κύπρου	4.758.967
Αγροτική Τράπεζα	3.549.342
ΤΙΤΑΝ	3.131.087
Ελληνικά Πετρέλαια	2.964.535
Εμπορική Τράπεζα	2.920.555
Μότορ Όιλ	2.235.600
Βιοχάλκο	1.775.319
Γερμανός	1.540.145
Folli Follie	754.483
ΚΑΕ	690.042
Ίντρακομ	672.661

* Τα ποσά αναφέρονται σε εκατομμύρια ευρώ

(Πηγή: Πήγασος ΑΧΕΠΕΥ)

Διάγραμμα 1: Κεφαλαιοποίηση 10 μεγαλύτερων τραπεζών στις 11.10.2006

(Πηγή: Εφημερίδα 'Ο Κόσμος του Επενδυτή')

Το βέβαιο είναι ότι ο τραπεζικός κλάδος κλέβει την παράσταση τα τελευταία χρόνια παρουσιάζοντας υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης και εντυπωσιακή κερδοφορία. Η κερδοφορία των τραπεζών, που ήταν πολύ υψηλή τα περασμένα χρόνια, έφθασε το 2005 σε υπερβολικό ύψος. Οι έξι μεγαλύτερες τράπεζες της χώρας παρουσίασαν καθαρά κέρδη μετά από φόρους που ήταν μεγαλύτερα από 2 δις ευρώ, συντηρώντας το κλίμα ανόδου στις τιμές των

μετοχών τους και τους διεθνείς οίκους αναλύσεων να αυξάνουν συνέχεια τις τιμές – στόχους τους.

Η εμμονή των τραπεζών σε προγράμματα περιορισμού του κόστους λειτουργίας τους σε συνδυασμό με την εκρηκτική αύξηση των δανείων τους, κυρίως στα νοικοκυριά και η συστηματική επέκταση της παρουσίας τους στην ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης είναι οι σπουδαιότεροι παράγοντες πίσω από την υψηλή κερδοφορία τους.

Τα υψηλά κέρδη των τραπεζών με ευκολία απέσπασαν τον χαρακτηρισμό <<υπεκέρδη>> και πολλοί αναλυτές σημείωσαν ότι είναι αποτέλεσμα υπερβολικών χρεώσεων και άλλων αθέμιτων πρακτικών. Από την πλευρά τους οι τραπεζίτες υπογραμμίζουν ότι τα κέρδη πρέπει να εξεταστούν σε σχέση με τα απασχολούμενα κεφάλαια. Η αποδοτικότητα των κεφαλαίων των μεγάλων τραπεζών κυμαίνεται μεταξύ 20% και 28% νούμερο που δεν μπορεί να χαρακτηριστεί υπερβολικό.

Στελέχη τραπεζών εκτιμούν ότι οι εγχώριες τράπεζες θα συνεχίσουν να παρουσιάζουν υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης και επομένως αύξησης των κερδών τους και την επόμενη τριετία, παρά την σταδιακή αύξηση των επιτοκίων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (το βασικό επιτόκιο της ΕΚΤ έφθασε στο 3,25% από 2,25%) καθώς τα περιθώρια περαιτέρω πιστωτικής επέκτασης παραμένουν μεγάλα. Για την χρήση που διανύουμε, ο ρυθμός αύξησης των τραπεζικών κερδών αναμένεται να ξεπεράσει και μάλιστα σημαντικά το 20% (οι εκτιμήσεις κάνουν λόγο για πάνω από 50%), ποσοστό που αποτελεί την ελάχιστη δέσμευση που έχουν αναλάβει οι διοικήσεις των τραπεζών έναντι των μετόχων. Η αύξηση στα κέρδη των τραπεζών στους πρώτους 6 μήνες του 2006 σε σύγκριση με το αντίστοιχο περυσινό διάστημα έφθασε το 71%.

Για την Εθνική Τράπεζα αναμένεται για την τρέχουσα χρήση, αύξηση των καθαρών μετά φόρων κερδών του ομίλου τουλάχιστον κατά 20%, ανάλογο στόχο έθεσε για το 2006 και η Alpha Bank. Η EFG Eurobank έχει θέσει λίγο υψηλότερα τον πήχυ για το 2006, εκτιμώντας ότι τα κέρδη της θα αυξηθούν με

ρυθμό τουλάχιστον 26%. Για την Τράπεζα Πειραιώς ο στόχος είναι σημαντικά υψηλότερος, καθώς προβλέπεται τα κέρδη του ομίλου να αυξηθούν τουλάχιστον κατά 55%. Μεγάλη βελτίωση των κερδών αναμένεται να εμφανίσει και η Εμπορική Τράπεζα. Παρακάτω τίθενται ορισμένοι πίνακες (πίνακες 2,3) ενδεικτικοί της κερδοφορίας των τραπεζών.

Πίνακας 2: Αποδόσεις μεγάλων τραπεζών στις 31.12.2005

	Καθαρά κέρδη*** (2005)	Αύξηση σε σχέση με το 2004 (%)	Μέρισμα 2005	Αύξηση από 2004
Εθνική	727,4	100	1	71%
Alpha Bank	502,2	23,01	0,84	40%
EFG	501	47	0,90	25%
Πειραιώς	263,8	107	0,50	25%
Αγροτική*	145	-	0,12	
Εμπορική**	75,9	-	-	-

* Το 2004 η Αγροτική Τράπεζα είχε ζημιά

** Το 2004 η Εμπορική Τράπεζα είχε ζημιά και αποφάσισε να μην διανείμει μέρισμα

*** Τα ποσά αναφέρονται σε εκατομμύρια ευρώ

Πίνακας 3: Αποδόσεις μεγάλων τραπεζών στις 30.06.2006

	Καθαρά κέρδη α' εξαμήνου 2006	Καθαρά κέρδη Α' εξαμήνου 2005	Μεταβολή (%)
Εθνική	546,2*	330,8	65,1
Alpha Bank	305,9	222,1	37,7
EFG	318,1	224,7	41,6
Πειραιώς	260,6**	147,1	201,5
Αγροτική	82,1	70,4	16,7
Εμπορική	91,7	46	99,4

* Εάν υπολογισθεί το έκτακτο κέρδος ύψους 113 εκατ. ευρώ που είχε ο όμιλος από την πώληση δύο θυγατρικών του στην Β. Αμερική (Atlantic Bank of New York, National Bank of Greece Canada)

** Εάν υπολογισθεί το έκτακτο κέρδος που είχε ο όμιλος από τη ρευστοποίηση της αμοιβαίας συμμετοχής με την ολλανδική τράπεζα ING

** *Τα ποσά αναφέρονται σε εκατομμύρια ευρώ

1.2 Εξελίξεις στη Νοτιοανατολική Ευρώπη

Τον χρόνο που έχασαν κατά το πρώτο κύμα επέκτασης της ευρωπαϊκής οικονομίας στις αγορές της <<Νέας Ευρώπης>> καλούνται να <<αγοράσουν>> τώρα ακριβά οι ελληνικές επιχειρήσεις και κατ' επέκταση οι ελληνικές τράπεζες, προχωρώντας γρηγορότερα σε επενδύσεις στη Νοτιοανατολική Ευρώπη ή αλλάζοντας γραμμή πλεύσης, συμπεριλαμβάνοντας στο σχεδιασμό τους και τη Μέση Ανατολή.

Από τις αρχές της δεκαετίας του 1990 έως σήμερα, περισσότερες από 10.000 ελληνικές επιχειρήσεις έχουν επενδύσει πάνω από 12 δις ευρώ στα

Βαλκάνια, δημιουργώντας περίπου 200.000 θέσεις εργασίας. Για παράδειγμα μόνο στην Βουλγαρία και την Ρουμανία οι ελληνικές επενδύσεις ανέρχονται στα 5 δις ευρώ. Οι εμπορικές ροές έχουν αυξηθεί σημαντικά. Οι ελληνικές εξαγωγές στα Βαλκάνια αυξάνονται, κατά την τελευταία διετία, με ρυθμούς γύρω στο 10% το χρόνο, ενώ ιδιαίτερα σημαντικό είναι και το γεγονός ότι μεταξύ των χωρών της περιοχής αναπτύσσεται ισχυρό τουριστικό ρεύμα.

Οι ελληνικές επενδύσεις έχουν βοηθήσει σημαντικά τις χώρες αυτές να αναπτυχθούν οικονομικά και να πλησιάσουν προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Τα σχέδια των ελληνικών επιχειρήσεων περιλαμβάνουν την περαιτέρω ενίσχυση των επενδύσεών τους και κατά συνέπεια του ρόλου που διαδραματίζουν στην περιοχή. Παρακάτω (πίνακας 4) παρατίθενται ορισμένα ενδεικτικά οικονομικά στοιχεία των ελληνικών επενδύσεων στα Βαλκάνια.

Πίνακας 4: Ελληνικές επενδύσεις στη Νοτιοανατολική Ευρώπη

Χώρα	Θέση Ελλάδας στις επενδύσεις	Ύψος επενδύσεων	Αριθμός επιχειρήσεων
Σκόπια	1 ^η	> 800 εκατ. δολ.	-
Αλβανία	1 ^η	> 500 εκατ. δολ.	270
Σερβία	1 ^η	1,3 δις ευρώ	230
Βουλγαρία	2 ^η	2,5 δις ευρώ	1.500
Ρουμανία	3 ^η	2,5 δις ευρώ	2.826
Βοσνία	7 ^η	53 εκατ. ευρώ	10
Τουρκία	-	65 εκατ. δολ.	229
Κροατία	-	1,5 εκατ. δολ.	4

Η εξαγορά της τουρκικής τράπεζας Finansbank από την Εθνική Τράπεζα είναι ενδεικτική της νέας πραγματικότητας. Η μεγαλύτερη ελληνική τράπεζα με τα μέχρι στιγμής δεδομένα θα καταβάλλει αξιοσημείωτο τίμημα για την

απόκτηση της τουρκικής τράπεζας. Οι ιδιωτικοποιήσεις στις βαλκανικές χώρες εξακολουθούν να τρέχουν αλλά σήμερα, σε αντίθεση με το παρελθόν, ο ανταγωνισμός είναι μεγάλος κυρίως από χώρες της Δυτικής Ευρώπης που επιχειρούν να πάρουν τον έλεγχο της περιοχής, πληρώνοντας όσο και όσο. Η μεγάλη ευκαιρία για της ελληνικές εταιρείες υπήρχε όσο λόγω πολιτικής αστάθειας, οι πολυεθνικές απέφευγαν την περιοχή. Τώρα που οι χώρες της Βαλκανικής αποκτούν ευρωπαϊκή προοπτική, οι μεγάλες εταιρείες επελαύνουν.

Το πρόβλημα για τις ελληνικές επιχειρήσεις και κατά επέκτασιν και για τις τράπεζες είναι ότι η παρουσία τους σε μία ή δύο χώρες δεν φτάνει. Οι πολυεθνικοί όμιλοι σε Ευρώπη και Ασία αντιλαμβάνονται την περιοχή ως ενιαία (συμπεριλαμβανομένης και της Τουρκίας) και αυτό είναι εις γνώση όλων των ελληνικών επιχειρήσεων που επιδιώκουν να μετεξελιχθούν σε περιφερειακούς παίκτες.

1.3 Λόγοι παρουσίας ελληνικών τραπεζών στη Νοτιοανατολική Ευρώπη

Σ' αυτήν την ενότητα καλούμαστε να απαντήσουμε στο ερώτημα: γιατί οι ελληνικές τράπεζες πάνε στις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης; Η απάντηση στο ερώτημα είναι σύνθετη. Στην πραγματικότητα οι ελληνικές τράπεζες είχαν παρουσία στην περιοχή τα τελευταία χρόνια. Απλώς σήμερα πάνε με μεγαλύτερη συχνότητα απ' ότι τα προηγούμενα χρόνια.

Οι Έλληνες τραπεζίτες αισθάνονται την ανάγκη να καλύψουν το ζωτικό έδαφος που χάθηκε και να εδραιώσουν την παρουσία τους στην περιοχή και γι' αυτό στα σχέδια των μεγαλύτερων ελληνικών τραπεζών είναι η παρουσία τους στην ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης να γίνει εντονότερη είτε εξαγοράζοντας τοπικές τράπεζες είτε ιδρύοντας θυγατρικές στην περιοχή. Ο ένας μετά τον άλλο οι Έλληνες τραπεζίτες κάνουν γνωστή την πρόθεσή τους να επενδύσουν στην περιοχή. Οι ελληνικές τράπεζες αντιλαμβάνονται ότι οι ευκαιρίες για την ελληνική οικονομία σχετίζονται όλο και περισσότερο με τον ευρύτερο οικονομικό χώρο της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και της

Νοτιοανατολικής Μεσογείου καθώς βλέπουν ότι στις χώρες αυτές, οι ευκαιρίες είναι μεγάλες καθώς οι αγορές αυτές αναπτύσσονται τώρα με πολύ ικανοποιητικούς ρυθμούς.

<<Επιτέλους οι ελληνικές τράπεζες αρχίζουν να αντιλαμβάνονται τον ρόλο τους, που είναι αυτός του σκαπανέα και όχι εκείνου που ακολουθεί τις εξελίξεις>> αναφέρει γνωστός Έλληνας επιχειρηματίας σχολιάζοντας την εξαγορά της τουρκικής τράπεζας Finansbank από την Εθνική Τράπεζα. Είναι γεγονός ότι ως σήμερα τα αντανάκλαστικά των ελληνικών τραπεζών δεν ήταν σε εγρήγορση. Χαρακτηριστικό παράδειγμα τα Βαλκάνια: πρώτα πήγαν οι ελληνικές επιχειρήσεις και μετά οι ελληνικές τράπεζες. Το αντίθετο ακριβώς απ' ότι κάνουν οι γερμανικές ή οι άλλες τράπεζες ευρωπαϊκών χωρών.

Πρίν από λίγους μήνες η αυστριακή τράπεζα Erste Bank (τα κέρδη της οποίας υπολείπονταν το 2005 αυτών της Εθνικής) πήρε μέσα από διαγωνισμό, στον οποίο μετείχε και η Εθνική, τη μεγαλύτερη τράπεζα της Ρουμανίας την BCR καταβάλλοντας 3,75 δις ευρώ και έτσι έγινε πρωταγωνιστής σε μια αγορά που ήδη διαγωνίζονται πέντε ελληνικές τράπεζες. Ανάλογες κινήσεις κάνουν οι Αυστριακοί και σε άλλες βαλκανικές χώρες. Στη Βουλγαρία το έτος 2005, οι ελληνικές επενδύσεις των τραπεζών ήταν 180 εκατομμύρια ευρώ ενώ οι αυστριακές 686,5 εκατομμύρια ευρώ.

Οι κυριότεροι ανταγωνιστές των ελληνικών τραπεζών που έχουν μεγαλύτερα μερίδια αγοράς στις περισσότερες χώρες των Βαλκανίων είναι οι αυστριακές Raiffeisen Bank, που είναι πρώτη στην Αλβανία, πρώτη στη Σερβία και τρίτη στη Ρουμανία και Erste Bank που απέκτησε τον έλεγχο όπως είδαμε παραπάνω της μεγαλύτερης ρουμανικής τράπεζας BCR, η γαλλική Societe Generale που είναι δεύτερη στη Ρουμανία, οι ιταλικές Unicredito, που είναι πρώτη στη Βουλγαρία και Banca Intesa που είναι δεύτερη στη Σερβία και η ουγγρική OTP Bank που είναι δεύτερη στη Βουλγαρία.

Η εξαγορά της Finansbank από την Εθνική (ανεξάρτητα από το πόσο θετική ή όχι θα αποβεί για την ΕΤΕ στο μέλλον) άναψε φωτιά στους άλλους

Έλληνες τραπεζίτες και επιβεβαίωσε το ότι ο ανταγωνισμός μεταξύ των ελληνικών τραπεζών έχει πλέον βαλκανικά και όχι ελληνικά όρια. Οι Έλληνες τραπεζίτες βρίσκονται σε θέση μάχης προσπαθώντας να εκμεταλλευτούν την υψηλή ρευστότητα που χαρακτηρίζει σήμερα τις αγορές και που τους προσφέρει φθηνά κεφάλαια για να διεκδικήσουν και να αποκτήσουν τους στόχους που έχουν εντοπίσει στην ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και που σε αρκετές περιπτώσεις είναι κοινοί.

Συνολικά οι ελληνικές τράπεζες έχουν επενδύσει στο εξωτερικό περισσότερα από 6 δις ευρώ και διαχειρίζονται συνολικά πάνω από 1.300 καταστήματα, τα οποία ως το τέλος του έτους έχει προγραμματιστεί να φτάσουν τα 1.600. Συνολικά, απασχολούν περίπου 18.000 εργαζομένους.

Στην ιδιοκτησία των ελληνικών τραπεζών στη Νοτιοανατολική Ευρώπη βρίσκονται 18 θυγατρικές τράπεζες και 6 υποκαταστήματα με 1.000 καταστήματα με αποτέλεσμα να κατέχουν ήδη κάτι περισσότερο από το 20% της τραπεζικής αγοράς στην περιοχή. Προηγούνται οι αυστριακές τράπεζες (κατέχουν περίπου το 24% της αγοράς), μέσω των οποίων όμως διεισδύουν στη Νοτιοανατολική Ευρώπη δυτικές τράπεζες και επενδυτικά funds που δεν θέλουν να διακινδυνέψουν ακόμα μεγάλες επενδύσεις στην περιοχή.

Είναι θεαματική η αλλαγή που έχει σημειωθεί την τελευταία πενταετία για το εγχώριο τραπεζικό σύστημα και την διεθνή παρουσία του. Στο τέλος του 2000 οι εγχώριες τράπεζες διέθεταν περίπου 280 καταστήματα στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και απασχολούσαν 3.900 εργαζομένους. Σήμερα ο αριθμός των καταστημάτων ξεπερνάει τα 1.000 ενώ απασχολούν περισσότερους από 15.000 εργαζομένους. Οι ρυθμοί επέκτασης των μεγάλων ελληνικών τραπεζικών ομίλων βελτιώνονται με γεωμετρική πρόοδο. Οι ελληνικές τράπεζες απευθύνονται σε μία μεγάλη γεωγραφική έκταση που οριοθετείται βόρεια από την Εσθονία και την Πολωνία, ανατολικά από την Τουρκία και νότια από την Αίγυπτο, περικλείοντας περίπου 7 γειτονικές βαλκανικές χώρες.

Στις βαλκανικές χώρες που αποτελούν την επόμενη ομάδα υποψηφίων

(εκτός Κροατίας) για την Ευρωπαϊκή Ένωση, οι ελληνικές τράπεζες έχουν ξεκινήσει αγώνα δρόμου για να προλάβουν να διαμορφώσουν <<προπύργια>> πριν από τους Δυτικούς (κυρίως Ιταλούς, Αυστριακούς και Γάλλους). Να σημειωθεί ότι η Εθνική Τράπεζα σχεδίαζε επέκταση στην Τουρκία από εποχής προεδρίας Καρατζά. Τότε δεν προχώρησε και σήμερα αυτό το βήμα κόστισε ακριβότερα.

Η επικείμενη είσοδο στην Ευρωπαϊκή Ένωση της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας κάνει τους Έλληνες τραπεζίτες να επισπεύδουν τις κινήσεις τους στις συγκεκριμένες αγορές. Σερβία, Σκόπια και Αλβανία αποτελούν τους δεύτερους στόχους για τις ελληνικές τράπεζες, άλλωστε η Ελλάδα εκεί κατέχει την πρώτη θέση από πλευράς επενδύσεων και η Κροατία είναι προνομιακός χώρος των Κεντροευρωπαίων. Σ' αυτόν τον δεύτερο κύκλο επέκτασης οι ελληνικές τράπεζες όπως δηλώνουν αρμόδια διοικητικά στελέχη τους <<δεν πρόκειται να βάλουν συνεταίρο>>. Η επέκταση θα συνεχιστεί αυτόνομα. Σύμμαχος τους στην αυτόνομη επέκταση είναι τα τεράστια κέρδη που σημειώνουν όπως είδαμε και πιο πάνω και που πιστεύουν ότι θα συνεχίσουν να έχουν την επόμενη τριετία.

Συγκεκριμένα οι ελληνικές τράπεζες σχεδιάζουν να επενδύσουν περί τα 10 δις ευρώ για εξαγορές στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Ένας άλλος σύμμαχος είναι οι ξένοι θεσμικοί επενδυτές οι οποίοι συμμετέχουν στο μετοχικό κεφάλαιο των ελληνικών τραπεζών. Το ποσοστό αυτό διαφοροποιείται από τράπεζα σε τράπεζα (από 10% έως 40%) και είναι πολλαπλάσιο από αυτό που ίσχυε 2 και 3 χρόνια πριν. Σύμφωνα με στελέχη τραπεζών <<το πιο εύκολο πράγμα είναι για μία ελληνική τράπεζα να αντλήσει κεφάλαια, καθώς πολλές ξένες τράπεζες προσφέρονται για αυτό>>. Στελέχη τραπεζών αποδίδουν το ενδιαφέρον των ξένων για ελληνικές τραπεζικές μετοχές σε 3 λόγους:

1. Ο πρώτος και σπουδαιότερος είναι ότι στο παγκόσμιο σύστημα υπάρχει τεράστια ρευστότητα και διάχυτη αισιοδοξία για μετοχικές τοποθετήσεις και όλοι αναζητούν ευκαιρίες στα χρηματιστήρια σε όλη την υφήλιο.

2. Ο δεύτερος είναι ότι η Ελλάδα εμφανίζει ιδιαίτερα ελκυστικό συνδυασμό: η χώρα έχει όλα τα πλεονεκτήματα της Ευρωζώνης (σταθερότητα, απουσία συναλλαγματικού κινδύνου κ.ά) και παράλληλα εμφανίζει ιδιαίτερα υψηλούς ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης τα τελευταία 5 χρόνια. Οι εκτιμήσεις είναι ότι θα συνεχίσει να αναπτύσσεται και την επόμενη πενταετία.

Ειδικά στον τραπεζικό τομέα, καθώς εμφανίζει διψήφιο αριθμό αύξησης κερδών και χορηγήσεων, επίδοση που δεν υπάρχει πουθενά στην Ευρωζώνη. Η ανάπτυξη της καταναλωτικής πίστης είναι τριπλάσια σε σχέση με την ευρωζώνη. Επιπλέον αν δούμε το σύνολο των στεγαστικών δανείων σε σχέση με το ΑΕΠ είναι 32% στην ευρωζώνη και 23% στην Ελλάδα, οπότε τα περιθώρια να βελτιωθούν αυτοί οι δείκτες είναι μεγάλα. Τα έσοδα των εγχώριων τραπεζών αυξάνονται και από τα υψηλά περιθώρια κέρδους τα οποία απολαμβάνουν οι τράπεζες και τα οποία είναι διπλάσια από το μέσο όρο που καταγράφεται στην Ευρωζώνη. Αυτό οφείλεται στις ολιγοπωλιακές συνθήκες που επικρατούν στην εγχώρια τραπεζική αγορά, εκτίμηση που έχει εκφράσει δημοσίως κατ' επανάληψη και ο ίδιος ο υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών κ. Αλογοσκούφης. Αναλυτικότερα:

➤ Το μέσο ετήσιο επιτόκιο δανεισμού στην Ελλάδα, το διάστημα από τον Ιανουάριο του 2003 έως το Μάιο του 2006 ήταν 5,96% (για νέα δάνεια), το υψηλότερο στην Ευρωζώνη, όπου ο μέσος όρος ήταν 4,15%.

➤ Το μέσο επιτόκιο κατάθεσης ήταν την ίδια περίοδο και για νέες καταθέσεις 1,26%, το 4^ο χαμηλότερο στην Ευρωζώνη και φυσικά χαμηλότερο από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης που ήταν 1,57%.

Από τα παραπάνω γίνεται αντιληπτό ότι η διαφορά μεταξύ επιτοκίων χορηγήσεων και καταθέσεων στην Ελλάδα είναι η υψηλότερη στην Ευρωζώνη, φθάνοντας τις 4,70 ποσοστιαίες μονάδες.

Η ίδια περίπου εικόνα επικρατεί και στα επιτόκια που αφορούν ήδη υφιστάμενα δάνεια και καταθέσεις. Αναλυτικότερα:

➤ Το μέσο ετήσιο επιτόκιο δανεισμού την περίοδο Ιανουάριος 2003 –

Μάιος 2006 ήταν 6,39% έναντι 5% που ήταν ο μέσος όρος της Ευρωζώνης, ενώ το μέσο επιτόκιο καταθέσεων, για την ίδια περίοδο ήταν 1,27% έναντι 1,73% που καταγράφηκε στην Ευρωζώνη (πίνακας 5).

**Πίνακας 5: Επιτόκια δανεισμού και κατάθεσης
(Ιανουάριος 2003 – Μάιος 2006, ετήσια ποσοστά)**

Χώρες	Μέσο επιτόκιο για νέα προϊόντα		Μέσο επιτόκιο για υφιστάμενα προϊόντα	
	Δανεισμός	Κατάθεση	Δανεισμός	Κατάθεση
ΒΕΛΓΙΟ	3,51	1,50	5,00	1,55
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	4,51	1,82	5,63	1,96
ΕΛΛΑΔΑ	5,96	1,26	6,39	1,27
ΙΣΠΑΝΙΑ	3,69	1,22	3,91	1,23
ΓΑΛΛΙΑ	4,09	1,68	5,04	2,10
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	4,32	1,20	4,38	1,31
ΙΤΑΛΙΑ	4,47	0,95	4,92	0,94
ΛΟΥΞ/ΡΓΟ	3,49	1,87	3,72	1,89
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	3,78	2,11	5,00	2,22
ΑΥΣΤΡΙΑ	3,89	1,86	4,46	1,97
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	5,00	1,44	4,60	1,48
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	3,54	0,99	3,78	1,02
ΕΥΡΩΖΩΝΗ	4,15	1,57	5,00	1,73

(Πηγή: Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα)

Τα έσοδα των εγχώριων τραπεζών αυξάνονται επίσης και από τα υψηλά επιτοκιακά περιθώρια κέρδους (spreads), τα οποία είναι διπλάσια από το μέσο όρο που καταγράφεται στην Ευρωζώνη. Ειδικότερα, το περιθώριο των

τραπεζών που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα στα επιτόκια δανεισμού (δηλαδή το περιθώριο μεταξύ αυτού που χρεώνουν στους πελάτες τους και του κόστους που έχουν όταν δανείζονται κεφάλαια από τη διατραπεζική αγορά) διαμορφώνεται κοντά στο 3,65% κατά την τελευταία τριετία, όταν στην Ευρωζώνη ήταν σχεδόν στο μισό δηλαδή 1,68%. Παράλληλα το επιτοκιακό περιθώριο στις καταθέσεις είναι από τα υψηλότερα, φθάνοντας το 0,94%. Οι ελληνικές τράπεζες λειτουργούν σε ένα περιβάλλον περιορισμένων κινδύνων λόγω Ευρωζώνης και παράλληλα προσφέρουν αποδόσεις που θυμίζουν περισσότερο αναπτυσσόμενη αγορά.

3. Ο τρίτος λόγος είναι οι μεγάλες επενδύσεις που έχουν πραγματοποιήσει οι εγχώριες τράπεζες στην ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων που δημιουργούν μεγάλες προσδοκίες για τη διατήρηση των υψηλών ρυθμών ανάπτυξης τους για πολλά χρόνια. Οι ξένοι, έχοντας άφθονα κεφάλαια προς επένδυση, ελκύονται ολοένα και περισσότερο από τις θετικές προοπτικές οικονομικής ανάπτυξης των χωρών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και της ενσωμάτωσής τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι ξένες τράπεζες μην μπορώντας να αποκτήσουν μετοχές τραπεζών της Ρουμανίας ή της Βουλγαρίας ή της Σερβίας ή της Τουρκίας, καθώς το καταστατικό τους δεν επιτρέπει να επενδύουν σε χώρες χαμηλής ρευστότητας ή χαμηλής πιστοληπτικής αξιολόγησης αγοράζουν την ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων μέσω Αθηνών και των ελληνικών τραπεζών. Για παράδειγμα, αγοράζουν μετοχές της Εθνικής Τράπεζας για να εκμεταλλευτούν τις μεγάλες προοπτικές της τουρκικής οικονομίας, της EFG Eurobank για να εκμεταλλευτούν την ισχυρή θέση της τράπεζας στη Ρουμανία, της Alpha Bank για τη Σερβία, της Πειραιώς για την Αίγυπτο κ.λ.π.

Οι ξένοι τραπεζικοί οργανισμοί μέσω των ελληνικών τραπεζών αποσκοπούν στην προώθηση των προϊόντων τους. Μιλώντας στο 'Βήμα' στις 21 Μαΐου 2006, ο κ. Κιθ Στοκ πρόεδρος της MasterCard Advisors, της εταιρείας του ομίλου που ειδικεύεται στην παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τις

τράπεζες που εκδίδουν κάρτες Mastercard είτε <<ότι θεωρεί τις ελληνικές τράπεζες όχημα για την είσοδο και διάδοση των καρτών της Mastercard στις αγορές των Βαλκανίων και της Νοτιοανατολικής Ευρώπης>>. Επίσης είπε ότι <<σχεδιάζουμε να επεκταθούμε στις αγορές της Νοτιοανατολικής Ευρώπης κυρίως μέσω των σχέσεων που έχουμε ήδη αναπτύξει με ξένες τράπεζες που δραστηριοποιούνται στις τοπικές αγορές, όπως οι ελληνικές>>. Ο κ. Στοκ χαρακτήρισε την ελληνική τραπεζική αγορά <<από τις πλέον ενδιαφέρουσες στην παρούσα φάση καθώς αναπτύσσεται με ταχείς ρυθμούς και εμφανίζει σημαντικά περιθώρια περαιτέρω ανάπτυξης>>.

Όλοι οι μεγάλοι χρηματοπιστωτικοί οίκοι έρχονται να επιβεβαιώσουν την <<ελκυστικότητα>> των μετοχών των ελληνικών τραπεζών καλώντας τους ξένους επενδυτές να αγοράσουν μετοχές ελληνικών τραπεζών. Σε έκθεση του διεθνούς χρηματοπιστωτικού οίκου 'Goldman Sachs', χαρακτηρίζονται <<πολύ ελκυστικές οι ελληνικές τράπεζες λόγω της επέκτασής τους στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και των υψηλών ρυθμών ανάπτυξής τους>>. Ο διεθνής οίκος αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας 'Fitch' με έκθεσή του, <<προβλέπει ισχυρή ανάπτυξη για τις μεγάλες ελληνικές τράπεζες το 2006 εξαιτίας της αύξησης των δανείων στην Ελλάδα αλλά κυρίως εξαιτίας της επέκτασής τους στη Νοτιοανατολική Ευρώπη>>. Προτρέπει δε τους επενδυτές να αγοράσουν ελληνικές τραπεζικές μετοχές. Παράλληλα, όμως αναφέρει ότι το μεγάλο στοίχημα γι' αυτές θα είναι η διατήρηση της κερδοφορίας τους.

Δεν είναι όμως μόνο οι χρηματοπιστωτικοί οίκοι που γράφουν καλά λόγια για τις ελληνικές τράπεζες. Το αμερικάνικο περιοδικό 'US NEWS & WORLD' σε οκτασέλιδη διαφημιστική καταχώριση που δημοσιεύει γράφει <<ότι ο ελληνικός τραπεζικός τομέας είναι μεταξύ των πρώτων σε απόδοση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθιστώντας έτσι την Ελλάδα χρηματοοικονομικό κόμβο της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Οι ελληνικές τράπεζες έχουν συνειδητοποιήσει έγκαιρα ότι η γεωγραφική και πολιτική συνάφεια της Ελλάδας με τις γειτονικές χώρες αποτελεί σημαντικό συγκριτικό πλεονέκτημα

που έχουν φροντίσει να αξιοποιήσουν με αποτέλεσμα την σημαντική τους παρουσία σε Βουλγαρία, Σερβία, Ρουμανία και Τουρκία>>. Σημειώνει επίσης <<ότι η επιτυχημένη απόδοση των ελληνικών τραπεζών δεν οφείλεται μόνο στην ισχυρή εσωτερική αγορά αλλά και στην ολοένα και αυξανόμενη παρουσία τους στην ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης>>. Υπογραμμίζεται επίσης <<ότι η Ελλάδα αποτελεί την πύλη σε μία ταχέως αναπτυσσόμενη αγορά 100 εκατομμυρίων ανθρώπων>>.

Σήμερα δεν είναι μόνον οι Έλληνες τραπεζίτες που ταξιδεύουν στο εξωτερικό για να πλασάρουν τις μετοχές των τραπεζών τους και να ενημερώσουν τους ξένους θεσμικούς επενδυτές για τις επιδόσεις και τις προοπτικές των πιστωτικών ιδρυμάτων που διοικούν. Τώρα που οι ελληνικές τράπεζες βρίσκονται μεταξύ των βασικών επιλογών των ξένων για την περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, οι ξένοι επισκέπτονται οι ίδιοι τις διοικήσεις των ελληνικών τραπεζών στην Αθήνα. Όπως λένε οι τραπεζίτες, οι επισκέψεις αυτές έχουν γίνει συχνότερες τελευταία. Πάντως εκτός από την ενημέρωση για τα σχέδια των τραπεζών στην περιοχή των Βαλκανίων, της Νέας Ευρώπης, ζητούν να μάθουν και για τις επιδόσεις των επεκτάσεων. Γιατί καλό το <<βαλκανικό στόρι>>, ωστόσο αυτό που πρωτίστως ενδιαφέρει τους επενδυτές είναι τα αποτελέσματα, κάτι για το οποίο θα πιέζουν όλο και περισσότερο τις διοικήσεις των ελληνικών τραπεζών.

Αυτήν τη στιγμή σε <<χρυσόμαλλο δέρας>> αναδεικνύεται για τις ελληνικές τράπεζες το άνοιγμα στις αγορές της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Δεκαπέντε χρόνια μετά την πτώση των κομμουνιστικών καθεστώτων και την είσοδο των χωρών αυτών στην <<οικονομία της αγοράς>>, οι ελληνικές τράπεζες όχι μόνο κερδίζουν το στοίχημα της εξωστρέφειας, αλλά εγγράφουν και λαμπρές υποθήκες για το μέλλον τους.

Στελέχη των ελληνικών τραπεζών που γνωρίζουν καλά τις αγορές των χωρών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης εκτιμούν ότι στην επιτυχή <<εισβολή>> των ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων στις αγορές αυτές συνέβαλε η φιλοσοφία

προσέγγισης εκ μέρους του management των μεγάλων τραπεζικών ομίλων. Δεν μετέφεραν μηχανιστικά προϊόντα και υπηρεσίες που παρέχουν στην ελληνική αγορά, αλλά φρόντισαν να δημιουργήσουν προϊόντα προσαρμοσμένα στις συγκεκριμένες αγορές, ενώ συγχρόνως προσέγγισαν τους εν δυνάμει πελάτες τους, χωρίς την αφ' υψηλού θεώρηση κάποιων μεγάλων δυτικοευρωπαϊκών τραπεζικών ομίλων.

Δεν είναι τυχαίο ότι η νέα γη του Κολόμβου, που ανακάλυψαν και εκμεταλλεύονται, κυρίως λόγω γειτνίασης, οι ελληνικές τράπεζες, είναι η Βαλκανική, η ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και της Μεσογείου, με την Αίγυπτο να έχει αρχίσει να κεντρίζει το ενδιαφέρον των τραπεζικών ομίλων για επέκταση δραστηριοτήτων. Πίσω από όλη αυτή την επεκτατική <<εκστρατεία>> του τραπεζικού τομέα κρύβονται λόγοι που άπτονται των γενικότερων οικονομικών εξελίξεων αλλά και λόγοι που οφείλονται στην στρατηγική που θέλει να ακολουθήσει κάθε τράπεζα. Οι λόγοι που άπτονται των οικονομικών – πολιτικών εξελίξεων είναι οι παρακάτω:

➤ Ο πρώτος και κυριότερος λόγος που κάνει επιτακτική την ανάγκη για επέκταση είναι ότι στο μέλλον προβλέπεται να γίνουν πολλές εξαγορές τραπεζών στην Ευρώπη. Η τάση μεγέθυνσης και συγκέντρωσης που παρατηρείται στον τραπεζικό τομέα στην Ελλάδα αλλά και συνολικά στην Ευρωπαϊκή Ένωση αναμένεται να συνεχιστεί, καθώς προχωρεί η διαδικασία ολοκλήρωσης της ευρωπαϊκής αγοράς χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και εντείνεται ο ανταγωνισμός. Οι τράπεζες προσπαθούν να αυξήσουν το μέγεθος τους και να εκμεταλλευθούν τις υπάρχουσες οικονομίες κλίμακας, ώστε να μειώσουν το κόστος και να βελτιώσουν την αποτελεσματικότητά τους. Σύμφωνα με ειδικούς, πάνω από 700 τράπεζες πρόκειται να χαθούν από τον τραπεζικό χάρτη της Ευρώπης την προσεχή τετραετία.

Τα παραδείγματα είναι πολλά. Στα τέλη Αυγούστου δύο ιταλικές τράπεζες, η Banca Intesa του Μιλάνου και η San Paolo Imi του Τορίνου ενέκριναν το σχέδιο συγχώνευσής τους, με το οποίο θα δημιουργηθεί μία από

τις 10 μεγαλύτερες ευρωπαϊκές τράπεζες. Η νέα τράπεζα θα είναι η 2^η μεγαλύτερη της Ιταλίας, πίσω από τη UniCredito (εξαγόρασε πέρυσι τη γερμανική HVB) και η 6^η στην Ευρώπη, με κεφάλαιο 60 δις ευρώ. Η 2^η μεγαλύτερη τράπεζα της Γερμανίας Commerzbank ενδιαφέρεται να αγοράσει μία από τις μεγαλύτερες τράπεζες της Ρωσίας, την Promsvyazbank, που διαθέτει 36 υποκαταστήματα και εμφανίζει πλεόνασμα 3,7 δις ευρώ στα πλαίσια της επέκτασής της προς Ανατολάς. Στην Ελλάδα οι τράπεζες Marfin, Εγνατία και Λαϊκή ανακοίνωσαν ότι σκοπεύουν να συγχωνευθούν σε μία δημιουργώντας την 2^η μεγαλύτερη τράπεζα στη χώρα πίσω από την Εθνική. Βλέπουμε ότι οι εξελίξεις είναι ραγδαίες.

Αυτό τόνισε και ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος κ. Γκαργκάνας μιλώντας στο ετήσιο συνέδριο που οργανώνει το περιοδικό 'Economist' με θέμα τις επενδύσεις και την επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα, στη Βουλγαρία και τη Ρουμανία στις 28 Ιουνίου 2006. Ο κ.Γκαργκάνας τόνισε ότι <<στο μέλλον προβλέπεται νέος γύρος εξαγορών και συγχωνεύσεων με αποτέλεσμα την μείωση του αριθμού των ελληνικών εμπορικών τραπεζών>>. Ο κ.Γκαργκάνας εκτίμησε πως η στροφή των ελληνικών τραπεζών προς την Ανατολική Ευρώπη και Ανατολική Μεσόγειο θα συνεχιστεί τα επόμενα έτη, αφού στις χώρες της περιοχής, ο χρηματοπιστωτικός τομέας εμφανίζει σημαντικά περιθώρια ανάπτυξης. Η έγκαιρη διείσδυση των ελληνικών τραπεζών θα τις διευκολύνει να αποκτήσουν ανταγωνιστική θέση, εκτίμησε ο κεντρικός τραπεζίτης. Ο πρόεδρος της Alpha Bank κ. Κωστόπουλος σε παλαιότερες δηλώσεις του είχε πει <<ότι στην Ελλάδα μπορούν να ζήσουν το πολύ δύομισι τράπεζες>>.

Στην Ελλάδα, το μερίδιο αγοράς των 5 μεγαλύτερων τραπεζών είναι σχετικά υψηλό (γύρω στο 65%), αλλά οι μεγάλες τράπεζες έχουν μικρό μέγεθος αν συγκριθούν με τις μεγάλες τράπεζες των περισσότερων άλλων χωρών της Ευρωζώνης. Η ελληνική τραπεζική αγορά δεν αποτιμάται τόσο ακριβά πλέον, όπως στο παρελθόν. Αυτή την στιγμή, η ελληνική τραπεζική αγορά έχει προσελκύσει το ενδιαφέρον κατά βάση, γαλλικών, ισπανικών και

δευτερευόντως αυστριακών και βελγο-ολλανδικών τραπεζών. Σύμφωνα με έγκυρες πληροφορίες που δημοσιεύτηκαν στην εφημερίδα 'Οικονομία' στις 23 Αυγούστου 2006, μέχρι στιγμής πέντε γαλλικές τράπεζες, έξι ισπανικές, μία αυστριακή, μία ιταλική, μία αμερικάνικη και μία βέλγο-ολλανδική έχουν κάνει κρούσεις σε ελληνικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, κινούμενες διερευνητικά αλλά και υποβάλλοντας συγκεκριμένες προτάσεις.

Από τις γαλλικές τράπεζες, πέραν της Societe Generale, συζητήσεις το τελευταίο διάστημα πραγματοποιούν η BNP Paribas, ο τραπεζικός βραχίονας των γαλλικών ταχυδρομικών ταμειωτηρίων Caisse d' Epargne, η Credit Mutuel, αλλά και η Catelem, η οποία ήδη δραστηριοποιείται στην Ελλάδα. Η BNP Paribas και η Caisse d' Epargne φαίνεται ότι έχουν πραγματοποιήσει επαφές και μάλιστα βρίσκονται ένα βήμα πιο μπροστά από τον ανταγωνισμό.

Πιο συγκεκριμένα, η ιταλική Unicredito λέγεται ότι έχει ξαναρίξει τα δίχτυα της στην Alpha Bank και στελέχη της πηγαινοέρχονται στην Αθήνα το τελευταίο διάστημα, προκειμένου να διερευνήσουν τις προθέσεις του προέδρου της κ. Γιάννη Κωστόπουλου και του διευθύνοντος συμβούλου της κ. Δημήτρη Μαντζούνη, σχετικά με το ενδεχόμενο σύναψης μιας στρατηγικής συμμαχίας. Κίνηση προσέγγισης είχε γίνει και παλαιότερα, αλλά οι Ιταλοί θεωρούν ότι τώρα οι συνθήκες είναι περισσότερο ώριμες και γι' αυτό επιμένουν.

Η γαλλική BNP Paribas, μετά την πρώτη <<κρυάδα>> που πήρε όταν ξεκίνησε τις συζητήσεις με την EFG Eurobank, οι οποίες διακόπηκαν απότομα, φέρεται τώρα να το σκέφτεται ξανά και να ετοιμάζει νέα απόπειρα. Οι πληροφορίες της εφημερίδας 'Press Time' αναφέρουν ότι και ο κ.Σπύρος Λάτσης είναι τώρα περισσότερο συζητήσιμος για μία κοινή πορεία, ενώ παίζει κι ένα ακόμα πιο ακραίο σενάριο. Τι προβλέπει; Την απόκτηση πλειοψηφικού πακέτου της τράπεζας από τους Γάλλους. Αν ισχύει, τότε συνεπάγεται ολική αποχώρηση του ομίλου Λάτση από τον ελληνικό τραπεζικό χώρο – πράγμα δύσκολο σε αυτή τη φάση τουλάχιστον.

Η αμερικάνικη Citibank, από την άλλη πλευρά, υποστηριζόταν και

εξακολουθεί να υποστηρίζεται ότι κάποια στιγμή στο μέλλον πολύ θα ήθελε να αποκτήσει ισχυρότερη παρουσία επί ελληνικού εδάφους κι ότι μάλιστα έχει προκρίνει πως για να συμβεί κάτι τέτοιο ο καλύτερος στόχος είναι η Εθνική Τράπεζα. Το <<πακέτο>> έδωσε και από το γεγονός ότι ο νυν πρόεδρος της Εθνικής Τράπεζας κ. Τάκης Αράπογλου διατέλεσε ανώτερο στέλεχος του ομίλου Citigroup στο Λονδίνο, πριν <<κατηφορίσει>> στην Ελλάδα για να αναλάβει τις τύχες της Εθνικής. Η κίνηση αυτή, αν γίνει, δεν είναι θέμα μερικών εβδομάδων ή μηνών, αλλά χρόνων. Γεγονός αποτελεί πάντως ότι η Citibank, όταν αποφασίζει να μπει δυναμικά σε μία αγορά, επιλέγει να συμμαχήσει με τον ισχυρότερο παίκτη της, όπως απέδειξε και στην Τουρκία, όπου ανακοίνωσε στα μέσα Οκτωβρίου την εξαγορά του 20% της μεγαλύτερης τουρκικής τράπεζας, της Akbank. Κάτι ανάλογο θεωρείται σίγουρο ότι θα κάνει και στην περίπτωση της Ελλάδας, όταν οι συνθήκες ωριμάσουν.

Η γαλλική Credit Agricole αποτελεί, άλλωστε, ένα ζωντανό παράδειγμα για το πώς σκέφτονται οι ξένοι όταν αποφασίζουν να επεκτείνουν την παρουσία τους σε μία άλλη χώρα. Αφού διερεύνησε τον χώρο, αποκτώντας το 9% των μετοχών της Εμπορικής Τράπεζας, όταν ήρθε η κατάλληλη στιγμή <<χτύπησε>>, εξασφαλίζοντας την απόλυτη πλειοψηφία της. Και μάλιστα, κινούμενη κατά τρόπο διακομματικό, καθώς διαπραγματεύτηκε τόσο με τον κ. Γιάννο Παπαντωνίου, όσο και με τον κ. Γιώργο Αλογοσκούφη. Κι έτσι άνοιξε δρόμους για αυτούς που πρόκειται να ακολουθήσουν.

Οπότε οι ελληνικές τράπεζες καλούνται να συγκεντρώσουν εκείνο το μέγεθος που τους είναι αναγκαίο για να έχουν καλύτερα διαπραγματευτικά ατού στα χέρια τους. Αυτό το μέγεθος θα το αποκτήσουν λαμβάνοντας σημαντικό μερίδιο αγοράς από τις γειτονικές χώρες που αναπτύσσονται με γοργό ρυθμό. Ο πρόεδρος της Εθνικής Τράπεζας κ. Αράπογλου μιλώντας στον 'Ελεύθερο Τύπο' στις 9 Ιουλίου 2006 για την εξαγορά της Finansbank υπογράμμισε ότι <<με τα σημερινά ανταγωνιστικά δεδομένα, αν δεν μεγαλώσεις δυναμικά, γρηγορότερα απ' όσο μεγαλώνει η αγορά, θα μείνεις πίσω, η αξία σου θα μειωθεί και θα

γίνεις στόχος εξαγοράς και μάλιστα εύκολης>>.

➤ Ο δεύτερος λόγος είναι η εξασφάλιση νέων πηγών εσόδων, δεδομένου ότι η εγχώρια αγορά πλέον, μπορεί να προσδώσει διεύρυνση μεριδίων, μόνο μετά από συγχωνεύσεις ή εξαγορές. Αν και υπάρχουν ακόμη περιθώρια περαιτέρω ανάπτυξης, το μέγεθος της ελληνικής αγοράς είναι περιορισμένο όσον αφορά τις παραδοσιακές τραπεζικές εργασίες. Το αποτέλεσμα είναι η όξυνση του ανταγωνισμού υπέρ των καταναλωτών αφού μειώνουν τα spreads των δανείων που χορηγούν και κατ' επέκταση μειώνεται το ποσοστό των εσόδων τους. Ήδη, το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο των τραπεζών συρρικνώνεται. Για παράδειγμα το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο της EFG Eurobank στο πρώτο εξάμηνο του 2006 υποχώρησε στο 3,3% έναντι 3,5% που ήταν στο τέλος του 2005 και 3,6% στο πρώτο τρίμηνο του 2005. Για την ίδια περίοδο το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο της Τράπεζας Πειραιώς υποχώρησε στο 3,2% από 3,33% που ήταν στο τέλος του 2005.

Σε έκθεσή του στις 25 Σεπτεμβρίου 2006, ο διεθνής χρηματοπιστωτικός οίκος 'Credit Swiss First Boston' ανέφερε <<ότι οι πρόσφατες αλλαγές στο τραπεζικό σκηνικό της Ελλάδας – με την απόκτηση της Εμπορικής από την Credit Agricole, με την εισαγωγή του Ταχυδρομικού Ταμειυτηρίου στο Χρηματιστήριο και την τριπλή συγχώνευση Marfin, Εγνατίας και Λαϊκής Τράπεζας ασκούν μεγάλη πίεση στη διαφορά των επιτοκίων χορηγήσεων και καταθέσεων και επομένως στο περιθώριο κέρδους των τραπεζών με αποτέλεσμα την μείωση των εσόδων των ελληνικών τραπεζών>>.

Για να καλύψουν αυτή την μείωση αποφάσισαν μεγαλύτερη επεκτατική πολιτική προσδοκώντας ένα σημαντικό μέρος των εσόδων τους και των κερδών τους, που κατά μέσο όρο στις μεγάλες τράπεζες είναι στο επίπεδο του 10%, να προέρχεται από το δίκτυο του εξωτερικού, είτε στα Βαλκάνια ή την Τουρκία, την Αίγυπτο, αλλά και νέες αγορές, π.χ. Ουκρανία ή και αργότερα, Ρωσία. Είναι διαπίστωση άλλωστε ότι η μικρότερη εξάρτηση των ελληνικών τραπεζών από μία μόνον αγορά συμβάλλει θετικά στην ευρωστία και τη σταθερότητά τους.

Στο πρώτο εξάμηνο του 2006 οι ελληνικές τράπεζες κέρδισαν το ποσό των 140 εκατομμυρίων ευρώ (δεν υπολογίζεται η Finansbank που εξαγοράστηκε από την Εθνική) που αντιστοιχεί στο 10 – 12% των συνολικών προ φόρων κερδών των τεσσάρων μεγαλύτερων ελληνικών τραπεζικών ομίλων που δραστηριοποιείται στην περιοχή, ενώ οι τραπεζίτες φιλοδοξούν ότι ως το τέλος του 2010 το 25 – 27% των κερδών τους (περί το 1 δις ευρώ) θα προέρχεται από το εξωτερικό. Ως τότε, άλλωστε, αναμένεται να έχουν ολοκληρωθεί πλήρως και οι εξαγορές που πραγματοποιούν αυτή την περίοδο.

Η έλλειψη στελεχών και ο εντεινόμενος ανταγωνισμός από ξένους ομίλους είναι τα σημαντικότερα αγκάθια των ελληνικών χρηματοπιστωτικών ομίλων στην προσπάθειά τους να μεγιστοποιήσουν τα κέρδη τους από τις θυγατρικές τους στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Οι τραπεζίτες παραδέχονται ότι τα κέρδη τους έπρεπε να είναι ακόμα μεγαλύτερα. Ειδικά η δυσκολία των ελληνικών τραπεζών στην εύρεση στην ελληνική αγορά έμπειρων στελεχών ικανών να καλύψουν ηγετικές θέσεις στις βαλκανικές χώρες είναι παράγοντας που δεν επιτρέπει στις ελληνικές τράπεζες την αύξηση των εσόδων τους. Η πίεση αυτή εντείνεται καθώς οι διεθνείς επενδυτές, που στην τελευταία διετία αγόρασαν μετοχές ελληνικών τραπεζών ποντάροντας κυρίως στις προοπτικές ανάπτυξης των γειτονικών αγορών, πιέζουν για την αύξηση των προσδοκώμενων αποδόσεων. Οι τραπεζίτες πιστεύουν όμως ότι τα προβλήματα θα ξεπεραστούν και τα κέρδη τους θα αυξηθούν περαιτέρω.

➤ Ο τρίτος λόγος είναι ότι η ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων έχει μετατραπεί σε χώρο υψηλού οικονομικού και επενδυτικού ενδιαφέροντος. Μόνο οι επενδύσεις σε μονάδες και δίκτυα μεταφοράς ενέργειας στην περιοχή θα ξεπεράσουν τα 20 δις ευρώ την επόμενη 15^{ετία}, καθώς το οικονομικό και ενεργειακό τοπίο της περιοχής μετά την υπογραφή της συνθήκης για την ίδρυση της Ενεργειακής Κοινότητας, συγκεντρώνει όλο και περισσότερο το ενδιαφέρον τρίτων μερών.

Χαρακτηριστικό είναι το δημοσίευμα της 'Ελευθεροτυπίας' στις 18

Ιουνίου 2006, στο οποίο γίνεται λόγος για την απόφαση της ΔΕΗ να αγοράσει λιγνιτικά κοιτάσματα στο Κόσοβο (είναι τα μεγαλύτερα στην Νοτιοανατολική Ευρώπη) σε συνεργασία όμως με αμερικάνικη εταιρεία και την Παγκόσμια Τράπεζα πραγματοποιώντας επένδυση ύψους 700 – 800 εκατομμυρίων ευρώ. Στη Ρουμανία και στη Βουλγαρία, οι οποίες βρίσκονται στην τελική φάση ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, έχουν επενδυθεί περισσότερα από 25 δις δολάρια από ξένους ομίλους.

➤ Ο τέταρτος λόγος είναι οι πολλές ελληνικές επιχειρήσεις που λειτουργούσαν και λειτουργούν στην περιοχή. Η στροφή στην εξωστρέφεια των ελληνικών τραπεζών αρχικά εκπορεύτηκε από αντίστοιχη κίνηση πολλών ελληνικών επιχειρηματικών ομίλων στις αρχές της δεκαετίας του 1990, που ένιωθαν πιο ασφαλείς στις νέες αγορές, με τη συνεπικουρία ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων. Γρήγορα όμως ανακάλυψαν ότι οι κάτοικοι των χωρών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης ήταν ιδιαίτερα φιλικοί προς τις ελληνικές τράπεζες. Άλλωστε πολλοί από αυτούς, έχοντας άμεση ή έμμεση σχέση με την Ελλάδα, αφού είτε οι ίδιοι είτε άνθρωποι του οικογενειακού τους περιβάλλοντος βρέθηκαν στη χώρα μας ως οικονομικοί μετανάστες, απέκτησαν συναλλαγές με τις ελληνικές τράπεζες, <<συνήθεια>> που μετέφεραν και στη χώρα κατάγωγής τους.

➤ Ο πέμπτος λόγος είναι ότι οι προοπτικές των οικονομιών των χωρών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης παραμένουν πολύ θετικές παρά το αντίξοο εξωτερικό περιβάλλον. Όπως επισημαίνεται από αναλύσεις που έγιναν από την Εθνική Τράπεζα και δημοσιεύθηκαν στο τεύχος Σεπτεμβρίου 2006 του περιοδικού 'South Eastern Europe and Mediterranean Emerging Market Economies Bulletin', η μακροοικονομική και τραπεζική εικόνα των χωρών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης (Αλβανία, Βουλγαρία, Κύπρος, Σκόπια, Ρουμανία, Σερβία και Τουρκία) αναμένεται να βελτιωθεί περαιτέρω κατά το τρέχον έτος.

1.Η επιτυχής εφαρμογή φιλόδοξων μεταρρυθμιστικών προγραμμάτων οδηγεί τις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης σε υψηλούς ρυθμούς

ανάπτυξης και αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ σε σύγκριση με πρόβλεψη για ανάπτυξη 3,8% στην Ελλάδα και 2% στην Ευρωζώνη (πίνακας 6).

2. Το βελτιωμένο οικονομικό περιβάλλον, σε συνδυασμό με την ανανεωμένη εμπιστοσύνη στο αναδιαρθρωμένο και κατά κύριο λόγο ξένης ιδιοκτησίας τραπεζικό σύστημα, έχει οδηγήσει σε υψηλούς ρυθμούς πιστωτικής επέκτασης ιδιαίτερα στον μέχρι τώρα περιορισμένης διείσδυσης τομέα της λιανικής τραπεζικής (πίνακας 7). Στη Βουλγαρία, τη Ρουμανία και τη Σερβία οι αρχές υποχρεώθηκαν να επιβάλουν περιορισμούς στην πιστωτική επέκταση, δεδομένου ότι το έλλειμμα του ισοζυγίου τρέχουσων συναλλαγών στις χώρες αυτές είχε πλησιάσει το 10% του ΑΕΠ (πίνακας 8), όταν στην Ελλάδα το αντίστοιχο ποσοστό είναι 11% του ΑΕΠ, παρά το γεγονός ότι τα εξωτερικά ανοίγματα αυτών των χωρών καλύπτονται ως επί το πλείστον από άμεσες ξένες επενδύσεις.

Πίνακας 6: Ρυθμός μεταβολής πραγματικού ΑΕΠ(%)

Χώρες	2004	2005	2006*
ΑΛΒΑΝΙΑ	6,7	5,5	5,2
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	5,7	5,5	5,8
ΚΥΠΡΟΣ	3,8	3,8	3,7
ΣΚΟΠΙΑ	2,9	4,0	4,2
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	8,4	4,1	6,2
ΣΕΡΒΙΑ	7,5	6,3	6,1
ΤΟΥΡΚΙΑ	8,9	7,4	5,8

* Πρόβλεψη Εθνικής Τράπεζας

Πίνακας 7: Δάνεια στον ιδιωτικό τομέα (μεταβολή %)

Χώρες	2004	2005	2006*
ΑΛΒΑΝΙΑ	37,0	74,9	59,9
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	49,1	35,3	23,6
ΚΥΠΡΟΣ	7,5	6,8	16,9
ΣΚΟΠΙΑ	25,5	20,8	27,6
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	40,7	50,7	59,3
ΣΕΡΒΙΑ	56,9	52,6	57,3
ΤΟΥΡΚΙΑ	54,4	53,5	57,1

* Πρόβλεψη Εθνικής Τράπεζας

Πίνακας 8: Ισοζύγιο τρέχουσων συναλλαγών (% ΛΕΠ)

Χώρες	2004	2005	2006*
ΑΛΒΑΝΙΑ	-5,4	-6,7	-7,4
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	-5,8	-11,3	-14,0
ΚΥΠΡΟΣ	-5,7	-5,8	-5,6
ΣΚΟΠΙΑ	-9,2	-2,7	-3,8
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	-8,4	-8,7	-9,5
ΣΕΡΒΙΑ	-15,4	-9,3	-9,8
ΤΟΥΡΚΙΑ	-5,2	-6,2	-6,6

* Πρόβλεψη Εθνικής Τράπεζας

3. Η επιθετική είσοδος των ξένων τραπεζών σε αυτές τις αγορές έχει ενισχύσει σημαντικά τον ανταγωνισμό, με αποτέλεσμα την απότομη κάμψη των περιθωρίων, ιδιαίτερα στη Ρουμανία και την Τουρκία, από υψηλά όμως επίπεδα, καθώς επίσης και στη Βουλγαρία και την Κύπρο. Τα περιθώρια όμως στις χώρες

της Νοτιοανατολικής Ευρώπης παρότι πέφτουν είναι υψηλότερα απ' αυτά της Ελλάδας (4,70%) και του μέσου όρου της Ευρωζώνης (2,58%) (πίνακας 9).

Όμως το καθαρό περιθώριο επιτοκίου έχει επηρεασθεί αισθητά λιγότερο λόγω της βελτίωσης της σύνθεσης του ενεργητικού, με τα δάνεια, ιδιαίτερα προς τα νοικοκυριά, να ακτικαθιστούν τα χρεόγραφα στους ισολογισμούς των τραπεζών. Πράγματι, το καθαρό περιθώριο επιτοκίου έχει μειωθεί μόνο στη Ρουμανία και την Τουρκία, πάλι όμως από σχετικά υψηλά επίπεδα, ενώ διατηρείται πάνω από τα αντίστοιχα άλλων χωρών της περιοχής. Πάντως, στις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης που μελετάμε το καθαρό περιθώριο επιτοκίου είναι υψηλότερο τόσο από την Ελλάδα (3,65%) όσο και από το μέσο όρο της Ευρωζώνης (1,68%). (πίνακας 10).

Πίνακας 9: Περιθώριο επιτοκίου δανείων – καταθέσεων (%)

Χώρες	2004	2005	2006*
ΑΛΒΑΝΙΑ	4,3	7,7	7,3
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	6,2	5,2	5,1
ΚΥΠΡΟΣ	3,7	3,3	3,1
ΣΚΟΠΙΑ	6,0	5,7	6,8
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	14,5	13,0	9,7
ΣΕΡΒΙΑ	11,2	10,7	11,5
ΤΟΥΡΚΙΑ	15,4	9,6	-

* Πρόβλεψη Εθνικής Τράπεζας

Πίνακας 10: Καθαρό περιθώριο επιτοκίου* (%)

Χώρες	2003	2004	2005
ΑΛΒΑΝΙΑ	3,2	3,3	3,7
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	5,1	6,2	6,4
ΚΥΠΡΟΣ	2,6	2,8	2,7
ΣΚΟΠΙΑ	4,3	4,4	4,9
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	6,7	7,4	5,5
ΣΕΡΒΙΑ	5,3	4,7	4,8
ΤΟΥΡΚΙΑ	8,2	7,9	6,7

* Σταθμισμένος μέσος των τριών ή τεσσάρων μεγαλύτερων τραπεζών

4.Ο ταχύς ρυθμός πιστωτικής επέκτασης και οι υψηλότεροι ρυθμοί τραπεζικής διαμεσολάβησης οδηγούν σε υψηλότερες προβλέψεις, όμως από σχετικώς χαμηλά επίπεδα στις περισσότερες χώρες. Οι προβλέψεις είναι υψηλές μόνο στις χώρες με μεγάλο ύψος μη εξυπηρετούμενων δανείων συσσωρευμένων από προηγούμενες οικονομικές κρίσεις (π.χ. Σκόπια, Σερβία).

5.Επιπλέον βελτίωση αναμένεται και στον τομέα της δημοσιονομικής πολιτικής με επίτευξη, για πρώτη φορά, δημοσιονομικού πλεονάσματος στις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης (0,4 του ΑΕΠ το 2006 έναντι ελλείμματος 0,1% το 2005) και σχεδόν ισοσκελισμένου προϋπολογισμού στην Τουρκία (έλλειμμα 2,6 του ΑΕΠ το 2006 έναντι 4,5% του ΑΕΠ το 2005). Παράλληλα, αναμένεται νέα αποκλιμάκωση του πληθωρισμού (7,3% από 8,6% το 2005 στις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και 5,5% από 7,7% το 2005 στην Τουρκία) στη βάση της συνεχιζόμενης δημοσιονομικής εξυγίανσης, καθώς και της εφαρμογής συνετούς εισοδηματικής και περιοριστικής νομισματικής πολιτικής

6.Το ευνοϊκό περιβάλλον οδήγησε σε σημαντική αύξηση της τραπεζικής κερδοφορίας σε όλες τις χώρες, με εξαίρεση τη Ρουμανία, αλλά και πάλι από

σχετικά υψηλό απόλυτο επίπεδο. Η ανωτέρω τάση αναμένεται ότι θα συνεχισθεί τα επόμενα έτη παράλληλα με τη βελτίωση της σύνθεσης του ενεργητικού, τη μετατόπιση των δανειοδοτήσεων προς υψηλού περιθωρίου δάνεια σε εγχώριο νόμισμα καθώς και την αναμενόμενη επιβράδυνση της συμπίεσης των περιθωρίων. Η βελτίωση των κερδών θα υποστηριχτεί και από τη χαμηλή δομή κόστους των χωρών αυτών.

Πιο ειδικά η τουρκική οικονομία που βρίσκεται αυτό τον καιρό στο επίκεντρο της τραπεζικής αγοράς είναι μία ταχύτατα αναδύομενη οικονομία που μακροπρόθεσμα υπόσχεται τεράστια περιθώρια κέρδους. Η οικονομία της χώρας παρουσιάζει αξιοπρόσεκτη ανάκαμψη. Η αύξηση του ΑΕΠ το 2005 ήταν 7,4% με αποτέλεσμα να φθάσει στα 360 δις δολάρια. Το κατά κεφαλήν εισόδημα των Τούρκων μπορεί να φθάσει στα 8.106 δολάρια το 2010 από 5.265 δολάρια το 2005 όταν στην Ελλάδα είναι γύρω στα 21.700 δολάρια. Το μικρότερο κατά κεφαλήν εισόδημα για μία τράπεζα δεν είναι απαραίτητα αρνητικό. Αντίθετα, όπως έχει δηλώσει επικεφαλής μεγάλης ιδιωτικής τράπεζας, <<τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να δανείζουν σε αυτούς που δεν έχουν χρήματα και όχι σε αυ*τούς που έχουν>>. Η διεύθυνση των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών στα νοικοκυριά είναι χαμηλή. Τα δάνεια προς τα νοικοκυριά αντιστοιχούν μόλις στο 2% του ΑΕΠ της χώρας, ενώ σημειώνεται πως ο δανεισμός προς το ΑΕΠ είναι 18,6% με πρόβλεψη τα επόμενα 10 χρόνια να ανέλθει στο 60%, όταν στην Ελλάδα είναι στο 84% του ΑΕΠ.

Η διοίκηση της Εθνικής αιτιολογώντας την εξαγορά της Finansbank τονίζει ότι ο τραπεζικός κλάδος στην Τουρκία χαρακτηρίζεται από υψηλά περιθώρια κέρδους, τα οποία υπερκεράζουν το αυξημένο επενδυτικό ρίσκο. Πρόκειται για τη δεύτερη μεγαλύτερη τραπεζική αγορά στη Νέα Ευρώπη (με πρώτη τη Ρωσία και τρίτη την Πολωνία). Η Finansbank στην προκειμένη περίπτωση παρουσιάζει καθαρό επιτοκιακό περιθώριο κέρδους 8% όταν στην Ελλάδα ο ίδιος μέσος όρος είναι 3,5%.

Την ίδια στιγμή η Εθνική μέσω Τουρκίας, μπορεί να ανοίξει την πόρτα της στα πετροδολάρια των μουσουλμανικών κρατών, τα οποία αναζητούν διέξοδα προς την Δυτική Ευρώπη. Η απόφαση της Εθνικής να αποκτήσει τουρκική τράπεζα έχει προκαλέσει το ενδιαφέρον επενδυτικών κεφαλαίων αραβικών χωρών, το οποίο εκτιμάται ότι μπορεί να εκδηλωθεί με την αγορά μετοχών της Εθνικής μέσω του ελληνικού Χρηματιστηρίου.

Ένας άνθρωπος που γνωρίζει πολύ καλά τις εξελίξεις και τις επιχειρήσεις στην Τουρκία είναι ο Βασίλης Καρατζάς, επικεφαλής της Global Επενδυτικά Κεφάλαια Νέας Ευρώπης, που επενδύει σε τουρκικές επιχειρήσεις από το 2002 θεωρεί την τουρκική αγορά ως την πιο ενδιαφέρουσα στην περιοχή, καθώς περνάει από μία κατάσταση υπερπληθωρισμού σε μία νέα φάση πληθωρισμού. Το χρήμα γίνεται φθηνότερο και ο κόσμος μπορεί να δανειστεί και να ξοδέψει περισσότερα. Έτσι, οι καλύτεροι κλάδοι για επένδυση στην Τουρκία είναι οι τράπεζες και τα υλικά κατασκευών. Ο ίδιος πιστεύει ότι μακροπρόθεσμα θα είναι από τις καλύτερες αγορές στον κόσμο αν και βραχυπρόθεσμα ίσως υπάρξουν δυσκολίες που πηγάζουν από τα ανοιχτά πολιτικά μέτωπα.

Στα πλαίσια αυτά κινούνται οι πολλές ιδιωτικοποιήσεις που γίνονται στην Τουρκία. Όπως διαπιστώνει και ο ΟΟΣΑ, γίνονται με φρενήρη ρυθμό. Αρκεί να αναφέρουμε ότι οι πωλήσεις επιχειρήσεων και υπηρεσιών του δημοσίου τομέα σε ιδιώτες το 2005, ήταν περισσότερες από αυτές που η Τουρκία είχε πραγματοποιήσει μέσα στην τελευταία εικοσαετία. Η μεγαλύτερη ιδιωτικοποίηση κατά το 2005 ήταν της Τουρκ Τέλεκομ, το 55% της οποίας αγοράστηκε από την Οζέρ Τέλεκομ, που είναι σαουδαραβικής ιδιοκτησίας, αντί 5,3 δις ευρώ. Στην ιδιωτικοποίηση αυτή συνέβαλε η γαλλική τράπεζα BNP Paribas. Οι φρενήρεις ιδιωτικοποιήσεις αλλά και η ανάπτυξη που επιτυγχάνεται έχουν συντελέσει στην εντυπωσιακή αύξηση της προσέλκυσης ξένων κεφαλαίων από τις χώρες του Κόλπου αλλά και από την Ευρώπη. Το αποτέλεσμα είναι η Τουρκία να αξιολογείται θετικά μεταξύ των υπό ανάπτυξη χωρών.

Η Τουρκία είναι γνωστή στον τραπεζικό τομέα για την υιοθέτηση και χρήση νέων τεχνολογιών. Μεγάλη εντύπωση προκαλεί στους Έλληνες τραπεζίτες ότι η χρήση των πιστωτικών καρτών στη γειτονική χώρα είναι μεγαλύτερη από ό,τι στην Ελλάδα, ενώ τα συστήματά τους από τεχνολογικής άποψης είναι πιο προηγμένα. Οι τουρκικές τράπεζες έχουν εφαρμόσει εδώ και αρκετά χρόνια τις λεγόμενες έξυπνες κάρτες με τεχνολογία τσιπ, χρησιμοποιούν συστήματα μέτρησης της φερεγγυότητας των πελατών τους και προγράμματα ανταμοιβής στους κατόχους πιστωτικών καρτών. Δεν είναι, ίσως τυχαίο ότι στην Τουρκία κυκλοφορούν περισσότερες από 25.000.000 πιστωτικές κάρτες, που σχεδόν όλες έχουν ενσωματωμένο τσιπ, όταν στην Ελλάδα ο αντίστοιχος αριθμός είναι ελάχιστος στο σύνολο των περίπου 5.000.000 πιστωτικών καρτών. Εξάλλου, μεγάλοι οργανισμοί πιστωτικών καρτών όπως Visa και Mastercard έχουν τα γραφεία τους στην Κων/πολη προκειμένου να ελέγχουν την αγορά της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, ενώ χρησιμοποιούν την Τουρκία ως πιλοτική αγορά στην εισαγωγή νέων προϊόντων. Έτσι, για παράδειγμα, στην Τουρκία κυκλοφορούν πιστωτικές κάρτες σε σχήμα μπρελόκ, όταν στην Ελλάδα οι τράπεζες δεν έχουν τολμήσει να το σκεφτούν.

Παραπάνω, όπως είδαμε, σύμφωνα με τον κ. Στοκ πρόεδρο της MasterCard Advisors, της εταιρείας του ομίλου που ειδικεύεται στην παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τις τράπεζες που εκδίδουν κάρτες Mastercard είπε <<ότι οι ελληνικές τράπεζες θεωρούνται όχημα για την είσοδο και διάδοση των καρτών της Mastercard στις αγορές των Βαλκανίων και της Νοτιοανατολικής Ευρώπης>>. Οπότε γίνεται γνωστός εδώ άλλος ένας λόγος του γιατί είναι ελκυστική η επένδυση στην τραπεζική αγορά της Τουρκίας.

➤ Ο έκτος λόγος αφορά πολιτικές επιδιώξεις. Για παράδειγμα στην απόφαση για εξαγορά της Finansbank από την Εθνική Τράπεζα φαίνεται να μέτρησε πολύ η θέληση του επικεφαλής της διοίκησης της Εθνικής Τράπεζας κ. Αράπογλου και προφανώς της πολιτικής ηγεσίας του τόπου (γιατί χωρίς την έγκρισή της, δεν θα μπορούσε ο διορισμένος από την κυβέρνηση επικεφαλής να

λάβει τέτοια απόφαση) η Εθνική να μπει στην αναπτυσσόμενη Τουρκία.

Με δήλωσή του στην τουρκική εφημερίδα 'Ακσάμ', ο πρόεδρος της τουρκικής τράπεζας κ. Ozyegin δήλωσε ότι πριν την υπογραφή της σχετικής συμφωνίας μεταξύ των δύο τραπεζών ελήφθη και η άποψη των κυβερνήσεων και των δύο χωρών και ότι και οι δύο κυβερνήσεις τήρησαν άκρως θετική και υποστηρικτική άποψη. Ο κ. Ozyegin με δήλωσή του σε μία άλλη εφημερίδα της Τουρκίας, την 'Χουριέτ', θεωρεί ότι η συμφωνία εντάσσεται σ' ένα ευρύτερο πλαίσιο συνεργασίας της Ελλάδας και της Τουρκίας και ότι με την υπογραφή της συμφωνίας αυτής ανοίχτηκε η πόρτα για νέες συνεργασίες μεταξύ των δύο χωρών σε οικονομικό κυρίως επίπεδο.

Ο υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών κ. Αλογοσκούφης μιλώντας στον 'Ελεύθερο Τύπο' στις 2 Ιουλίου 2006 τόνισε ότι <<η επέκταση της Εθνικής στην Τουρκία είναι συμβατή με τη γενικότερη κυβερνητική πολιτική για επέκταση των ελληνικών τραπεζών στα Βαλκάνια και στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Πιστεύω ότι οι ελληνικές τράπεζες πρέπει να εξελιχθούν σε περιφερειακούς παίκτες και όχι να μείνουν απλώς εθνικές τράπεζες, διότι λόγω μικρού μεγέθους είναι δύσκολο να πούμε ότι μπορεί να εξελιχθούν σε ευρωπαϊκούς παίκτες>>. Με άλλα λόγια μ' αυτές τις δηλώσεις γίνεται σαφές ότι η κυβέρνηση ενθάρρυνε την είσοδο της Εθνικής Τράπεζας στην Τουρκία.

Η εξαγορά της Finansbank από την Εθνική έρχεται να συμπληρώσει τον δεύτερο πυλώνα της οικονομικοπολιτικής γέφυρας μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας που ξεκίνησε, όπως θυμίζουν κυβερνητικοί παράγοντες, με την συμφωνία αερίου που συνδέει Τουρκία, Ελλάδα και Ιταλία, όπως επίσης και με τον αγωγό ηλεκτρικού ρεύματος που θα ενώσει τις δύο χώρες. Ανώτατα στελέχη του υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών σε συμφωνία με το υπουργείο Εξωτερικών υποστηρίζουν ότι η ανάπτυξη ισχυρών οικονομικών δεσμών μεταξύ των ελληνικών επιχειρήσεων και μιας ισχυρής αλλά όχι κυρίαρχης ακόμα μερίδας του τουρκικού οικονομικού στοιχείου, παράλληλα και ανεξάρτητα από τις διαδικασίες πολιτικής προσέγγισης της Τουρκίας, είναι

απολύτως απαραίτητη και έχει την πολιτική και οικονομική εύνοια και στήριξη του διεθνούς παράγοντα τόσο στην Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και στις ΗΠΑ.

Στην κυβέρνηση θεωρούν ότι ο νέος ορίζοντας των ελληνικών επιχειρήσεων που είχε επεκταθεί από τα εθνικά σύνορα στα ευρύτερα όρια της Βαλκανικής τώρα διευρύνεται προς την Ασία μέσω της Τουρκίας. Αν και δεν αρνούνται ότι η πορεία της Τουρκίας προς την Ευρώπη μπορεί να συναντήσει εμπόδια, επιμένουν ότι η γέφυρα αυτή έχει τη στήριξη της ισχυρότερης πτέρυγας της τουρκικής οικονομίας που θέλει να ενισχύσει την ευρωπαϊκή της διέξοδο. Οι τράπεζες και η ενέργεια είναι οι δύο βασικές γέφυρες που όπως υποστηρίζουν από το Μέγαρο Μαξίμου, θα λειτουργήσουν ως <<προγεφύρωμα>> και θα επιτρέψουν να γίνουν κι άλλες συνεργασίες σε βιομηχανία και εμπόριο αργότερα, μέσα στην κρίσιμη περίοδο των προενταξιακών δραπραγματεύσεων της Τουρκίας.

Από την πλευρά της Τουρκίας, ο Τούρκος υπουργός Εξωτερικών Αμπντουλάχ Γκιουλ, κατά τη διάρκεια της ομιλίας του στην επιτροπή σχεδιασμού και προϋπολογισμού της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης στις 11 Μαΐου 2006 δήλωσε ικανοποιημένος από την εξαγορά των Finansbank από την Εθνική και Tekfen Bank από την EFG Eurobank που θα αναφερθεί παρακάτω. Όπως τόνισε χαρακτηριστικά ο κ. Γκιουλ <<οι εξαγορές των δύο τουρκικών τραπεζών από τις δύο ελληνικές αποδεικνύουν ότι η Τουρκία είναι μία ασφαλής χώρα από οικονομικής άποψης>>. Επίσης τόνισε ότι <<είναι ευκαιρία να αναβαθμιστούν οι οικονομικές σχέσεις των δύο χωρών>>. Ο κ. Γκιουλ έκανε αναφορά και στον ελληνικό λαό, σημειώνοντας ότι <<τα χρήματα που εξοικονομεί πάνε στην Τουρκία>>.

Παρακάτω θα γίνει αναφορά στην παρουσία των ελληνικών τραπεζών στην ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης ξεχωριστά σε κάθε χώρα αλλά και των στρατηγικών που χαράζει κάθε τράπεζα για την περιοχή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 :Ελληνικές Τράπεζες

2.1 Εθνική Τράπεζα

Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, με τη μεγαλύτερη και ισχυρότερη παρουσία στον Ελλαδικό χώρο, αλλά και με το δυναμικό προφίλ της στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και την Ανατολική Μεσόγειο ηγείται του μεγαλύτερου και ισχυρότερου ομίλου χρηματοοικονομικών υπηρεσιών στην Ελλάδα. Ιδρύθηκε το 1841 ως εμπορική τράπεζα και μέχρι την ίδρυση της Τράπεζας της Ελλάδος το 1928 είχε το εκδοτικό προνόμιο. Εισήχθη στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών από την ίδρυσή του, το 1880.

Η μεγαλύτερη ελληνική τράπεζα βρίσκεται σε μία φάση υλοποίησης του επιχειρηματικού της σχεδίου για την ανάδειξή της σε κυρίαρχη δύναμη στην ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Η Εθνική, με δεδομένη την ήδη ισχυρή παρουσία σε αρκετές χώρες και με την εξαγορά της τουρκικής τράπεζας Finansbank και της σερβικής Vojvodanska δημιουργεί έναν ηγετικό τραπεζικό όμιλο στη Νοτιοανατολική Ευρώπη που αριθμεί περί τα 1.317 καταστήματα εκ των οποίων τα 570 είναι στην Ελλάδα, τα 539 στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και τα υπόλοιπα 208 στην Τουρκία.

Σύμφωνα με τις διεθνείς στατιστικές, στον κατάλογο των 50 μεγαλύτερων τραπεζών της Ευρώπης (με τα στοιχεία κεφαλαιοποίησης της 13^{ης} Ιουνίου 2006), η Εθνική Τράπεζα ήταν στην 38^η θέση. Με την εξαγορά της Finansbank ανεβαίνει στην 27^η θέση ξεπερνώντας μεγάλες τράπεζες όπως η Commerzbank, η Capitalia, η Allied Irish Banks, η Bank Austria, η Banco Popular, η Erste Bank, η Bank of Ireland κ.λ.π.

Όσο αναφορά κάποια επιμέρους στοιχεία της Εθνικής Τράπεζας τα ενοποιημένα κέρδη προ φόρων φτάνουν τα 1,3 δις ευρώ μ' ένα σύνολο στοιχείων ενεργητικού άνω των 70 δις ευρώ, σύνολο χορηγήσεων 35,9 δις ευρώ (από τα οποία το 25% στη Νοτιοανατολική Ευρώπη) και σύνολο καταθέσεων 47,2 δις ευρώ. Ο όμιλος δραστηριοποιείται σε μία ευρύτερη γεωγραφική περιοχή με πληθυσμό 125 εκατομμύρια κατοίκους, στην οποία το ΑΕΠ είναι

σήμερα 748 δις δολάρια και αυξάνει με ραγδαίους ρυθμούς. Οι πελάτες της Εθνικής ξεπερνούν τα 11 εκατομμύρια, πελατολόγιο που θα ζήλευαν μεγάλες ευρωπαϊκές τράπεζες. Από αυτούς τα 6,5 εκατομμύρια είναι στην Ελλάδα, τα 1,7 είναι στην Τουρκία και τα 3,2 είναι στα Βαλκάνια (Ρουμανία, Αλβανία, Σκόπια, Βουλγαρία, Σερβία).

Το 67% των κερδών της Εθνικής θα προέρχεται από την Ελλάδα, το 27% από την Τουρκία και το υπόλοιπο 7% από τις άλλες γειτονικές βαλκανικές χώρες. Ήδη στο πρώτο εξάμηνο του 2006, οι δραστηριότητες της Εθνικής Τράπεζας στη Νοτιοανατολική Ευρώπη απέφεραν το 10% των προ φόρων κερδών του ομίλου, συγκεκριμένα ήταν 52 εκατομμύρια ευρώ από 40,6 σημειώνοντας αύξηση κατά 28% σε σχέση με το αντίστοιχο εξάμηνο του 2005. Οι χορηγήσεις στο ίδιο διάστημα ανήλθαν στα 2,5 δις ευρώ σημειώνοντας αύξηση κατά 43%.

Η εξαγορά της τουρκικής τράπεζας συνιστά μία πολύ σημαντική συναλλαγή γιατί αποδεικνύει την αποφασιστικότητα της Εθνικής Τράπεζας να υλοποιήσει με επιτυχία την αναπτυξιακή στρατηγική της και επιβεβαιώνει την πρόθεσή της να εξαπλωθεί περαιτέρω στην περιοχή. Μιλώντας στην 'Καθημερινή' στις 9 Απριλίου 2006, ο αντιπρόεδρος του ομίλου της Εθνικής κ. Πεχλιβανίδης με αφορμή την εξαγορά της Finansbank σημείωσε ότι <<πρόκειται για μία κίνηση καλά καμωμένη, η οποία μετασχηματίζει τον όμιλο της Εθνικής σε μια ισχυρή τραπεζική δύναμη της ευρύτερης περιοχής της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Αποκτούμε μέγεθος και διεθνή παρουσία που μας ξεχωρίζουν από τις άλλες τράπεζες της περιοχής.>> υπογράμμισε.

Η ενίσχυση της διεθνούς παρουσίας της Εθνικής και η ανάδειξή της στο κορυφαίο πιστωτικό ίδρυμα της περιοχής είναι η μόνη στρατηγική που διασφαλίζει τον πρωταγωνιστικό της ρόλο στην Ελλάδα και το ρόλο της ως αντίπαλο δέος έναντι κάθε προσπάθειας <<αφελληνισμού>> του ελληνικού τραπεζικού συστήματος. Στόχος της Εθνικής Τράπεζας είναι να βρίσκεται τα επόμενα 3 χρόνια στις 20 μεγαλύτερες τράπεζες της Ευρώπης.

Αυτές τις ημέρες, κομβικό ρόλο στην προσπάθεια της Εθνικής Τράπεζας να αποκτήσει γρήγορα κρίσιμο μέγεθος στα Βαλκάνια ικανό να της επιτρέψει να κλείνει δουλειές με τις τοπικές κυβερνήσεις παίζουν οι δυο επικείμενες ιδιωτικοποιήσεις σε Ρουμανία και Σερβία. Οι εξαγορές της σερβικής τράπεζας Voynodanska (ολοκληρώθηκε η εξαγορά) και του ρουμανικού Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου CEC κλείνουν εφόσον η Εθνική Τράπεζα κερδίσει τους διαγωνισμούς τον κύκλο επέκτασής της στη Νοτιοανατολική Ευρώπη.

Η επιμονή της Εθνικής για τις δύο τράπεζες και κυρίως για τη ρουμανική, όπως διευκρίνισε στην 'Ελευθεροτυπία' στις 10 Σεπτεμβρίου 2006, ανώτατο διοικητικό στέλεχος της Εθνικής, έχει να κάνει με το γεγονός ότι <<για να αναδειχθεί η Εθνική Τράπεζα σε αξιόπιστο συνομιλητή των τοπικών κυβερνήσεων στα Βαλκάνια και να είναι σε θέση να διεκδικήσει τη συμμετοχή της στις <<ευκαιρίες>> που θα προκύψουν με την ενσωμάτωση των χωρών αυτών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, πρέπει να έχει και το απαιτούμενο κρίσιμο μέγεθος. Και αυτό δεν μπορεί να επιτευχθεί τόσο γρήγορα όσο απαιτούν οι συνθήκες με οργανική ανάπτυξη παρά μόνο με εξαγορές>>.

Όποιος θέλει να κάνει δουλειές στη Νοτιοανατολική Ευρώπη θα έχει κάθε λόγο να χτυπήσει την πόρτα του ομίλου της Εθνικής Τράπεζας. Με την κίνησή της αυτή, η Εθνική Τράπεζα γίνεται το ιδανικό όχημα για ισχυρά χαρτοφυλάκια του εξωτερικού να επενδύσουν μέσω Αθηνών στις μεγάλες προοπτικές οικονομικής ανάπτυξης της ευρύτερης περιοχής της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Μιλώντας στην 'Καθημερινή' στις 9 Απριλίου 2006, ο πρόεδρος της Εθνικής Τράπεζας κ.Αράπογλου είπε <<οι επενδύσεις και η παρουσία της Εθνικής Τράπεζας στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, αποτελούν ίσως τον ισχυρότερο πόλο έλξης του ενδιαφέροντος των ξένων επενδυτών. Ενδιαφέρον που αποτυπώνεται στη διεύρυνση της συμμετοχής των ξένων στο μετοχικό κεφάλαιο της Εθνικής αλλά και στη μεγάλη αύξηση του όγκου των συναλλαγών της μετοχής μας>> υπογράμμισε ο κ. Αράπογλου.

Το βέβαιο είναι ότι μετά την εξαγορά της τουρκικής τράπεζας, η Εθνική

απλώνει τα δίκτυα της σε μια μεγάλη αγορά που ενδιαφέρει ιδιαίτερα τους ξένους επενδυτές, δίνοντας άλλη διάσταση στη μετοχή της. Έτσι η Εθνική μπαίνει στο επενδυτικό στόχαστρο των πάντων και νέα και μάλιστα μεγάλου μεγέθους επενδυτικά κεφάλαια τοποθετούνται στην μετοχή της. Είναι χαρακτηριστικό ότι σε έκθεση της Citigroup που παρουσιάζει τις 15 πλέον ελκυστικές και <<αγαπημένες>> ευρωπαϊκές μετοχές περιλαμβάνεται και η μετοχή της Εθνικής Τράπεζας. Η Εθνική φιγουράρει ως η πλέον <<αγαπημένη ευρωπαϊκή επιλογή>> της Citigroup μαζί με τη γερμανική Commerzbank, τη σκωτσέζικη Royal Bank Of Scotland και 12 ακόμα μετοχές εταιρειών που δραστηριοποιούνται σε τομείς όπως η τεχνολογία, οι κατασκευές, η βιομηχανία, οι ασφάλειες κ.ά.

Στην πραγματικότητα η εξαγορά της Finansbank αλλάζει τη μορφή της Εθνικής Τράπεζας, αλλά και το επενδυτικό της προφίλ, κάτι που πολλοί δεν έχουν κατανοήσει τονίζει τραπεζικός αναλυτής μεγάλου ξένου επενδυτικού οίκου. Σύμφωνα με τον ίδιο, <<η Εθνική, οποία εθεωρείτο μέχρι πρόσφατα μεσαίου έως χαμηλού ρίσκου, μετατρέπεται σε μία τράπεζα μεσαίου έως υψηλού ρίσκου, με αντάλλαγμα την επίτευξη υψηλότερων ρυθμών ανάπτυξης σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα. Τα funds που έχουν αγοράσει την Εθνική γνώριζαν ότι ήταν μία τράπεζα με μεγάλο μερίδιο στην ταχέως αναπτυσσόμενη ελληνική αγορά και μια περιορισμένη έκθεση ύψους 10% - 20% στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Μετά το ντιλ στην Τουρκία, κάτι τέτοιο δεν ισχύει>>, παρατηρεί. Το συμπέρασμα είναι ότι οι μεγάλοι χρηματοπιστωτικοί οίκοι του εξωτερικού θεωρούν ότι η κίνηση της Εθνικής θα την ενισχύσει μακροπρόθεσμα σημειώνοντας όμως ότι εισάγονται στοιχεία αβεβαιότητας στο επιχειρηματικό προφίλ της μεγαλύτερης ελληνικής τράπεζας.

Στις άμεσες προτεραιότητες της διοίκησης της Εθνικής είναι, όπως είδαμε πιο πάνω, η ενίσχυση της παρουσίας της τράπεζας στην αγορά της Ρουμανίας και της Σερβίας, ενώ στο στόχαστρο παραμένουν και νέες αγορές όπως η Ρωσία και η Ουκρανία. Παράλληλα εξετάζεται και η ενίσχυση της παρουσίας της στην

Αίγυπτο. Για τις σχεδιαζόμενες κινήσεις εξαγορών στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, η Εθνική θα χρησιμοποιήσει κεφάλαια που θα έχει στη διάθεσή της μετά την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου που ολοκληρώθηκε στις 5 Ιουλίου 2006 κατά 3 δις ευρώ.

Επιπλέον η Εθνική Τράπεζα στην προσπάθειά της να αντλήσει κεφάλαια για την χρηματοδότηση των επεκτατικών της σχεδίων κατέφυγε στην συνεχής το τελευταίο καιρό τακτική των ελληνικών τραπεζών που είναι ο δανεισμός από ξένες αγορές. Συγκεκριμένα εξέδωσε ομολογιακό δάνειο στη βρετανική αγορά ζητώντας το ποσό των 375 εκατομμυρίων στερλινών και το ποσό που προσφέρθηκε έφθασε τα 2,25 δις ευρώ, υπερκαλύπτοντας κατά 6 φορές το αρχικά ζητούμενο ποσό.

Η διαπίστωση αυτή προκύπτει από το περιεχόμενο της ομιλίας του προέδρου της Εθνικής Τράπεζας κ. Αράπογλου κατά την διάρκεια της ετήσιας γενικής συνέλευσης των μετόχων της Εθνικής Τράπεζας που πραγματοποιήθηκε στις 27 Απριλίου 2006. Στην ομιλία του, ο πρόεδρος της Εθνικής Τράπεζας κ. Αράπογλου δήλωσε τα ακόλουθα <<Μελετάμε προσεκτικά εξαγορές τραπεζών στην περιοχή που ορίσαμε ως στρατηγική (Νοτιοανατολική Ευρώπη). Συμμετείχαμε και εξετάζουμε αγορές στη Σερβία, Ρουμανία, Ουκρανία και Αίγυπτο. Για πρακτικούς και ουσιαστικούς λόγους δεν θα μπορέσουμε να προχωρήσουμε με όλα αυτά άμεσα, αφού χρειαζόμαστε και κεφάλαια αλλά και κυρίως χρόνο για να αφομοιώσουμε τις νέες μας αγορές. Πιθανότατα μέχρι την επόμενη τακτική γενική συνέλευση να ανακοινώσουμε, τουλάχιστον μία ακόμα εξαγορά σε μία από τις παραπάνω χώρες>>. Παρακάτω γίνεται αναφορά στην παρουσία της Εθνικής Τράπεζας στις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και των λόγων που έκαναν την Εθνική να πάει στις χώρες αυτές.

Ταυτόχρονα με τις κινήσεις στο εξωτερικό η Εθνική Τράπεζα παρακολουθεί στενά την εγχώρια τραπεζική αγορά. Σύμφωνα με δημοσιεύματα αν το επόμενο διάστημα οι διεργασίες που σημειώνονται στον τραπεζικό κλάδο οδηγήσουν στην δημιουργία ενός νέου ισχυρότερου τραπεζικού σχήματος π.χ.

μεταξύ Alpha Bank και EFG Eurobank, τότε η Εθνική Τράπεζα δεν θα μπορεί να μείνει θεατής. Κύκλοι της τραπεζικής αγοράς αναφέρουν ότι αν υπάρξει συμφωνία μεταξύ Alpha Bank και της EFG Eurobank, τότε η Εθνική ή θα επιδιώξει μια στρατηγική συμμαχία με ελληνική τράπεζα στο πλαίσιο της ανταλλαγής μετοχών, όπως με την Τράπεζα Πειραιώς ή θα αναζητήσει κάποιας άλλης μορφής εναλλακτικό σχέδιο. Σε κάθε περίπτωση, αν ελληνικές τράπεζες αποφασίσουν να συγχωνευθούν, η Εθνική θα αναλάβει πρωτοβουλίες.

Πάντως το ενδεχόμενο να γίνει η Εθνική Τράπεζα στόχος εξαγοράς από κάποιον εκ των ευρωπαϊκών κολοσσών (γαλλικών, ισπανικών κ.ά) θα πρέπει να αποκλειστεί. Κύκλοι της αγοράς που παρακολουθούν στενά τις εξελίξεις στο ευρωπαϊκό τραπεζικό σύστημα εκτιμούν ότι είναι μάλλον απίθανο λόγω της πολυμετοχικότητας της Εθνικής Τράπεζας και του γεγονότος ότι τα επενδυτικά funds στο μετοχικό κεφάλαιο της τράπεζας δεν θα ήταν πρόθυμα να απολέσουν την πολλά υποσχόμενη επενδυτική προοπτική που έχουν μέσω της Εθνικής Τράπεζας στα Βαλκάνια και κυρίως στην Τουρκία.

2.1.A. Τουρκία

Μία χώρα που πριν από λίγα χρόνια θεωρείτο άβατο για τις επιχειρήσεις και ειδικότερα για τις τράπεζες αποτελεί το πεδίο μάχης για τους Έλληνες τραπεζίτες. Αυτή η χώρα δεν είναι άλλη από την Τουρκία που αυτόν τον καιρό βρίσκεται στο επίκεντρο της ελληνικής τραπεζικής πραγματικότητας.

Υπεύθυνη γι' αυτή την μάχη είναι η απόφαση για εξαγορά της τουρκικής τράπεζας Finansbank από την Εθνική Τράπεζα. Στη μεγαλύτερη εξαγορά που έχει γίνει από ελληνική τράπεζα και γενικότερα από ελληνική επιχείρηση στο εξωτερικό, προχώρησε η Εθνική Τράπεζα πηγαίνοντας σε μία χώρα που ήταν μέχρι πρόσφατα ταμπού για ελληνικές επενδύσεις. Η Εθνική Τράπεζα ανακοίνωσε στις 3 Απριλίου 2006 την συμφωνία για αγορά πλειοψηφικού ποσοστού στην 5^η μεγαλύτερη τράπεζα της Τουρκίας από πλευράς ενεργητικού, τη Finansbank, ύστερα από διαγωνισμό, στον οποίο είχε υποβάλλει προσφορά

και η Citigroup, η μεγαλύτερη τράπεζα στον κόσμο, μπαίνοντας σε μία αγορά με πληθυσμό 72 εκατομμυρίων κατοίκων.

Η συμφωνία που ανακοινώθηκε από τον πρόεδρο της Εθνικής Τράπεζας κ. Τάκη Αράπογλου και τον ιδρυτή και πρόεδρο της Finansbank κ. Husnu Ozyegin, προέβλεπε την άμεση αγορά από την Εθνική του 46% των κοινών μετοχών της τουρκικής τράπεζας και του 100% των ιδρυτικών μετοχών που έχει η ελέγχουσα την τουρκική τράπεζα εταιρεία FIBA Holding του κ. Ozyegin έναντι του ποσού των 2,3 δις δολαρίων. Ο ιδρυτής της τουρκικής τράπεζας θα παραμείνει πρόεδρος της, ενώ θα παραμείνει στη διοίκηση η διοικητική ομάδα της τράπεζας και μετά την ολοκλήρωση της εξαγοράς.

Η Εθνική μετά θα υποβάλλει δημόσια προσφορά για την εξαγορά και των άλλων μετοχών της τουρκικής τράπεζας. Η αγορά των επιπλέον μετοχών θα ανεβάσει το συνολικό ποσό για την Εθνική στα 2,5 δις δολάρια κατ' ελάχιστο και 4,5 δις δολάρια κατά μέγιστο (με την θεωρητική υπόθεση ότι όλοι οι μέτοχοι της τουρκικής τράπεζας θα πουλήσουν τις μετοχές τους στην Εθνική και η Εθνική φθάσει στο 90%).

Πράγματι στις 19 Αυγούστου 2006 η Finansbank με ανακοίνωση που έκανε προς το Χρηματιστήριο της Κων/πολης ανακοίνωσε ότι η Εθνική κατέβαλε σε μετρητά το ποσό των 2,3 δις δολαρίων για την αγορά του 46% των κοινών μετοχών της και ακόμη 451 εκατομμύρια δολάρια για το 100% των ιδρυτικών μετοχών της. Παράλληλα η Εθνική έκανε γνωστό ότι σχεδιάζει να υποβάλει αίτηση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς της Τουρκίας για την έγκριση υποχρεωτικής δημόσιας προσφοράς εξαγοράς του 44,3% των μετοχών της Finansbank μετά την οριστικοποίηση της εξαγοράς του 46% που κατείχε ο ιδρυτής της τράπεζας. Η διαδικασία αυτή θα ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος Οκτωβρίου ή το αργότερο στις αρχές Νοεμβρίου.

Εδώ πρέπει να γίνουν ορισμένες επισημάνσεις πάνω στην διαδικασία εξαγοράς της τουρκικής τράπεζας από την Εθνική. Σύμφωνα με τους αναλυτές η Εθνική πλήρωσε ακριβά και μπορεί να πληρώσει ακριβότερα. Η Εθνική

συνδέεται με μία χώρα που αντιμετωπίζει σοβαρά οικονομικά προβλήματα, τα οποία έγιναν εντονότερα ύστερα από τη διολίσθηση της τουρκικής λίρας (έχει ήδη ξεπεράσει το 15% σε σχέση με το δολάριο), αναλαμβάνει μεγάλο επιτοκιακό και νομισματικό κίνδυνο, ενώ θα πρέπει να αποδείξει ότι μπορεί να διοικήσει αποτελεσματικά το μεγάλο πλεόν μέγεθος της. Οι αναλυτές ανησυχούν περισσότερο για την οικονομική κατάσταση της Τουρκίας, τους κινδύνους ύφεσης αλλά και θέματα όπως η διαχείριση του επιτοκιακού και νομισματικού κινδύνου. Στελέχη όμως της Εθνικής σημειώνουν ότι για τη διαχείριση του νομισματικού και επιτοκιακού κινδύνου υπάρχουν τα κατάλληλα εργαλεία προστασίας στις διεθνείς αγορές ενώ σε ό,τι αφορά την αστάθεια της τουρκικής οικονομίας υπογραμμίζουν ότι «παρακολουθούμε χρόνια την οικονομία της γειτονικής χώρας και την έχουμε δει τόσο σε ανοδικούς όσο και σε πτωτικούς κύκλους σκιαγραφώντας τις αντιδράσεις.»

Ο κ. Αράπογλου μιλώντας στο 'Θέμα της Κυριακής' στις 21 Μαΐου 2006 υπογράμμισε «ότι στο πενταετές business plan της Εθνικής υπάρχει η πρόβλεψη υποτίμησης του τουρκικού νομίσματος και κατά συνέπεια δεν πέφτουμε από τα σύννεφα με τις τωρινές εξελίξεις». Επισημάνει επίσης «ότι ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι δεδομένος για όσους δραστηριοποιούνται σε χώρες εκτός ευρώ και οι όποιες συναλλαγματικές διαφορές καταγράφονται στον ισολογισμό».

Όμως παρ' όλα αυτά, οι διεθνείς οικονομικοί αναλυτές είναι δύσπιστοι. Χαρακτηριστικά, η βρετανική εφημερίδα 'Financial Times' έγραψε «πως το ρίσκο της εξαγοράς είναι υψηλό, τόσο ώστε να κρατάει τους Έλληνες τραπεζίτες ξύπνιους το βράδυ», ενώ το περιοδικό 'Economist' δύο ημέρες μετά την ανακοίνωση της συμφωνίας θεωρούσε πως το τίμημα ήταν υψηλό, άποψη με την οποία φαίνεται να συμφωνεί και ο διεθνής οίκος 'Merrill Lynch'. Η UBS συστήνει στους πελάτες της να αγοράζουν μετοχές των ελληνικών τραπεζών αλλά όχι της Εθνικής. Ο λόγος που επικαλείται είναι ο κίνδυνος που αναλαμβάνει μέσω της επένδυσης στην Τουρκία. Ο οίκος αναφέρει ότι η Εθνική

Τράπεζα από μία καθαρά αναδυόμενη τράπεζα μετατρέπεται σε έναν αναδυόμενο παίκτη. Επίσης, σημειώνει, πως εάν συνεχιστεί η διολίσθηση της τουρκικής λίρας, τότε η εξαγορά της Finansbank δεν θα συμβάλει σε ουσιαστική αύξηση των ανά μετοχή κερδών της Εθνικής. Οι αναλυτές της 'Dresdner' θεωρούν ότι η συμφωνία θα επηρεάσει αρνητικά τα κέρδη ανά μετοχή της Εθνικής κατά 11%.

Συμπερασματικά οι ξένοι αναλυτές εκτιμούν ότι η Εθνική Τράπεζα <<φορά διαφορετικό κοστούμι>> και προσθέτουν ότι είναι υποχρεωμένη να <<κολυμπήσει στα βαθιά>>. Το ντιλ στην Τουρκία ενέχει υψηλότερη προσδοκώμενη απόδοση αλλά και μεγαλύτερο ρίσκο σε βάθος χρόνου.

Το σίγουρο είναι ότι μετά την συμφωνία αυτή, το Χρηματιστήριο και η ελληνική οικονομία επηρεάζονται πλέον πολύ και σε κάποιο βαθμό εξαρτώνται από τις εξελίξεις στη γειτονική χώρα. Η Εθνική Τράπεζα είναι ο μεγαλύτερος επιχειρηματικός όμιλος στην Ελλάδα, με κεφαλαιοποίηση 14 δις ευρώ και ουσιαστικά αποτελεί το βαρόμετρο για τη Σοφοκλέους. Είναι η μετοχή με τη μεγαλύτερη βαρύτητα στους οικονομικούς δείκτες της χώρας. Έτσι, κάθε αρνητική εξέλιξη στην Τουρκία θα μεταγγίζεται μέσω Finansbank και Εθνικής στην ελληνική οικονομία. Δεν είναι τυχαίο ότι η υποτίμηση της τουρκικής λίρας συνοδεύτηκε από την πτώση της μετοχής της Εθνικής και την πτώση του Γενικού Δείκτη τιμών του Χρηματιστηρίου Αθηνών τις ημέρες που ακολούθησαν.

Πέρα από τα όποια ρίσκα και κινδύνους που εμπεριέχει μία τέτοια κίνηση, άλλωστε όπως τόνισε ο πρώην υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών κ. Μάνος <<καμία επιχείρηση δεν αναπτύσσεται χωρίς να πάρει ρίσκο>>, είναι μία μεγάλη κίνηση. Η ανάληψη ρίσκου είναι εκείνη που ξεχωρίζει τον επιχειρηματία από τον <<ραντιέρη>>. Χωρίς ρίσκο και με σποραδικές αγορές μικρών τραπεζών στη Σερβία ή τη Ρουμανία, η Εθνική θα παρέμενε μία επαρχιακή τράπεζα, που σε ένα ή δύο χρόνια θα έπεφτε θύμα επιθετικής εξαγοράς από μία ισπανική, αυστριακή ή ιταλική τράπεζα. Ρίσκο άλλωστε δεν

παίρνει μόνο η διοίκηση της Εθνικής αλλά και οι ξένοι θεσμικοί επενδυτές που συμμετέχουν σε ποσοστό 40% στο μετοχικό της κεφάλαιο. Αυτοί έβαλαν 1,6 δις ευρώ στην ελληνική τραπεζική αγορά κατά την διαδικασία αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της Εθνικής.

Είναι μία μεγάλη κίνηση τόσο με πολιτικά όσο και με οικονομικά κριτήρια κάτι το οποίο φάνηκε καθαρά και από τις αναλύσεις που έγιναν στον διεθνή τύπο αλλά και από τις εκτιμήσεις των μεγάλων χρηματοοικονομικών οίκων, οι οποίες έχουν βαρύνουσα σημασία για την πορεία της τιμής της μετοχής της Εθνικής. Η 'Π & Κ' θεωρεί ότι η εξαγορά της Finansbank από την Εθνική ήταν η καλύτερη μακροπρόθεσμη επιλογή. Ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος κ. Γκαργκάνας τάχθηκε υπέρ της επένδυσης της Εθνικής. Επισήμανε ότι σύμφωνα με στοιχεία που δόθηκαν από 4 μεγάλους επενδυτικούς οργανισμούς, <<το τίμημα από χρηματοοικονομική άποψη κρίνεται εύλογο και δίκαιο>> και σημείωσε <<ότι με βάση τα στοιχεία η Τράπεζα της Ελλάδος αξιολόγησε πως η Finansbank είναι μία καλή τράπεζα>>.

Θα πρέπει να δοθούν τα εύσημα πάντως στην Εθνική Τράπεζα για το γεγονός ότι κατέβηκε <<διαβασμένη>> και η ανακοίνωση της συμφωνίας συνοδεύτηκε από ένα πλήρες σχέδιο χρηματοδότησης, καθώς και τις παράπλευρες πτυχές που αφορούν τα οφέλη από την είσοδο στην τουρκική τραπεζική αγορά. Σε όλο αυτό το διάστημα η Εθνική παρακολουθούσε στενά την τουρκική αγορά και αναζητούσε προσεκτικά την τουρκική τράπεζα με την οποία θα έκανε συνεργασία. Σύμφωνα μ'αυτά που δήλωσε στην ετήσια γενική συνέλευση των μετόχων της Εθνικής ο πρόεδρος της κ. Αράπογλου <<η επιτυχία της αγοράς αυτής δεν είναι τυχαία. Είναι αποτέλεσμα όσων καταφέραμε τα δύο τελευταία χρόνια, βάζοντας τις σωστές βάσεις για ανάπτυξη, εκτελώντας επιτυχώς το επιχειρησιακό μας πρόγραμμα, κερδίζοντας την εμπιστοσύνη των διεθνών επενδυτών, αυξάνοντας κατακόρυφα την αξία της μετοχής μας>>. Η τραπεζική αγορά φάνηκε να πιάνεται <<στον ύπνο>> καθώς το όνομα του αντιπάλου της Εθνικής, η μεγαλύτερη τράπεζα στον κόσμο η

Citigroup, δεν άφηγε πολλά περιθώρια αισιοδοξίας για την επιτυχή κατάληξη του εγχειρήματος. Παρόλ' αυτά όμως η Εθνική τα κατάφερε.

Σύμφωνα με τους ανθρώπους της Εθνικής, η Finansbank αποτελεί τον ιδανικό στρατηγικό σύμμαχο για την επέκταση της Εθνικής στην τουρκική αγορά, καθώς είναι μία μεσαίου μεγέθους τράπεζα με μερίδιο 5,2% της τουρκικής αγοράς, με 208 καταστήματα στην Τουρκία και πάνω από 1,7 εκατομμύρια ενεργούς πελάτες με δυναμικότητα, καθώς και έμπειρο διοικητικό σχήμα. Η τουρκική τράπεζα είναι από τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες στην Τουρκία με έμφαση στη λιανική τραπεζική και στη χρηματοδότηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων ενώ είναι ηγέτιδα δύναμη στην αγορά πιστωτικών καρτών.

Χορηγεί το 10% των νέων στεγαστικών δανείων στην Τουρκία. Το σύνολο των δανείων της ήταν 7,6 δις τουρκικές λίρες. Η ετήσια αύξηση των δανείων της τα τελευταία 3 χρόνια (2002 – 2005) ανήλθε σε 50%. Το πρώτο εξάμηνο του 2006 το σύνολο των χορηγήσεων της αυξήθηκε κατά 65%. Η απόδοση των ιδίων κεφαλαίων της έφθασε το 38% στο πρώτο εξάμηνο του 2006 και αποτελεί την υψηλότερη στην τουρκική αγορά και μία από τις υψηλότερες στην Ευρώπη ενώ τα καθαρά κέρδη της ήταν 275 εκατομμύρια τουρκικές λίρες σημειώνοντας αύξηση κατά 56% την ίδια περίοδο.

Στο τουρκικό χρηματιστήριο η μετοχή της Finansbank ανέβηκε την τελευταία τριετία 2,893%. Αυτή την στιγμή βρίσκεται στην κορυφή των αποδόσεων των τραπεζικών μετοχών της Κων/πολης. Για να υπάρξει μία τάξη μεγέθους της Finansbank, θα πρέπει να πούμε ότι η χρηματιστηριακή της αξία είναι παραπλήσια – για την ακρίβεια λίγο μικρότερη – με αυτήν της Τράπεζας Πειραιώς.

Σύμφωνα με δημοσίευμα της τουρκικής οικονομικής εφημερίδας 'Referans' αλλά και δηλώσεις των ιδίων των στελεχών της, η Εθνική Τράπεζα προχώρησε στην εξαγορά της Finansbank, αφού έκανε έρευνα από την οποία διαπίστωσε ότι το 96% των πελατών των τουρκικών τραπεζών δεν αλλάζει την

τράπεζα με την οποία συναλλάσσεται ακόμα κι αν αυτή εξαγοραστεί, όταν στις άλλες χώρες το αντίστοιχο ποσοστό με δυσκολία φθάνει στο 50%, ότι οι πελάτες της Finansbank ενδιαφέρονται περισσότερο για την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών παρά την εθνικότητα του ιδιοκτήτη και ότι η πολιτική καχυποψία στις ελληνοτουρκικές σχέσεις δεν επηρεάζει τη συμπεριφορά του τραπεζικού τομέα.

Η Εθνική μπαίνοντας στην τουρκική αγορά προσδοκά οφέλη από ξένους θεσμικούς επενδυτές και αυτό είναι κάτι που μέτρησε στην απόφαση για εξαγορά της Finansbank. Την ενθουσιώδη ανταπόκριση των μεγάλων θεσμικών επενδυτών του εξωτερικού για την εξαγορά της Finansbank εισέπραξε ο πρόεδρος της Εθνικής κ. Αράπογλου. Ο κ. Αράπογλου μιλώντας στην 'Καθημερινή' στις 9 Απριλίου 2006 σημείωσε <<ότι η επέκταση στην Τουρκία δίνει την ευκαιρία σε ξένους επενδυτές να τοποθετηθούν στην τουρκική αγορά μέσω Αθηνών. Πολλά ισχυρά χαρτοφυλάκια του εξωτερικού αν και επιθυμούν να τοποθετηθούν σε μετοχές τουρκικών μετοχών, αναγνωρίζοντας τις προοπτικές ανάπτυξης της τουρκικής οικονομίας, αποφεύγουν να προχωρήσουν σε μία τέτοια κίνηση, κυρίως γιατί η Τουρκία αποτελεί μία αναδυόμενη αγορά με χαμηλή πιστοληπτική αξιολόγηση. Ελέγχοντας μία μεγάλη και γρήγορα αναπτυσσόμενη τουρκική τράπεζα, τη Finansbank, δίνουμε την δυνατότητα στα ξένα κεφάλαια να επενδύσουν στις προοπτικές της τουρκικής οικονομίας, μέσω της συμμετοχής τους στην Εθνική Τράπεζα. Δυνατότητα που οι ξένοι αναγνωρίζουν και αξιοποιούν>> ανέφερε ο πρόεδρος της Εθνικής.

Η καλύτερη απόδειξη αυτής της αναγνώρισης ήρθε από τον χρηματοοικονομικό οργανισμό International Finance Corporation (IFC) που είναι μέλος της Παγκόσμιας Τράπεζας, ο οποίος ανακοίνωσε στις 29 Μαΐου 2006 την πρόθεσή του να συμμετάσχει στο μετοχικό κεφάλαιο της τουρκικής Finansbank. Η Παγκόσμια Τράπεζα δεν συνηθίζει να αναπτύσσει εμπορικές δραστηριότητες και από το πρίσμα αυτό η απόφαση της θυγατρικής της να επενδύσει στη Finansbank δίνει νέες προοπτικές στην επιχειρηματική συμφωνία

της Εθνικής. Στην ανακοίνωση της IFC αναφέρεται ότι <<η απόκτηση της Finansbank από την Εθνική αποτελεί θετική εξέλιξη στις οικονομικές σχέσεις Ελλάδας και Τουρκίας και μία από τις μεγαλύτερες διασυνοριακές επενδύσεις στην περιοχή της Μεσογείου, ενισχύοντας την εμπιστοσύνη της επενδυτικής κοινότητας και διευκολύνοντας τις επενδύσεις στην ευρύτερη περιφέρεια. Με δεδομένη την ηγετική θέση της Finansbank στους τομείς της χρηματοδότησης μικρομεσαίων επιχειρήσεων και της στεγαστικής και καταναλωτικής πίστης, η εξαγορά της από την Εθνική αναμένεται να ενισχύσει περαιτέρω ένα τραπεζικό ίδρυμα με μεγάλη συνεισφορά στην οικονομική ανάπτυξη και απασχόληση στην περιοχή. Επιπλέον, η συνένωση των δύο τραπεζών θα δημιουργήσει το μεγαλύτερο τραπεζικό όμιλο στην περιοχή, με παρουσία σε 7 χώρες, ο οποίος θα έχει τη δυνατότητα να υποστηρίξει και να χρηματοδοτήσει μεγάλα περιφερειακά αναπτυξιακά έργα>>.

Το ενδιαφέρον άλλωστε από την πλευρά των ξένων τραπεζών και γενικά μεγάλων εταιρειών τεχνολογίας εκδηλώθηκε τα τελευταία δύο χρόνια. Μεγάλες ξένες τράπεζες, παράλληλα με την επέκτασή τους στις χώρες των Βαλκανίων προχώρησαν σε εξαγορές τουρκικών τραπεζών. Σήμερα, το 15% του τουρκικού τραπεζικού συστήματος ανήκει σε ξένες τράπεζες. Για παράδειγμα, πέρυσι το καλοκαίρι η ιταλική Unicredito εξαγόρασε την τουρκική Yapı. Την ίδια χρονιά η Fortis Bank εξαγόρασε την τουρκική Disbank και η BNP Paribas την Teb. Τον Μάιο η βελγική Dexia εξαγόρασε την Denizbank και τον Οκτώβριο η Citigroup εξαγόρασε το 20% της Akbank.

Η συμφωνία, επίσης δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την σύσφιξη των οικονομικών σχέσεων των δυο χωρών. Αποτελεί μοχλό χρηματοδότησης των ελληνικών επιχειρήσεων στην Τουρκία και το αντίστροφο. Οι εμπορικές συναλλαγές των δύο χωρών από τα μόλις 200 εκατομμύρια δολάρια το 1999 δεκαπλασιάστηκαν φθάνοντας τα 2,1 δις δολάρια το 2005 χωρίς να υπολογιστεί το συνάλλαγμα που άφησαν στην Τουρκία οι 585.000 Έλληνες τουρίστες που κατέλαβαν την 4^η θέση στον κατάλογο των ξένων τουριστών που επισκέφθηκαν

την Τουρκία.

Ο πρόεδρος του Εμπορικού Επιμελητηρίου των Αδάνων κ. Umit Ozgumus, μιλώντας στο 'Βήμα' στις 16 Απριλίου 2006, παρατήρησε ότι 2 δις δολάρια είναι ο τζίρος που σημειώνεται μόνο στην Κωνσταντινούπολη. Ο πρόεδρος του Ελληνοτουρκικού Εμπορικού Επιμελητηρίου κ. Κουτσίκος, επίσης μιλώντας στο 'Βήμα' στις 16 Απριλίου, σημειώνει <<πιστεύω ότι οι εμπορικές συναλλαγές των δύο χωρών θα ξεπεράσουν πολύ σύντομα τα 5 δις δολάρια και πως υπάρχει μεγάλο πεδίο για κοινές επιχειρήσεις που θα δραστηριοποιούνται ακόμη και στην Ανατολική Ευρώπη και στην Κεντρική Ασία, ενώ μέσω της Ελλάδας θα μπορούσαν να υπάρξουν κοινές δράσεις και εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των χωρών που έχουν ειδικές συμφωνίες με αυτές>>. Το 2005 η Τουρκία ήταν ο έβδομος μεγαλύτερος πελάτης της Ελλάδας επί του συνόλου των ελληνικών εξαγωγών, ενώ αντίστροφα η Τουρκία κατατάσσεται 15^η στις ελληνικές εισαγωγές. <<Η Τουρκία προσφέρει στις ελληνικές επιχειρήσεις τεράστιες ευκαιρίες, λόγω της ταχέως αναπτυσσόμενης οικονομίας>> υποστηρίζει ο ίδιος.

Η εξαγορά της τουρκικής τράπεζας Finansbank από την Εθνική Τράπεζα άνοιξε τον δρόμο για σημαντικές επιχειρηματικές κινήσεις μεταξύ της Ελλάδας και της Τουρκίας υποστήριξε ο πρόεδρος του Εμπορικού Επιμελητηρίου της Κωνσταντινούπολης Μουράτ Γιαλτσιντάς, ο οποίος χαρακτηρίζει μηδενική την πιθανότητα κρίσης ή έντασης στις σχέσεις των δύο χωρών. Σε συνέντευξη που παραχώρησε σε Έλληνες και ξένους δημοσιογράφους διαπιστευμένους στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στις Βρυξέλλες στις 3 Μαΐου 2006, ο κ. Γιαλτσιντάς, πρόεδρος του τρίτου μεγαλύτερου σε αριθμό επιχειρήσεων (350.000) επιμελητηρίου στον κόσμο, δήλωσε αισιόδοξος για την πορεία των διμερών σχέσεων, οικονομικών και πολιτικών. Κάλεσε μάλιστα τους Έλληνες επιχειρηματίες να επενδύσουν άμεσα στην Τουρκία, αλλά και να την χρησιμοποιήσουν ως <<ορμητήριο>> για την επέκτασή τους προς τις χώρες του Καυκάσου.

Σύμφωνα με τον κ. Γιαλτσιντά ο επιχειρηματικός κόσμος της Τουρκίας χαιρέτισε στο σύνολό του την εξαγορά της Finansbank, θεωρώντας ότι αυτή είναι προπομπός των όσων θα ακολουθήσουν. Κι αυτό γιατί είναι γνωστό ότι ο χρηματοπιστωτικός τομέας προηγείται πάντα στις επιχειρηματικές κινήσεις μεταξύ των δύο χωρών. Ο κ. Γιαλτσιντάς προβλέπει ότι οι Τούρκοι επιχειρηματίες θα ενισχύσουν τις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες στην Ελλάδα παίρνοντας δάνεια είτε από την Εθνική Τράπεζα είτε από την Finansbank.

Αυτό που μπορούμε να δούμε είναι ότι η Τουρκία διψάει για ξένες επενδύσεις, ενώ οι επιχειρηματίες της χώρας διάκεινται πολύ θετικά προς τους Έλληνες επιχειρηματίες. Σε έρευνα αγοράς στην Τουρκία μόνο το 5% των πολιτών που ρωτήθηκαν εκφράστηκε αρνητικά για την παρουσία ελληνικών τραπεζών. Οι Τούρκοι αξιωματούχοι και επιχειρηματίες υποστηρίζουν ότι <<καμία ξένη επένδυση δεν απέτυχε στην Τουρκία>>.

Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία, που παρουσιάστηκαν σε συνάντηση Ελλήνων και Τούρκων επιχειρηματιών, με την συμμετοχή αξιωματούχων και από τις δύο χώρες που έλαβε χώρα στην Κωνσταντινούπολη την εβδομάδα 10 – 15 Απριλίου οι άμεσες ξένες επενδύσεις στην Τουρκία, από 9,65 δις δολάρια το 2005 αναμένεται να ξεπεράσουν τον στόχο των 15 δις δολαρίων το 2006, καθώς τους πρώτους μήνες του 2006 έφθασαν ήδη στα 10 δις δολάρια. Οι ελληνικές ξένες άμεσες επενδύσεις των 80 ελληνικών εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην Τουρκία κυμαίνονται στα 450 εκατομμύρια ευρώ ή στο 0,40 επί του συνολικού επενδυθέντος κεφαλαίου χωρίς να υπολογίζεται η επένδυση της Εθνικής. Σύμφωνα με κυβερνητικά στοιχεία της Τουρκίας, στη χώρα δραστηριοποιούνται συνολικά 227 εταιρείες που έχουν και ελληνικά κεφάλαια. Η Τουρκία προσφέρει μεγάλα φορολογικά κίνητρα, ενώ η υποδοχή των ξένων επενδυτών είναι τέτοια που μπορούν να δημιουργήσουν τη δική τους επιχείρηση σε μισή ημέρα.

Η απόφαση των τουρκικών αρχών να μειώσουν από εφέτος τη φορολογία

των επιχειρήσεων από 30% σε 20% θεωρείται ότι θα ωθήσει αρκετές ελληνικές επιχειρήσεις να επενδύσουν στην Τουρκία. Η εξαγορά της Finansbank εξασφαλίζει για τις ελληνικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται ή που θα θελήσουν να κάνουν δουλειές στη γείτονα χώρα έναν επενδυτικό βραχίονα που ως σήμερα δεν υπήρχε. Σίγουρα στο σκεπτικό του προέδρου της Εθνικής κ. Αράπογλου θα βάρυνε και η διαπίστωση αυτή ώστε να κάνει αυτό το μεγάλο βήμα.

Η Intralot ως το ντιλ της Εθνικής αποτελούσε τη μεγαλύτερη ελληνική επένδυση στην Τουρκία αφού είχε επενδύσει 100 εκατομμύρια ευρώ και σήμερα ελέγχει το 45% της Inteltek, η οποία διοργανώνει το τουρκικό στοίχημα. Ο διευθύνων σύμβουλος της Intralot κ. Αντωνόπουλος, μιλώντας στο 'Βήμα' στις 16 Απριλίου 2006, επισημαίνει ότι <<η συμφωνία της Εθνικής ανοίγει τον δρόμο κυρίως για τις μικρομεσαίες ελληνικές επιχειρήσεις να επενδύσουν στην Τουρκία καθώς οι μεγάλοι όμιλοι έχουν ανοικτή γραμμή με το διεθνές τραπεζικό σύστημα και δεν περιμένουν κάποια ελληνική τράπεζα για να προχωρήσουν στα επεκτατικά τους σχέδια>>. Σύμφωνα με τον κ. Αντωνόπουλο όμως, <<η παρουσία της Εθνικής δημιουργεί εκ των πραγμάτων θετικό πολιτικό κλίμα, κάτι που χρειαζόμαστε όλοι μας για να υλοποιήσουμε τα σχέδια μας>>. Η εταιρεία ιχθυοκαλλιεργιών Νηρέας δραστηριοποιείται τα τελευταία τρία χρόνια στην Τουρκία στην παραγωγή και πάχυνση γόνου, ενώ σχεδιάζει να επενδύσει περί τα 10 εκατομμύρια ευρώ για να δημιουργήσει εργοστάσιο ιχθυοτροφών. Σύμφωνα με τον κ. Μπελλέ, πρόεδρο και διευθύνοντα σύμβουλο του ομίλου, μιλώντας στο 'Βήμα' στις 16 Απριλίου 2006, υπάρχουν αρκετές δυσκολίες στη χρηματοδότηση των επενδύσεων και η παρουσία της Εθνικής Τράπεζας θα δώσει λύσεις. <<Για να υποβάλεις ένα επενδυτικό σχέδιο θα έπρεπε να περάσεις από σειρά αξιολογήσεων που τώρα πια δεν θα υπάρχουν αφού η Εθνική θα γνωρίζει από πρώτο χέρι με ποια εταιρεία έχει να κάνει>> αναφέρει ο κ. Μπελλές. Το δρόμο της επένδυσης στην Τουρκία θα πάρουν και άλλες εταιρείες τώρα αφού θα έχουν σύμμαχο.

Μετά τον γάμο Εθνικής – Finansbank πολλοί Έλληνες επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται στον ευρύτερο χώρο του τουρισμού φέρονται έτοιμοι να προχωρήσουν άμεσα στην υλοποίηση των επενδυτικών τους σχεδίων. Στην Τουρκία και τα μικρασιατικά παράλια ετοιμάζονται να αναζητήσουν τον επενδυτικό <<παράδεισο>> που δυσκολεύονται να βρουν στην χώρα μας αρκετοί από τους Έλληνες επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται στον συγκεκριμένο χώρο. Περισσότεροι από 30 κορυφαίοι επιχειρηματίες από τους χώρους των ξενοδοχείων, του θαλάσσιου τουρισμού (γιότινγκ, κρουαζιέρες) αλλά και των θαλάσσιων συγκοινωνιών (ακτοπλοϊκές εταιρείες) και αερομεταφορών έχουν εξετάσει επενδυτικά σχέδια στις τουρκικές ακτές του Αιγαίου και η εξαγορά τους βοηθάει στην εκπλήρωση αυτών των σχεδίων τους. Η Σμύρνη αναμένεται να συνδεθεί άμεσα με ελληνικούς προορισμούς με νέες ελληνικές γραμμές και για τον σκοπό αυτόν έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον τουρκικές και ελληνικές εταιρείες. Επιπλέον, η εταιρεία υδροπλάνων AirSeaLines φέρεται να ενδιαφέρεται να συνδέσει τα παράλια με ελληνικά νησιά.

Από τα παραπάνω γίνονται κατανοητές αφενός μεν οι προσδοκίες που έχει από αυτή την εξαγορά η Εθνική Τράπεζα και αφετέρου τα πλεονεκτήματα που θα έχουν οι επιχειρηματίες που ήδη δραστηριοποιούνται ή θέλουν να δραστηριοποιηθούν στην Τουρκία.

2.1.B. Σκόπια

Η Εθνική Τράπεζα έχει έντονη παρουσία στα Σκόπια μέσω της θυγατρικής τράπεζας Stopanska Banka AD. – Skorje την οποία εξαγόρασε στις αρχές του 2000. Η εν λόγω τράπεζα είναι η μεγαλύτερη τράπεζα της χώρας τόσο από πλευράς μετοχικού κεφαλαίου όσο και από πλευράς καταστημάτων. Η Stopanska Banka AD. – Skorje έχει τον μεγαλύτερο αριθμό καταστημάτων στην χώρα αριθμώντας 25 καταστήματα, 24 θυρίδες ενώ απασχολεί προσωπικό 1.050 ατόμων.

Από την στιγμή που η Εθνική απέκτησε την πλειοψηφία της, η Stopanska Banka AD. – Skorje μεγαλώνει την ανταγωνιστικότητά της μέσα από εντατική οργανική ανάπτυξη. Η τράπεζα απέκτησε νέο οργανωτικό σχήμα το οποίο καθάρισε το δανειακό χαρτοφυλάκιο της εισάγοντας συγκεκριμένες διαδικασίες για την παροχή δανείων, το risk management και την προμήθεια. Είναι η μόνη εγχώρια τράπεζα η οποία μπορεί να κάνει on – line εφαρμογή στις τραπεζικές εργασίες. Το αποτέλεσμα είναι αυτή την στιγμή στον τομέα της λιανικής τραπεζικής, το μερίδιο αγοράς της προσεγγίζει το 40% στις χορηγήσεις και το 29% στις καταθέσεις.

Ως μέλος ενός μεγάλου διεθνούς ομίλου, όπως είναι η Εθνική, η Stopanska Banka AD. – Skorje έχει τον κρίσιμο ρόλο να βοηθήσει στην ενδυνάμωση της οικονομίας των Σκοπίων. Γι' αυτό παρέχει στις σκοπιανές επιχειρήσεις και τα σκοπιανά νοικοκυριά ένα ευρύ φάσμα των πιο γνωστών τραπεζικών προϊόντων.

2.1.Γ. Ρουμανία

Η Εθνική Τράπεζα δραστηριοποιείται στην Ρουμανία μέσω της θυγατρικής τράπεζας Banca Romaneasca S.A., της θυγατρικής εταιρείας ETEBA Romania S.A., η οποία παρέχει υπηρεσίες investment banking και της εταιρείας χρηματοδοτικών μισθώσεων EURIAL Leasing SA.

Η Banca Romaneasca ιδρύθηκε το 1993 ως μία γενική εμπορική τράπεζα. Το Νοέμβριο του 2003, η Εθνική Τράπεζα απέκτησε το 87,14% των μετοχών της Banca Romaneasca και έγινε ο κύριος μέτοχος. Η ρουμανική τράπεζα έχει ένα εθνικό δίκτυο 46 καταστημάτων και 64 θυρίδων το οποίο φιλοδοξεί να φθάσει στα 65 στο τέλος του 2006. Το προσωπικό της αριθμεί 871 άτομα.

Η Banca Romaneasca είναι μία ιδιωτική τράπεζα η οποία ασχολείται με την παροχή κυρίως κεφαλαίων κίνησης σε μικρού και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις καθώς και σε ιδιώτες. Είναι μία καλά οργανωμένη, αποτελεσματική και πελατοκεντρική τράπεζα. Σκοπός της είναι η στήριξη των

πελατών της έτσι ώστε αυτοί να έχουν υγιείς και προπαντός επικερδείς επιχειρήσεις. Οι στόχοι της για τα επόμενα 3 χρόνια είναι :

- Η επίτευξη τουλάχιστον 5% μεριδίου αγοράς.
- Το χτίσιμο μίας ικανής οργανωτικής ομάδας στην τράπεζα.
- Η περαιτέρω επέκταση του δικτύου καταστημάτων.

Στο τριετές επιχειρησιακό σχέδιο της Εθνικής, που είχε παρουσιαστεί το 2005, είχε χαρακτηριστεί στρατηγικός στόχος η ταχεία επέκταση στο τραπεζικό δίκτυο της Ρουμανίας κι αυτό γιατί η Ρουμανία, με ένα μεγάλο πληθυσμό άνω των 20 εκατομμυρίων κατοίκων, θα ενταχθεί το 2007 στην Ευρωπαϊκή Ένωση και αναμένεται να συνεχίσει με εντονότερο ρυθμό την ανάπτυξη της οικονομίας της. Στα πλαίσια αυτά κινείται η πρόταση που έκανε η Εθνική Τράπεζα στις 17 Ιουλίου 2006 για το CEC (Ρουμανικό Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο).

Η Εθνική Τράπεζα πέρασε στον επόμενο γύρο του διαγωνισμού για την εξαγορά του 69,9% του CEC μαζί με την ουγγρική τράπεζα OTP, ενώ αντίθετα <<εκτός νυμφώνος>> έμεινε η αυστριακή τράπεζα Raiffeisen Bank. Οι Εθνική Τράπεζα και η OTP κλήθηκαν από την Επιτροπή Ιδιωτικοποιήσεων της Ρουμανίας να καταθέσουν τις τελικές οικονομικές προσφορές τους μέχρι τις 31 Αυγούστου 2006 αφού πρώτα προηγηθούν διαπραγματεύσεις και με τους δύο υποψηφίους για την βελτίωση των μη δεσμευτικών προσφορών που είχαν καταθέσει στις 17 Ιουλίου. Το 69,9% του CEC αποτιμάται περί τα 550 – 600 εκατομμύρια ευρώ.

Σύμφωνα με όσα μετέδωσε το πρακτορείο ‘Act Media’ στις 15 Σεπτεμβρίου 2006, η Εθνική Τράπεζα είναι το φαβορί για την εξαγορά του CEC. Στην ανταπόκρισή του, το πρακτορείο ανέφερε ότι σύμφωνα με ανάλυση της χρηματοπιστωτικής εταιρείας ‘Wood & Co’, η Εθνική Τράπεζα είναι το φαβορί για την αγορά του CEC, αλλά υπάρχουν πολλές πιθανότητες να ακυρωθεί η όλη διαδικασία ιδιωτικοποίησης αν η τελική τιμή αγοράς δεν κριθεί ικανοποιητική. Επικαλείται δε δηλώσεις του διευθυντή της ουγγρικής τράπεζας OTP, σύμφωνα με τις οποίες ο ίδιος δεν πιστεύει ότι τελικά θα προχωρήσει η

ιδιωτικοποίηση.

Στις αρχές Οκτωβρίου υπήρξε η πληροφορία ότι η ιδιωτικοποίηση του CEC θα προχωρήσει κανονικά αφού η όλη καθυστέρηση οφείλεται στο γεγονός ότι χρειάζεται νέα έγκριση της αρμόδιας κυβερνητικής επιτροπής της Ρουμανίας, επειδή τόσο η Εθνική Τράπεζα όσο και η OTP σκοπεύουν να συγχωνεύσουν το CEC με τις τράπεζες που έχουν ήδη στη Ρουμανία και το γεγονός αυτό θα μειώσει το ποσοστό που θα έχει το ρουμανικό Δημόσιο κάτω από το όριο του 30%.

Το CEC έχει πολλές ομοιότητες με το ελληνικό Ταχυδρομικό Ταμειστήριο, καθώς έχει πολύ μακρά ιστορία 142 ετών, μεγάλο όγκο καταθέσεων και ένα πολύ μεγάλο δίκτυο διάθεσης των προϊόντων της. Είναι η 5^η μεγαλύτερη τράπεζα της Ρουμανίας με μερίδιο αγοράς στις καταθέσεις 13% ενώ στις καταθέσεις σε εγχώριο νόμισμα το μερίδιο αγοράς της υπερβαίνει το 20%.

2.1.Δ. Βουλγαρία

Η δραστηριότητα της Εθνικής Τράπεζας στην Βουλγαρία ξεκίνησε το 1996 με το άνοιγμα του πρώτου καταστήματος. Το 2000 η Εθνική Τράπεζα απέκτησε το 89,9% του μετοχικού κεφαλαίου της United Bulgarian Bank (τότε της 2^{ης} μεγαλύτερης τράπεζας της Βουλγαρίας). Το 2004 το μερίδιο της Εθνικής στην United Bulgarian Bank έφθασε στο 99,9%.

Η συμμετοχή της United Bulgarian Bank στον όμιλο της Εθνικής, της έδωσε την σταθερότητα και ασφάλεια του μεγαλύτερου οικονομικού οργανισμού της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Η βουλγαρική τράπεζα πήρε το πλεονέκτημα της ανώτερης οικονομικής δύναμης της Εθνικής και έφερε μία μεγάλη ποικιλία επενδυτικών τραπεζικών και εμπορικών προϊόντων και υπηρεσιών στην αγορά της Βουλγαρίας.

Η United Bulgarian Bank ιδρύθηκε το 1992 διαμέσου της συγχώνευσης 22 τοπικών βουλγαρικών εμπορικών τραπεζών. Ήταν το πρώτο και πιο ευρύ

σταθεροποιητικό σχέδιο του βουλγαρικού τραπεζικού τομέα. Έχει στην κατοχή της 123 καταστήματα και θυρίδες στην Βουλγαρία και απασχολεί 2.158 άτομα. Είναι η 2^η μεγαλύτερη τράπεζα από πλευράς ενεργητικού στην γειτονική χώρα. Κατέχει 9% μερίδιο αγοράς που συνεχώς το διευρύνει σε όλους τους τομείς της τραπεζικής αγοράς της Βουλγαρίας. Είναι ηγετίδα τράπεζα στις πιστωτικές κάρτες αφού δίνει το 64% των πιστωτικών καρτών στη χώρα και έχει ηγετική θέση στις κυριότερες τραπεζικές εργασίες. Επίσης, δίνει το 14% των καταναλωτικών δανείων και το 9% των επιχειρηματικών δανείων στην Βουλγαρία. Βρίσκεται στην 2^η θέση στην χορήγηση στεγαστικών δανείων πίσω από την ουγγρικών συμφερόντων τράπεζα DSK Bank. Είναι η τράπεζα που έχει συμβάλει τα μέγιστα στην ανάπτυξη της χρηματοπιστηριακής αγοράς της Βουλγαρίας μέσω της ίδρυσης του ταμείου αμοιβαίων κεφαλαίων της τράπεζας. Οι φιλοδοξίες της τράπεζας είναι να αναπτύσσεται με ακόμα ταχύτερους ρυθμούς, προσφέροντας τραπεζικά προϊόντα και υπηρεσίες ποιότητας.

Η UBB σε επίσημη τελετή που έγινε στις 6 Ιουλίου 2006 στη Σόφια, βραβεύτηκε για πρώτη φορά από την έγκυρη οικονομική εφημερίδα της Σόφιας 'Παρί' με το βραβείο <<Τράπεζα της Χρονιάς>> από τον πρόεδρο της Βουλγαρίας, κ. Παρβάνοφ.

2.1.Ε. Σερβία

Η Εθνική δραστηριοποιείται στην Σερβία μέχρι τις 11 Σεπτεμβρίου 2006 μέσω δικών της καταστημάτων. Ήθελε να αυξήσει όμως την παρουσία της στην χώρα αφού την θεωρεί ως μία καλή τραπεζική αγορά στην περιοχή. Στα πλαίσια αυτά κινείται η δεσμευτική προσφορά που υπέβαλε στις 15 Ιουνίου 2006 για την εξαγορά της υπό ιδιωτικοποίησης τράπεζας Vojvodanska Banka.

Σύμφωνα με πηγή που επικαλέσθηκε στις 15 Ιουνίου 2006 το πρακτορείο 'Reuters' η Εθνική Τράπεζα παρέμενε ο μοναδικός υποψήφιος αγοραστής που κατέθεσε πρόταση από τις 11 ευρωπαϊκές τράπεζες που είχαν αρχικά εκδηλώσει ενδιαφέρον. Η Εθνική Τράπεζα ήταν ούτως ή άλλως <<φαβορί>> μεταξύ των

μνηστήρων, σύμφωνα με δημοσιεύματα σερβικών ΜΜΕ, τα οποία είχαν καταλήξει προ μηνός ότι οι καλύτερες προσφορές προέρχονταν από την Εθνική Τράπεζα και την αυστριακή τράπεζα Bank of Austria, η οποία τελικώς δεν προχώρησε σε δεσμευτική προσφορά. Η προσφορά κυμαινόταν στα 370 εκατομμύρια ευρώ που είχε προσφέρει στη μη δεσμευτική προσφορά. Η σερβική κυβέρνηση είχε προσκαλέσει τους τρεις ενδιαφερόμενους (Εθνική Τράπεζα, Bank of Austria και την πολωνική PKO BankPolski) να καταθέσουν μέχρι τις 15 Ιουνίου (καταληκτική ημερομηνία) δεσμευτικές προσφορές για την εξαγορά της τράπεζας.

Στις 12 Σεπτεμβρίου 2006, ο πρόεδρος της Εθνικής Τράπεζας κ. Αράπογλου υπέγραψε με τον υπουργό Οικονομικών της Σερβίας κ. Mladan Dinkic συμφωνία για την εξαγορά της Vojvodanska Banka. Με την ολοκλήρωση της συναλλαγής, που αναμένεται στο τέλος του 2006, μετά τη λήψη της έγκρισης από τις νομισματικές αρχές της Ελλάδας και της Σερβίας, η Εθνική θα καταβάλει στο σερβικό δημόσιο το ποσό των 360 εκατομμυρίων ευρώ σε μετρητά για την εξαγορά του 99,4% των μετοχών της Vojvodanska Banka, που ήταν υπό δημόσιο έλεγχο.

Η τιμή εξαγοράς είναι μικρότερη από το τετραπλάσιο της λογιστικής αξίας της σερβικής τράπεζας και είναι της ίδιας τάξης μεγέθους με άλλες εξαγορές στην περιοχή. Ο πρόεδρος της Εθνικής δεσμεύτηκε να πραγματοποιήσει κεφαλαιακές επενδύσεις ύψους 40 εκατομμυρίων ευρώ στην τράπεζα την επόμενη τριετία και να χορηγήσει δάνειο 25 εκατομμυρίων ευρώ διάρκειας 7 ετών στο Ταμείο Ανάπτυξης της Δημοκρατίας της Σερβίας με επιτόκια αγοράς.

Η Vojvodanska Banka ιδρύθηκε το 1962 και δραστηριοποιείται σε όλους τους τομείς τραπεζικών εργασιών. Είναι η 6^η μεγαλύτερη σερβική τράπεζα από πλευράς ενεργητικού. Έχει έδρα το Νόβισαντ και διαθέτει το δεύτερο μεγαλύτερο δίκτυο διανομής στη Σερβία με 175 καταστήματα, τα οποία εξυπηρετούν περισσότερους από 625.000 ιδιώτες και 61.000 μικρές, μεσαίες και

μεγάλες επιχειρήσεις. Έχει τον κεντρικό κορμό των καταστημάτων της και την πελατεία της στην πλουσιότερη και ταχύτερα αναπτυσσόμενη περιοχή της Σερβίας, γι' αυτό άλλωστε επελέγη για εξαγορά από την διοίκηση της Εθνικής. Κατέχει επίσης ηγετική θέση στην έκδοση των καρτών Visa και DinaCard και έχει μερίδιο αγοράς περίπου 10% στις εργασίες εγχώριων και διεθνών πληρωμών της Σερβίας. Τα μερίδιά της στη σερβική τραπεζική αγορά είναι 7% όσον αφορά στις καταθέσεις και 4% όσον αφορά στα δάνεια. Μαζί με το δίκτυο που έχει ήδη η Εθνική στη Σερβία (μέσω της ΕΤΕ Σερβίας) θα διαθέτει συνολικά 210 καταστήματα με μερίδιο αγοράς 8% στις καταθέσεις και 6% στα δάνεια.

Η Vojvodanska Banka το 2002 πέρασε στον έλεγχο του σερβικού δημοσίου, όταν η κυβέρνηση της Σερβίας, κρατικοποίησε 16 τράπεζες. Η παρούσα κυβέρνηση προτίθεται να ολοκληρώσει ένα ευρύτατο χρονοδιάγραμμα ιδιωτικοποιήσεων τραπεζικών και άλλων επιχειρήσεων φέτος. Αυτό έγινε γνωστό από τον τότε υπουργό Οικονομίας της Σερβίας κ. Μπούμπαλο, ο οποίος μίλησε στις 10 Απριλίου 2006 στην εκδήλωση του Επιχειρηματικού Συμβουλίου Ελλάδας – Σερβίας για τις εν εξελίξει ιδιωτικοποιήσεις στην Σερβία. Η σερβική κυβέρνηση προσδοκά έσοδα 2 δις ευρώ απ' αυτές τις ιδιωτικοποιήσεις.

Ο τραπεζικός τομέας της Σερβίας παρουσιάζει εξαιρετικά ελκυστικές προοπτικές, λόγω της χαμηλής διείσδυσης (τα δάνεια του ιδιωτικού τομέα αντιπροσωπεύουν ποσοστό 26,1% του ΑΕΠ) ειδικά στη λιανική τραπεζική (8,6%) και της αναπτυξιακής δυναμικής που διαμορφώθηκε λόγω των σημαντικών μεταρρυθμίσεων και του ευρωπαϊκού προσανατολισμού της σερβικής κυβέρνησης. Χαρακτηριστικά, τα δάνεια του ιδιωτικού τομέα παρουσιάζουν συνολική αύξηση κατά 57,3%, ενώ τα δάνεια λιανικής τραπεζικής κατά 96,2%. Με την εξαγορά της Vojvodanska Banka η Εθνική Τράπεζα πιστεύει ότι θα καταφέρει να διεισδύσει καλύτερα στην πολλά υποσχόμενη σερβική τραπεζική αγορά.

2.1.ΣΤ. Αλβανία

Η Εθνική Τράπεζα δραστηριοποιείται στην Αλβανία με αυτόνομο δίκτυο 7 καταστημάτων και προσωπικό 90 ατόμων. Τα μερίδια αγοράς είναι 15,4% στις χορηγήσεις και 5% στις καταθέσεις λιανικής τραπεζικής. Ο στόχος είναι να αριθμεί 15 καταστήματα μέχρι το τέλος του 2006. Η αλήθεια είναι ότι δεν έχει δώσει ιδιαίτερο βάρος στην αγορά της Αλβανίας.

2.2 Alpha Bank

Η Alpha Bank ιδρύθηκε το 1879 και είναι η δεύτερη σε μέγεθος τράπεζα στην Ελλάδα. Με 450 καταστήματα (σε Ελλάδα και εξωτερικό), ο όμιλος της Alpha Bank δραστηριοποιείται και στη διεθνή τραπεζική αγορά με παρουσία στην Κύπρο και στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, καθώς επίσης και στη Νέα Υόρκη, στο Λονδίνο και στο Jersey (Channel Islands).

Τα επόμενα έτη, πρωταρχικός στόχος του ομίλου είναι η ενίσχυση του ρόλου του στην εγχώρια αγορά και η ανάπτυξη των δραστηριοτήτων στις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Ο διευθύνων σύμβουλος της Alpha Bank κ. Ματζούνης μιλώντας στην ετήσια τακτική γενική συνέλευση των μετόχων στις 18 Απριλίου 2006, υπογράμμισε <<ότι στόχος της τράπεζας έως το 2010 είναι η δημιουργία δικτύου 1.200 καταστημάτων εντός και εκτός Ελλάδας.>> Έως το 2008 η τράπεζα θέλει να έχει δίκτυο 443 καταστημάτων εκτός Ελλάδας, όσα περίπου θα έχει και στην Ελλάδα. Ο στόχος για το 2006 είναι η λειτουργία 209 καταστημάτων σε όλες τις χώρες των Βαλκανίων από 191 που είναι σήμερα. Η Alpha Bank απασχολεί στα καταστήματα της Νοτιοανατολικής Ευρώπης πάνω από 3.000 υπαλλήλους. Σύμφωνα με στατιστικές, η Alpha Bank ανοίγει υποκαταστήματα στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης με ρυθμό 2 την εβδομάδα.

Ειδικότερα, μετά την έναρξη των εργασιών στο Βελιγράδι και την επέκταση του δικτύου στη Σερβία, η Alpha προχωρά στην επέκταση των δικτύων καταστημάτων στη Βουλγαρία και στην Αλβανία, με παράλληλη

αξιοποίηση των ευκαιριών που προκύπτουν από την παρουσία ελληνικών επιχειρήσεων και την ανάπτυξη των τοπικών οικονομιών. Παράλληλα ο πρόεδρος της κ. Κωστόπουλος μιλώντας στην ίδια συνέλευση είπε <<ότι οι αγορές της Ουκρανίας και της Τουρκίας είναι στους στόχους της τράπεζας και πρόσθεσε ότι η παρουσία της στις αγορές αυτές θα είναι μικρή και καλά μελετημένη>>.

Οι χορηγήσεις της Alpha Bank στις βαλκανικές χώρες αυξήθηκαν κατά 30% φθάνοντας στα 3,3 δις ευρώ, ενώ στην Ελλάδα ο αντίστοιχος ρυθμός αύξησης προσέγγισε το 21%. Οι χορηγήσεις προς τους ιδιώτες αυξήθηκαν κατά 45,5%, ενώ οι καταθέσεις κατά 40,2%, αγγίζοντας το ποσό των 3,2 δις ευρώ. Τα έσοδα αυξήθηκαν κατά 20%, προσεγγίζοντας τα 120 εκατομμύρια ευρώ. Τα καθαρά προ φόρων κέρδη για την τράπεζα από τις διεθνείς δραστηριότητες αυξήθηκαν κατά 23% φθάνοντας τα 35 εκατομμύρια ευρώ. Τα αποτελέσματα αυτά αντιστοιχούν στο 9% των συνολικών κερδών της τράπεζας.

Στο πλαίσιο αξιοποίησης των αγορών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης κινήθηκε η Επενδυτική Ημερίδα που διοργάνωσε η Alpha Bank στις 16 Ιανουαρίου 2006 στην Αθήνα, με θέμα «Alpha Bank: Agents 2010». Τα πιο σημαντικά συμπεράσματα που προέκυψαν είναι:

A) Στόχοι Alpha Bank για το 2008 στη Νοτιοανατολική Ευρώπη

- Αύξηση του μεριδίου αγοράς στην τριετία 2006-2008 από 2% σε 7,5%.
- Μεριδίο κερδών από την Ν.Α Ευρώπη από 11% που είναι σήμερα σε 20% το 2008.
- Οργανική αύξηση με ένα δίκτυο τραπεζών από 191 καταστήματα που είναι σήμερα σε 443 το 2008.

B) Πλεονεκτήματα αγορών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης

- Καλύτερευση του πολιτικού και οικονομικού τοπίου.
- Ταχεία οικονομική αύξηση.

- Σημαντική πρόοδος στις μεταρρυθμίσεις (επιβολή νομικού και φορολογικού πλαισίου, κίνητρα για ξένες επενδύσεις κ.τ.λ.)
- Καίρια έργα υποδομής υπό εφαρμογή.
- Στενή συνεργασία με την Ελλάδα.
- Δυνατότητες ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Γ) Επέκταση του δικτύου της στην Νοτιοανατολική Ευρώπη

Πίνακας 11: αριθμός καταστημάτων

ΧΩΡΑ	2005	2008
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	30	150
ΣΕΡΒΙΑ	89	135
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	30	100
ΑΛΒΑΝΙΑ	9	16
ΣΚΟΠΙΑ	7	14
ΚΥΠΡΟΣ	26	28
Ν.Ε.ΕΥΡΩΠΗ	191	443

Από την παραπάνω ανάλυση, συμπεραίνουμε ότι η Alpha Bank έχει μεγαλεπύβολα σχέδια για την περαιτέρω ανάπτυξή της στην ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Άλλωστε, η μέχρι τώρα δραστηριότητά της στα Βαλκάνια είναι έντονη με ένα σημαντικό δίκτυο τραπεζών στη Βουλγαρία, την Αλβανία, τα Σκόπια, τη Ρουμανία και τη Σερβία. Παρακάτω παραθέτουμε τα καταστήματα στις χώρες αυτές.

Παράλληλα με τις κινήσεις στο εξωτερικό που θα δούμε παρακάτω, η Alpha Bank φέρεται να αναλαμβάνει πρωταγωνιστικό ρόλο μαζί με την EFG Eurobank στην αντιμετώπιση της γαλλικής <<εισβολής>> που λέγεται Credit Agricole (αγόρασε την Εμπορική). Η εφημερίδα 'Θέμα της Κυριακής' αποκάλυψε συνάντηση των προέδρων της Alpha Bank κ. Κωστόπουλου και

EFG Eurobank κ. Λάτση που κατά πάσα πιθανότητα συζητήθηκε αυτό το θέμα. Χρηματιστές εκτιμούν ότι το επόμενο ντιλ θα συνδέεται άμεσα με τις δύο μεγαλύτερες τράπεζες μετά την Εθνική. Άλλωστε η δημιουργία μιας ισχυρής και μεγάλης ελληνικής τράπεζας που θα είχε ενεργητικό περί τα 90 δις ευρώ και κεφαλαιοποίηση άνω των 15 δις ευρώ σε καμία περίπτωση δεν θα μπορούσε να αφήσει αδιάφορες τις διοικήσεις και των δυο τραπεζών.

Οι ίδιοι αναφέρουν ότι οι πρόσφατες τοποθετήσεις στη μετοχή της Alpha Bank που προέρχονται από ξένους επενδυτικούς οίκους συνδέονται περισσότερο με τις παραπάνω προσδοκίες και λιγότερο με τη θετική πορεία των οικονομικών αποτελεσμάτων της τράπεζας. Παράγοντες της αγοράς θεωρούν βέβαιο ότι οι δύο μεγαλύτερες ιδιωτικές τράπεζες πολύ σύντομα θα κληθούν να αντιμετωπίσουν τη γαλλική <<εισβολή>>.

Η Alpha Bank μπορεί να στηρίζεται σε ένα οριοθετημένο χρονικά business plan της Ατζέντας 2010, όμως είναι κοινή πεποίθηση ότι η όξυνση του ανταγωνισμού δεν θα ευνοήσει την τράπεζα. Η διοίκηση της Alpha θα κληθεί να αξιολογήσει τα δεδομένα και η αναζήτηση μιας στρατηγικής συμμαχίας θα καταστεί αντικείμενο σοβαρής έρευνας.

Πάντως τα νέα για την πορεία της Alpha Bank είναι θετικά. Ο διεθνής οίκος αξιολόγησης 'Standard & Poors' στις 13 Οκτωβρίου 2006 προχώρησε σε αναβάθμιση της προοπτικής (outlook) σε 'θετική' από 'σταθερή' λόγω της κερδοφορίας της, ενώ επιβεβαιώνει την μακροχρόνια και βραχυχρόνια αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητάς της σε 'BBB' και 'A-2' αντίστοιχα. Η αναβάθμιση της προοπτικής έγινε λόγω της ενδυνάμωσης των οικονομικών επιδόσεων της τράπεζας τα τελευταία χρόνια και των προοπτικών της για αυξημένες επιδόσεις στο μέλλον.

2.2.A. Βουλγαρία

Ο όμιλος της Alpha Bank δραστηριοποιείται στην Βουλγαρία με 30 καταστήματα, μετά και τα επίσημα εγκαίνια των δύο νέων καταστημάτων στη

Σόφια. Μέχρι το τέλος του 2006, η Alpha Bank έχει στόχο να καλύψει με 45 καταστήματα όλα τα διοικητικά κέντρα των 28 νομών της Βουλγαρίας. Όπως δήλωσε στο Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων ο γενικός διευθυντής της τράπεζας για τη βουλγαρική αγορά, κ. Ιωαννίδης, η Alpha Bank έχει μέχρι στιγμής επενδύσει στη γείτονα χώρα περί τα 7 εκατομμύρια ευρώ και απασχολεί 270 άτομα.

Η Alpha Bank προσπάθησε να αυξήσει την παρουσία της στην Βουλγαρία εκδηλώνοντας ενδιαφέρον για την τοπική τράπεζα DZI. Η εν λόγω όμως τράπεζα αποκτήθηκε όπως θα δούμε παρακάτω από την EFG Eurobank. Παρ' όλα αυτά η διοίκηση της Alpha Bank μελετά προσεχτικά την βουλγαρική τραπεζική αγορά στην προσπάθεια της να εκμεταλλευτεί τις τεράστιες προοπτικές που ανοίγονται στην χώρα από την επικείμενη είσοδό της στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.2.B. Αλβανία

Το πρώτο κατάστημα της Alpha Bank στην Αλβανία άνοιξε στα Τίρανα το 1998 ενώ σήμερα λειτουργούν στη χώρα 9 καταστήματα, τα οποία απασχολούν 85 άτομα. Προς το παρόν, η Alpha Bank δεν σκοπεύει να ενδυναμώσει την παρουσία της στην αλβανική τραπεζική αγορά.

2.2.Γ. Σκόπια

Η Alpha Bank δραστηριοποιείται στα Σκόπια μέσω της Alpha Bank a.d. Skorje με 8 καταστήματα και προσωπικό 84 υπαλλήλων. Αυτή την στιγμή βρίσκεται στα σχέδια της Alpha Bank η ισχυροποίηση της παρουσίας της στην σκόπιανή τραπεζική αγορά. Γι' αυτό το λόγο, η διοίκηση της Alpha Bank θα καταθέσει μη δεσμευτική πρόταση για την εξαγορά του 57% της Komercijaina Banka, μιας εκ των μεγαλύτερων τραπεζών στα Σκόπια.

2.2.Δ. Ρουμανία

Η Alpha Bank δραστηριοποιείται στη Ρουμανία μέσω της θυγατρικής της Banca Bucuresti η οποία ιδρύθηκε το 1994. Σήμερα διαθέτει 40 καταστήματα με προσωπικό 855 υπαλλήλους.

2.2.Ε. Σερβία

Η Alpha Bank έχει παρουσία στη Σερβία μέσω των δικών της καταστημάτων που λειτουργούν στο Βελιγράδι, την Makenzijeνα και το Νέο Βελιγράδι αλλά και μέσω της Jubanka A.D. την οποία εξαγόρασε το 2005. Η Jubanka A.D. διαθέτει 86 καταστήματα με 1.300 υπαλλήλους. Εντός του 2006, τα 3 καταστήματα που έχει η Alpha Bank, θα ενσωματωθούν στο δίκτυο της Jubanka A.D.

2.2.ΣΤ. Τουρκία

Η τραπεζική αγορά της Τουρκίας δε θα μπορούσε να αφήσει αδιάφορη την Alpha Bank. Στην ετήσια τακτική γενική συνέλευση των μετόχων της, που πραγματοποιήθηκε στις 18 Απριλίου 2006, ο πρόεδρος της κ. Ιωάννης Κωστόπουλος, επιβεβαίωσε το ενδιαφέρον της Alpha Bank για την εξαγορά τουρκικής τράπεζας.

Η δήλωση αυτή, ήρθε να επιβεβαιώσει τα δημοσιεύματα του τουρκικού και ξένου τύπου που έλεγαν ότι η διοίκηση της Alpha Bank σκέφτεται την εξαγορά τουρκικής τράπεζας. Προηγούμενα, βέβαια η Alpha Bank είχε φροντίσει να διαψεύσει με απαντητική της επιστολή προς το Χρηματιστήριο Αθηνών, στις 10 Απριλίου 2006, δημοσιεύματα που την έφεραν να ενδιαφέρεται για την εξαγορά της τουρκικής τράπεζας Denizbank. Ειδικότερα στην απάντησή της, η Alpha Bank υπογραμμίζει ότι <<τα εν λόγω δημοσιεύματα εκφράζουν εικασίες των συντακτών τους, οι οποίες δεν απηχούν στην πραγματικότητα>>. Η συγκεκριμένη τουρκική τράπεζα πουλήθηκε στις 31 Μαΐου 2006, στην γαλλοβελγική τράπεζα Dexia, η οποία για το 75% των μετοχών της τουρκικής

τράπεζας θα διαθέσει το ποσό των 2,44 δις δολαρίων. Στις 12 Απριλίου 2006, η βρετανική εφημερίδα 'Financial Times', κατέγραφε το ενδιαφέρον της Alpha Bank για την αγορά τουρκικής τράπεζας, το οποίο είχε παραδεχθεί σε πρόσφατη συνέντευξή του στην εφημερίδα ο κ. Φιλάρετος, ανώτατο στέλεχος της τράπεζας.

Σχεδόν ένα μήνα αργότερα, συγκεκριμένα στις 13 Μαΐου 2006, δημοσιεύεται άρθρο του οικονομικού αναλυτή κ. Πέτρου Λεωτσάκου στην ιστοσελίδα www.reporter.gr, στο οποίο ο κ. Λεωτσάκος αναφέρει ότι η Alpha Bank βρίσκεται πολύ κοντά στο να αποκτήσει τράπεζα στην Τουρκία και συγκεκριμένα την Alternatifbank. Παράλληλα, επισημαίνει ότι τουρκικές πηγές αναφέρονται σε επικείμενο ενδιαφέρον της και για την Tekstilbank. Επίσης, στη γειτονική χώρα, φήμες κάνουν λόγο ότι έχει υπάρξει ενδιαφέρον ακόμα για την Exim Bank, τράπεζα που χρηματοδοτεί εταιρίες που πραγματοποιούν εισαγωγές και εξαγωγές. Πάντως, σύμφωνα με τον κ. Λεωτσάκο, η πλέον πιθανή τράπεζα προς εξαγορά για την Alpha Bank, προβάλλει η Alternatifbank, για την οποία πρέπει να καταβάλλει γύρω στα 190-200 εκατομμύρια ευρώ για την εξαγορά του 51%.

Την παραπάνω άποψη, έρχεται να στηρίξει η ομιλία του Τούρκου υπουργού Εξωτερικών κ. Γκιουλ, ο οποίος μιλώντας στην επιτροπή σχεδιασμού και προϋπολογισμού της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης στις 11 Μαΐου 2006, ανέφερε ότι <<βρίσκεται στα σκαριά και άλλη μία εξαγορά τουρκικής τράπεζας από ελληνική>>, με το μυαλό όλων να πηγαίνει στην Alpha Bank και την Alternatif.

Στα μέσα Ιουλίου κυκλοφόρησε η φήμη ότι η Alpha Bank ενδιαφέρεται να αποκτήσει την τουρκική τράπεζα Oyakbank, η οποία ανήκει στο Ίδρυμα Αλληλεγγύης Στρατού (Oyak). Η φήμη αυτή δεν επιβεβαιώνεται από πουθενά, ενδεχομένως δικαιολογημένα αφού οι διαπραγματεύσεις, αν γίνονται, είναι λίγο δύσκολες και απαιτούν αυστηρή εχεμύθεια.

Από τα παραπάνω αντιλαμβανόμαστε ότι πολύ σύντομα θα υπάρξουν

εξελίξεις. Ίσως λοιπόν και μέσα στο καλοκαίρι, αν οι διαπραγματεύσεις έχουν θετική κατάληξη, ο όμιλος της Alpha να επεκταθεί στην τραπεζική αγορά της Τουρκίας.

2.3 EFG Eurobank

Ο όμιλος EFG Eurobank ιδρύθηκε το 1990 με την αρχική επωνυμία Ευρωεπενδυτική Τράπεζα και με στόχο την παροχή κυρίως επενδυτικών υπηρεσιών. Σήμερα ο όμιλος EFG Eurobank έχει κατακτήσει την πρώτη θέση στην καταναλωτική πίστη, τα αμοιβαία κεφάλαια, την επενδυτική τραπεζική, τις χρηματιστηριακές εργασίες και τις ασφάλειες ζωής, ενώ είναι ο μεγαλύτερος χρηματοδότης μικρών ελληνικών επιχειρήσεων και από τους μεγαλύτερους χρηματοδότες ελληνικών επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα συνολικά. Η EFG Eurobank έχει εισαχθεί στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και αποτελεί τη δεύτερη μεγαλύτερη εταιρεία σε κεφαλαιοποίηση στο Χ.Α.Α.

Τα παραπάνω έρχεται να επιβεβαιώσει το διεθνούς κύρους περιοδικό 'Global Finance', το οποίο ανακήρυξε την EFG Eurobank για τέταρτη φορά <<Καλύτερη Τράπεζα στην Ελλάδα το 2006>>. Η διάκριση απονεμήθηκε στο πλαίσιο του ετήσιου θεσμού που έχει καθιερώσει το περιοδικό 'Global Finance' για την ανάδειξη κάθε χρόνο των καλύτερων τραπεζών σε όλο τον κόσμο.

Στην ευρύτερη περιφέρεια της Νοτιοανατολικής και Κεντρικής Ευρώπης, ο όμιλος EFG Eurobank συγκαταλέγεται πλέον στους πρωταγωνιστές των τραπεζικών εξελίξεων στις χώρες στις οποίες έχει παρουσία. Συγκεκριμένα, ο τραπεζικός όμιλος έχει αναπτύξει τα τελευταία χρόνια σημαντική παρουσία στη Βουλγαρία, τη Ρουμανία και τη Σερβία. Μέσα στο πρώτο εξάμηνο του 2006 ο όμιλος διεύρυνε την παρουσία του σε τρεις νέες χώρες, την Πολωνία, την Τουρκία και προσφάτως την Ουκρανία. Να σημειωθεί ότι έχει παρουσία στο Λουξεμβούργο και το Ηνωμένο Βασίλειο. Έτσι η EFG Eurobank απευθύνεται πλέον σε μία πληθυσμιακή αγορά άνω των 200 εκατομμυρίων κατοίκων με συνολικό ΑΕΠ που προσεγγίζει το 1 τρις ευρώ.

Την περαιτέρω επέκταση των δραστηριοτήτων της πέρα των οκτώ κρατών της Νοτιοανατολικής και Κεντρικής Ευρώπης όπου ήδη έχει παρουσία, γνωστοποίησε στις 11 Μαΐου 2006 η διοίκηση της EFG Eurobank, θέτοντας ως στόχο τη διατήρηση υψηλών ρυθμών ανάπτυξης ώστε το 2009 οι δραστηριότητες εκτός Ελλάδας να εισφέρουν το 30% των εσόδων και το 20% των καθαρών κερδών.

Αναφερόμενος στη στρατηγική της τράπεζας, ο αναπληρωτής διευθύνων σύμβουλος της EFG Eurobank κ.Μπαλλής, σε συνέντευξή του στον 'Κόσμο του Επενδυτή' στις 14 Οκτωβρίου 2006 τόνισε ότι <<η περιφερειακή αναπτυξιακή στρατηγική του ομίλου EFG Eurobank υλοποιείται όχι μόνο με γνώμονα τη γεωγραφική εγγύτητα με τις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, αλλά και με βάση την εμπιστοσύνη μας στις ισχυρές οικονομικές προοπτικές της περιοχής αυτής στο σύνολό της. Η προσπάθεια για μακροοικονομική σταθερότητα και η διαδικασία οικονομικού και θεσμικού μετασχηματισμού των οικονομιών αυτών, στην προοπτική ένταξής τους στη μεγάλη ευρωπαϊκή οικογένεια, συνθέτουν ένα περιβάλλον προκλήσεων και ευκαιριών για την ανάπτυξη δραστηριότητας στις ταχύτατα αναπτυσσόμενες αυτές αγορές. Επιπλέον, ο χρηματοπιστωτικός τομέας στις χώρες αυτές βρίσκεται σε πρώιμο στάδιο ανάπτυξης, με τεράστιες προοπτικές περαιτέρω διεξόδου τραπεζικών εργασιών στην οικονομία>>.

Παρουσιάζοντας τη στρατηγική της EFG Eurobank στις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, ο κ. Νανόπουλος τόνισε αναλυτικά ότι η τράπεζα δραστηριοποιείται με δίκτυα καταστημάτων και εναλλακτικών μορφών τραπεζικής συνεργασίας στην Πολωνία (σήμερα 28 καταστήματα με στόχο τα 50 στο τέλος του τρέχοντος έτους), Ρουμανία (156 καταστήματα σήμερα με στόχο τα 210 στο τέλος του έτους), Σερβία- Μαυροβούνιο (97 καταστήματα σήμερα με στόχο τα 100 στο τέλος του 2006), Βουλγαρία (σήμερα και πρίν την εξαγορά της DZI 143 καταστήματα με στόχο τα 150), Τουρκία (σήμερα 30 καταστήματα) και Ουκρανία (σήμερα 32 καταστήματα) Το δίκτυο της Νοτιοανατολικής Ευρώπης αριθμεί σήμερα 486 καταστήματα με προσωπικό

περίπου 10.000 υπαλλήλους με στόχο να φθάσουν στα τέλη του έτους στα 572, ενώ το συνολικό δίκτυο του ομίλου αριθμεί σήμερα περί τα 900 καταστήματα, τα οποία στο τέλος της τρέχουσας χρήσης θα έχουν ανέλθει στα 1000.

Τα κεφάλαια που μέχρι σήμερα έχουν επενδυθεί για ανάπτυξη, εξαγορές, υποδομές στη Νέα Ευρώπη ανέρχονται σε 750 εκατομμύρια ευρώ με στόχο στο τέλος του 2006 να υπερβούν το 1 δις ευρώ, χωρίς να έχει απαιτηθεί προσφυγή σε αύξηση κεφαλαίου. Η οργανική ανάπτυξη της EFG Eurobank (41,6% αύξηση καθαρών κερδών για το πρώτο εξάμηνο του τρέχοντος έτους) ως αποτέλεσμα διευρύνσεως του μεριδίου της στην αγορά και αποτελεσματικότερης λειτουργικής διαχείρισης, επιτρέπει στην τράπεζα να διατηρεί υψηλό δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας περίπου 13%, έτσι ώστε να είναι δυνατή η εξυπηρέτηση του σχεδιασμού για εξαγορές - συγχωνεύσεις.

Το 2005 οι χορηγήσεις του ομίλου EFG Eurobank εκτός Ελλάδος αυξήθηκαν κατά 72,%, ενώ το σύνολο των εσόδων από τις δραστηριότητες του ομίλου στη Νέα Ευρώπη ανήλθε σε 210 εκατομμύρια ευρώ, σημειώνοντας αύξηση 44,4%, με 11,3% συνεισφορά στα ενοποιημένα έσοδα. Μάλιστα το ποσοστό αυτό αυξήθηκε, καθώς βάση των αποτελεσμάτων του α' εξαμήνου του 2006, η συνεισφορά των θυγατρικών τραπεζών στα συνολικά έσοδα του ομίλου ανήλθε σε 12,8% έναντι 10,5% που ήταν την αντίστοιχη περυσινή περίοδο. Αναλυτικότερα τα έσοδα της EFG Eurobank το πρώτο εξάμηνο του 2006 από τις δραστηριότητες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης έφθασαν τα 132 εκατομμύρια ευρώ από 90 εκατομμύρια ευρώ το αντίστοιχο διάστημα του 2005. Οι χορηγήσεις στο ίδιο διάστημα αυξήθηκαν κατά 85,1% φθάνοντας τα 2,3 δις ευρώ, οι καταθέσεις κατά 65,2% και το ενεργητικό κατά 81,5%. Παρακάτω γίνεται αναφορά στις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης που έχει παρουσία η EFG Eurobank.

Παράλληλα με τις κινήσεις στο εξωτερικό, οι εξελίξεις στο εγχώριο τραπεζικό γίνεσθαι δεν θα μπορούσαν να αφήσουν αδιάφορες την διοίκηση της EFG Eurobank. Όπως είδαμε παραπάνω, η EFG Eurobank και η Alpha Bank

αναμένεται να πρωτοστατήσουν στην αντιμετώπιση της Credit Agricole που αναμένεται να κάνει δυναμική είσοδο στην ελληνική τραπεζική αγορά προκειμένου να αυξήσει το μερίδιο της Εμπορικής. Πολλοί δεν αποκλείουν το ενδεχόμενο να ενωθούν οι δύο τράπεζες.

Τον τελευταίο καιρό πάντως ακούγεται ότι η EFG Eurobank προσβλέπει στην απόκτηση του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου. Η κυβέρνηση λέει ότι δεν εξετάζει την πώληση του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου. Πάντως είναι αξιοπερίεργο ότι χαρτοφυλάκια αλλά και στελέχη της EFG Eurobank το τελευταίο διάστημα αγοράζουν μετοχές του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου. Εν αναμονή των εξελίξεων λοιπόν που αναμένονται ραγδαίες.

2.3.A. Τουρκία

Τον δρόμο που χάραξε η Εθνική ακολούθησε η EFG Eurobank, η οποία στις 8 Μαΐου 2006 ανακοίνωσε την εξαγορά του 70% της τουρκικής τράπεζας Tekfen αντί 143 εκατομμυρίων ευρώ ή 182 εκατομμυρίων δολαρίων. Όπως προβλέπει η συμφωνία, η EFG Eurobank θα αγοράσει από την εταιρεία συμμετοχών της Tekfen Group το 70% της Tekfenbank συμπεριλαμβανομένης της 100% θυγατρικής της, Tekfen Leasing (μαζί η τράπεζα). Η Tekfen Group παραμένει στρατηγικός επενδυτής στην Tekfenbank κατέχοντας σχεδόν όλες τις υπόλοιπες μετοχές στην τράπεζα. Το τίμημα της εξαγοράς σε συνολική αξία της Tekfenbank ανέρχεται στα 260 εκατομμύρια δολάρια ενώ εκτιμάται ότι η καθαρή θέση της τράπεζας θα ανέρχεται σε 80 εκατομμύρια δολάρια κατά την ολοκλήρωση της πώλησης και μεταβίβασης των μετοχών.

Η συμφωνία προβλέπει ότι η Tekfenbank θα εξαγοράσει το σύνολο της EFG Istanbul Securities (πραγματοποίησε κέρδη 10 εκατομμυρίων ευρώ στο πρώτο εξάμηνο του 2006), θυγατρικής εταιρείας της EFG Eurobank στην Τουρκία και ενδεχομένως το τελικό τίμημα για την απόκτηση της Tekfenbank να διαφοροποιηθεί. Άλλωστε η συμφωνία τελεί υπό την έγκριση όλων των αρμοδίων αρχών και αναμένεται να ολοκληρωθεί στο 3^ο τρίμηνο του 2006.

Σημειώνεται ότι την Tekfen διεκδικούσε και η Alpha Bank, αλλά την συμφωνία έκλεισε η EFG Eurobank, καθώς προσέφερε υψηλότερο τίμημα.

Η Tekfenbank προσφέρει ένα ευρύ φάσμα τραπεζικών προϊόντων και υπηρεσιών στην Τουρκία. Η τράπεζα διαθέτει ένα επιλεκτικό δίκτυο 30 καταστημάτων και 600 υπαλλήλους, που καλύπτει τις πλέον εύπορες περιοχές της χώρας, ενεργητικό περί τα 380 εκατομμύρια ευρώ και κατέχει το 0,2% της τουρκικής τραπεζικής αγοράς. Η πελατειακή βάση της Tekfenbank αποτελείται κυρίως από μικρομεσαίες επιχειρήσεις ποικίλων τομέων επιχειρηματικής δραστηριότητας, με τις οποίες η τράπεζα διατηρεί μακροχρόνια και στενή συνεργασία. Παράλληλα, διαθέτει και πελάτες λιανικής τραπεζικής οι οποίοι ως επί το πλείστον είναι υψηλής οικονομικής επιφάνειας. Το δανειακό χαρτοφυλάκιο της τράπεζας είναι άριστης ποιότητας, αντικατοπτρίζοντας με αυτόν τον τρόπο την συντηρητική προσέγγιση της διεύθυνσης της τράπεζας στην πιστωτική της πολιτική, καθώς και στην ανάληψη πιστωτικού κινδύνου.

Η στρατηγική της Tekfenbank για το μέλλον, θα εστιαστεί στην ενδυνάμωση της παρουσίας της στο χώρο των μικρομεσαίων επιχειρήσεων με τους εξής τρόπους:

- Προσέλκυση νέων πελατών μέσω του δικτύου των 30 καταστημάτων που ήδη διαθέτει.
- Επέκταση του δικτύου διανομής τραπεζικών προϊόντων μέσω της δημιουργίας νέων καταστημάτων.
- Αύξηση στα υπόλοιπα ανά πελάτη.
- Εστίαση στις σταυροειδείς πωλήσεις, ειδικότερα προς τους πιο εύπορους πελάτες της.

Η Tekfenbank σκοπεύει επίσης να εισχωρήσει σε νέους, υπό ανάπτυξη τομείς της τραπεζικής αγοράς, όπως η στεγαστική πίστη και η διαχείριση περιουσίας και κεφαλαίων. Επιπλέον, η τράπεζα, μέσω της EFG Istanbul Securities, σκοπεύει να ενδυναμώσει τις δραστηριότητές της στις κεφαλαιαγορές.

Η Tekfen Group, που ελέγχει την Tekfenbank, γιορτάζει φέτος την 50^η της επέτειο και αποτελεί έναν από τους πιο αναγνωρισμένους, ιδιωτικούς επιχειρηματικούς ομίλους της Τουρκίας. Δραστηριοποιείται σε τομείς όπως η ανάληψη ακινήτων και η προσφορά χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. Η Tekfen Group, με σύνολο ενεργητικού στα 1,6 δισεκατομμύρια δολάρια, το 2005 πραγματοποίησε συνολικό κύκλο εργασιών ύψους 936 εκατομμυρίων δολαρίων.

Η διοίκηση της EFG Eurobank θεωρεί ότι η Τουρκία θα σημειώσει υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης στα επόμενα χρόνια, τόσο στο σύνολο της οικονομίας της όσο και ειδικότερα στο τραπεζικό της σύστημα. Οι προοπτικές αύξησης των τραπεζικών δανείων στην τουρκική αγορά είναι πολύ ευνοϊκές, επειδή ο δανεισμός των νοικοκυριών δεν ξεπερνά κατά μέσο όρο το 10% του ΑΕΠ έναντι 57% που είναι ο μέσος όρος στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι ευρωπαϊκής προέλευσης άμεσες επενδύσεις στην Τουρκία είναι 5,5 φορές υψηλότερες σε αξία από τις επενδύσεις αμερικανικής προέλευσης και οι μεταρρυθμίσεις στη χώρα έχουν οδηγήσει σε σημαντικές βελτιώσεις στους περισσότερους δείκτες, όπως είναι ο ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης, ο πληθωρισμός, το εξωτερικό εμπόριο, τα επιτόκια και το δημόσιο χρέος, ενώ και τα περιθώρια ανάπτυξης της αγοράς είναι μεγάλα.

Η διοίκηση εκτιμά ότι η Tekfenbank προσφέρει μία πολύ ισχυρή βάση/πλατφόρμα για την είσοδό της στην τουρκική αγορά καθώς:

➤ Η Tekfenbank λειτουργεί με μοντέρνες υποδομές τελευταίας τεχνολογίας διευκολύνοντας με αυτό τον τρόπο τη γρήγορη ανάπτυξη και την ταχεία εισαγωγή νέων προϊόντων.

➤ Η προσεκτική πολιτική ανάπτυξης της τράπεζας από την Tekfen Group μέσω της σημερινής διοίκησής της, έχουν συμβάλει στη δημιουργία μιας τράπεζας με πολύ καλή ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου.

➤ Η Tekfen Group θα παραμείνει στρατηγικός επενδυτής στην Tekfenbank μετά την εξαγορά του 70% από την EFG Eurobank. Επιπλέον, η συγκεκριμένη συμφωνία συμβαδίζει με την πολιτική της EFG Eurobank να εισέρχεται σε νέες

αγορές, με επιλεγμένες επενδύσεις, σκοπεύοντας στην προσθήκη αξίας στους μετόχους της μέσω οργανικής ανάπτυξης.

Με αυτή τη συνεργασία οι δύο μέτοχοι θα συνδυάσουν τις δυνάμεις τους στην τουρκική τραπεζική αγορά. Η τεχνογνωσία της EFG Eurobank στα παραδοσιακά και μοντέρνα τραπεζικά προϊόντα θα χρησιμοποιηθεί σε συνδυασμό με την ευρεία παρουσία της Tekfen Group στον τουρκικό επιχειρηματικό χώρο, καθώς και με τη γνώση της τοπικής τραπεζικής αγοράς. Επιπλέον, η οικονομική δύναμη των δύο μετόχων, καθώς και η εμπιστοσύνη τους στην Tekfenbank, θα εξασφαλίσουν την μακροπρόθεσμη ανάπτυξη της τράπεζας στα επόμενα χρόνια.

2.3.B. Βουλγαρία

Πριν από περίπου δύο χρόνια, η EFG Eurobank πραγματοποίησε ένα σημαντικό άλμα, καθώς μεταπήδησε στη βουλγαρική τραπεζική αγορά. Συγκεκριμένα τον Ιούλιο του 2004 απέκτησε τον έλεγχο του 100% των μετοχών της κυπριακής εταιρείας Alico/CEH Balkan Holdings Ltd (ACBH), εξαγοράζοντας από την εταιρεία Alico (American Life Insurance Company) το 50% των μετοχών της κυπριακής εταιρείας. Με τη συναλλαγή αυτή η τράπεζα EFG Eurobank Ergasias απέκτησε τον πλήρη έλεγχο της Bulgarian Post Bank (BPB) που εδρεύει στην Βουλγαρία.

Σημειώνεται ότι η ACBH κατέχει πλέον το 96,74% των μετοχών της βουλγαρικής τράπεζας έπειτα από την εξαγορά ποσοστού 5,03% από την ουγγρικών συμφερόντων τράπεζα DSK Bank τον Ιούνιο του 2004. Η συνεργασία της Alico με την Bulgarian Post Bank θα συνεχιστεί στον τομέα των ασφαλιστικών προϊόντων. Συγκεκριμένα, η BPB θα συνεχίζει να διαθέτει στους πελάτες της ασφαλιστικά προϊόντα της Alico. Η απόκτηση του ελέγχου της BPB εντάσσεται στη στρατηγική της Eurobank για επέκταση και περαιτέρω ενίσχυση της παρουσίας και των δραστηριοτήτων της στην ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης λόγω των σημαντικών προοπτικών ανάπτυξης στις

εν λόγω χώρες.

Η Bulgarian Post Bank παρέχει σήμερα όλο το φάσμα τραπεζικών προϊόντων και υπηρεσιών και κατέχει μερίδια αγοράς 5-7% στους κυριότερους τομείς τραπεζικών εργασιών. Στην αγορά των διάφορων καρτών ελέγχει το 35% της αγοράς. Έχει εκτεταμένο δίκτυο με 143 καταστήματα, ενώ παράλληλα συνεργάζεται με 2.600 ταχυδρομικά γραφεία. Το προσωπικό που απασχολεί ανέρχεται σε 1.355 άτομα.

Τα τελευταία χρόνια η BPB συνεχίζει την επιτυχημένη πορεία της στην τοπική αγορά. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα των δύο τελευταίων ετών, παρατηρείται μια σταθερή αύξηση στο δανειακό χαρτοφυλάκιο, στις καταθέσεις, τα καθαρά κέρδη μετά φόρων, με παράλληλη βελτίωση όλων των χρηματοοικονομικών δεικτών. Η άνοδος των καταναλωτικών δανείων το 2005 ανήλθε σε 131%, ενώ ιδιαίτερα δυναμική είναι η ανάπτυξη στο στεγαστικό δανεισμό (242%). Οι καταθέσεις αυξήθηκαν κατά 41% και οι επιχειρηματικές πιστώσεις της τράπεζας παρουσίασαν άνοδο 22%. Το αποτέλεσμα είναι τα μετά φόρων κέρδη της τράπεζας να αυξηθούν κατά 62% στο τέλος του 2005.

Η ανάπτυξη οφείλεται κατά κύριο λόγο στην ευρεία αναδιοργάνωση των λειτουργιών και των υποδομών της τράπεζας και στην ισχυρή ανάπτυξη δραστηριότητας στους πιο κρίσιμους και ταχύτατα αναπτυσσόμενους τομείς της τραπεζικής αγοράς. Σε επίπεδο υποδομής, ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στο θέμα του ανθρώπινου δυναμικού, στην εισαγωγή νέων τεχνολογιών και συστημάτων και στη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών. Μόνο το 2005 η Post Bank επένδυσε περισσότερα από 20 εκατομμύρια ευρώ για τη διεύρυνση του δικτύου των καταστημάτων της στη χώρα, την ανάπτυξη των συστημάτων της σε τεχνολογικό επίπεδο και την ενίσχυση του προσωπικού της.

Επιστέγασμα της αξιόλογης πορείας της Bulgarian Post Bank ήταν η βράβευσή της το 2003 ως η πιο δυναμικά αναπτυσσόμενη τράπεζα της Βουλγαρίας, από την έγκυρη βουλγαρική εφημερίδα 'Banker' και ως του καλύτερου διαπραγματευτή στην κεφαλαιαγορά της Βουλγαρίας από το

Χρηματιστήριο Αξιών της Σόφιας. Πρόσφατα ύστερα από ψηφοφορία στην ιστοσελίδα της οικονομικής εφημερίδας της Σόφιας 'Παρί' στην οποία πήραν μέρος τα μέλη των βασικών επιχειρηματικών ενώσεων της Βουλγαρίας κέρδισε το βραβείο <<Τράπεζας του Πελάτη>>. Στόχος για το άμεσο μέλλον είναι η αύξηση των μεριδίων αγοράς στη Βουλγαρία και η καθιέρωση της ανάμεσα στις ισχυρότερες τράπεζες της χώρας.

Σημαντική εξέλιξη αναμένεται να υπάρξει για την τράπεζα. Σύμφωνα με άρθρο που δημοσιεύτηκε στη βουλγαρική εφημερίδα 'Ντνέβνικ', η Post Bank του ομίλου της EFG Eurobank στη Βουλγαρία αναμένεται να μετονομαστεί από το 2007 σε «Eurobank», αποκτώντας έτσι το εμπορικό σήμα που μέχρι πρόσφατα ανήκε στη βουλγαρική θυγατρική της Τράπεζας Πειραιώς. Όπως αναφέρεται στο άρθρο οι δύο ελληνικές τράπεζες κατέληξαν σε συμφωνία για την πώληση του σήματος «Eurobank» από την Πειραιώς στην EFG Eurobank, ώστε η τελευταία να εξασφαλίσει αναγνωρισιμότητα διασυνοριακά.

Στα τέλη Σεπτεμβρίου, η EFG Eurobank προχώρησε στην εξαγορά μίας ακόμη βουλγαρικής τράπεζας. Η ελληνική τράπεζα κατέληξε σε συμφωνία για την αγορά του 74,26% του μετοχικού κεφαλαίου της βουλγαρικής τράπεζας DZI, έναντι 157,76 εκατομμυρίων ευρώ, εκ των οποίων τα 110 εκατομμύρια ευρώ είναι μετρητοίς συν δύο εκατομμύρια μετοχές της EFG Eurobank.

Η DZI Bank είναι μία μεσαίου μεγέθους βουλγαρική τράπεζα. Διαθέτει δίκτυο 131 καταστημάτων και 43 καταστήματα – θυρίδες, με περίπου 1.300 υπαλλήλους. Η DZI Bank είναι ιδιαίτερα ισχυρή στην τραπεζική επιχειρήσεων (corporate commercial banking), στις καταθέσεις και στην έκδοση καρτών. Τον Ιούνιο του 2006 είχε σύνολο ενεργητικού 563 εκατομμύρια ευρώ, δάνεια 250 εκατομμύρια ευρώ και καταθέσεις 477 εκατομμύρια ευρώ. Η τράπεζα είναι θυγατρική του DZI Financial Group, το οποίο δραστηριοποιείται στις γενικές ασφάλειες, στις ασφάλειες ζωής και υγείας, στις χρηματιστηριακές συναλλαγές και στην κτηματαγορά.

Η ενοποίηση των δύο τραπεζών θα δημιουργήσει συνέργειες σε

λειτουργικό επίπεδο και στην αποδοτικότητα του δικτύου, αναδεικνύοντας τα πλεονεκτήματα του κάθε οργανισμού. Ο ενοποιημένος οργανισμός, με δίκτυο άνω των 250 καταστημάτων, θα είναι μία από τις μεγαλύτερες τράπεζες στη Βουλγαρία με μερίδιο αγοράς ίσο ή άνω του 10% σε σύνολο ενεργητικού, δανείων και καταθέσεων.

Η εξαγορά αυτή είναι συνεπής προς την ανακοινωθείσα στρατηγική του ομίλου EFG Eurobank για επέκταση των δραστηριοτήτων του στις πιο σημαντικές αγορές της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

2.3.Γ. Πολωνία

Στο πλαίσιο ανάπτυξης των δραστηριοτήτων του ομίλου EFG Eurobank στην τραπεζική αγορά της ευρύτερης περιοχής της Ανατολικής Ευρώπης εντάσσεται η λειτουργία υποκαταστημάτων στην Πολωνία. Συγκεκριμένα, στις 14 Φεβρουαρίου 2006, η Polbank EFG (υποκατάστημα της EFG Eurobank Ergasias) ανακοίνωσε την έναρξη λειτουργίας των πρώτων καταστημάτων της στη Βαρσοβία και παράλληλα ενημέρωσε ότι έχει τεθεί σε λειτουργία το πρόγραμμα τηλεφωνικών υπηρεσιών Polbank 24.

Μέσα σε ένα μήνα από την έναρξη της λειτουργίας της, η Polbank EFG λειτουργούσε ήδη με 15 καταστήματα για την εξυπηρέτηση των πελατών της τράπεζας στη Βαρσοβία, το Katowice και το Poznan, ενώ σήμερα (Ιούνιος 2006) το δίκτυο της τράπεζας έχει ανέλθει στα 28 καταστήματα που ήταν και ο αρχικός στόχος. Η Polbank EFG προσφέρει προϊόντα καταναλωτικής πίστης, στεγαστικής και χρηματοδότησης μικρών επιχειρήσεων.

Στόχος του ομίλου, κατά τη δήλωση του γενικού διευθυντή της τράπεζας Dr. Kazimierz Stanczak (στην έναρξη λειτουργίας της Polbank EFG) είναι «η κάλυψη των αναγκών των Πολωνών πελατών, ιδιωτών και μικρών επιχειρήσεων, παρέχοντάς τους μια σειρά εύκολων στη χρήση, οικονομικών και διαφανών δανειακών, αποταμιευτικών και συναλλακτικών προϊόντων. Φιλοδοξία της εταιρίας είναι η προσφορά στην πολωνική αγορά ενός

διαφορετικού, καινοτόμου τρόπου εξυπηρέτησης των πελατών της>>. Τόσο η επωνυμία της τράπεζας, Polbank EFG, όσο και το μήνυμα της «Απλά Ανθρώπινα» (Simply human) αντανακλούν τη δέσμευση που αναλαμβάνει η τράπεζα απέναντι στους πελάτες της καθώς και τις επιχειρηματικές αρχές που διέπουν τη λειτουργία της.

Αυτή την χρονική περίοδο, η EFG Eurobank πέραν της οργανικής ανάπτυξης των καταστημάτων της Polbank EFG, βρίσκεται κοντά στην απόκτηση της πολωνικής τράπεζας Dominet στα πλαίσια της ισχυροποίησης της θέσης της στην πολλά υποσχόμενη πολωνική τραπεζική αγορά.

2.3.Α. Σερβία

Πρόσφατα ο όμιλος EFG Eurobank επεκτάθηκε στη Σερβία, καθώς απέκτησε το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της Nacionalna Stedionica Banka, μετά από συμφωνία που υπεγράφη με τη Σερβική Κυβέρνηση. Συγκεκριμένα ο υπουργός Οικονομικών της Σερβίας κ. Mladjan Dinkic και ο διευθύνων σύμβουλος του ομίλου EFG Eurobank κ. Νανόπουλος, υπέγραψαν στις 17 Μαρτίου 2006 στο Βελιγράδι, συμφωνία με την οποία η Eurobank απέκτησε το υπόλοιπο 37,7% της Nacionalna Stedionica Banka. Σημειώνεται ότι το Σεπτέμβριο του 2005 η Eurobank είχε αποκτήσει μέσω δημόσιας προσφοράς, το 52,5% της NSB, ποσοστό που στη συνέχεια ανήλθε στο 62,3%.

Η υπογραφή της συμφωνίας μετέφερε την ιδιοκτησία και τον έλεγχο της Nacionalna Stedionica Banka στον όμιλο EFG Eurobank και άνοιξε το δρόμο για τη συγχώνευση της NSB με την EFG Eurobank A.D. Beograd και τη δημιουργία μίας τράπεζας που είναι μεταξύ των κορυφαίων σε μέγεθος και τεχνογνωσία σερβικών τραπεζών, μέσω της προσφοράς μίας ολοκληρωμένης γκάμας προϊόντων και υπηρεσιών προς τις σερβικές επιχειρήσεις και τους ιδιώτες. Η νέα τράπεζα διαθέτει ένα από τα ευρύτερα τραπεζικά δίκτυα στη Σερβία- Μαυροβούνιο, το οποίο ανέρχεται στα 100 καταστήματα και προσδίδει έμφαση στην τραπεζική ιδιωτών και τις μικρομεσαίες και μεγάλου μεγέθους

επιχειρήσεις.

Με βάση τα στοιχεία του 2005, η νέα τράπεζα που δημιουργήθηκε μετά την συγχώνευση έχει συνολικό ενεργητικό 276 εκατομμύρια ευρώ, καταθέσεις 189 εκατομμύρια ευρώ, δάνεια 122 εκατομμύρια ευρώ και μετοχικό κεφάλαιο ύψους 54 εκατομμυρίων ευρώ.

Ο διευθύνων σύμβουλος του ομίλου της EFG Eurobank, κ. Νανόπουλος, υπογράμμισε <<το σύνολο των κεφαλαιακών μας επενδύσεων στη Σερβία πλέον υπερβαίνει τα 130 εκατομμύρια ευρώ εξαιρουμένων των απευθείας δανειακών μας δραστηριοτήτων προς τους σερβικούς οργανισμούς. Αντικατοπτρίζει τη διαρκή μας εμπιστοσύνη προς το μέλλον και τις προοπτικές της σερβικής οικονομίας. Στοχεύουμε στη συγχώνευση της Nacionalna Stedionica Banka με την EFG Eurobank A.D. Beograd και στη δημιουργία ενός ισχυρού και δυναμικού οργανισμού. Η νέα τράπεζα που θα δημιουργηθεί -μετά την εξασφάλιση των απαραίτητων εγκρίσεων από τις αρμόδιες αρχές θα διαθέτει ένα από τα ευρύτερα τραπεζικά δίκτυα στη Σερβία το οποίο θα ανέρχεται σε 100 καταστήματα και θα απασχολεί περίπου 1.400 εργαζομένους. Επιπλέον, σκοπεύουμε να αναπτύξουμε περισσότερο το δίκτυο αυτό και να ενισχύσουμε περισσότερο την κεφαλαιακή βάση της τράπεζας, προκειμένου να επιτρέψουμε στο προσωπικό μας να διαδραματίσει κυρίαρχο ρόλο στην επιτυχία του εγχειρήματος μας>>.

Η θετική παρουσία της τράπεζας, 7 μήνες σχεδόν μετά τη δήλωση του κ. Νανόπουλου, δείχνει ότι ο όμιλος της Eurobank όχι μόνο έχει εδραιωθεί στη γειτονική χώρα, αλλά διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη σερβική τραπεζική αγορά.

2.3.Ε. Ρουμανία

Στη Ρουμανία η EFG Eurobank έχει έντονη δραστηριότητα, καθώς αναπτύσσεται μέσω της BancPost, θυγατρικής της τράπεζας, της οποίας αποτελεί κύριο μέτοχο καθώς διατηρεί ποσοστό 63%. Η συμφωνία για την

εξαγορά του πλειοψηφικού πακέτου των μετοχών της BancPost επιτεύχθηκε στα τέλη Οκτωβρίου 2004, με την EFG Eurobank να έχει το δικαίωμα εξαγοράς πρόσθετων μετοχών και των υπολοίπων οργανισμών που συμμετέχουν στο μετοχικό κεφάλαιο της BancPost (GE Capital, EBRD, IFC).

Η BancPost, με δίκτυο 164 καταστημάτων (στόχος είναι η αύξηση των καταστημάτων σε 210 στο τέλος του 2006) και 3.610 υπαλλήλους, είναι η 8^η μεγαλύτερη τράπεζα της Ρουμανίας από πλευράς περιουσιακών στοιχείων, με ρυθμούς ανάπτυξης κατά πολύ υψηλότερους του μέσου όρου της ρουμανικής αγοράς. Το σύνολο του ενεργητικού ενισχύθηκε το 2005 κατά 46%, ενώ οι χορηγήσεις κατά 36% και ανήλθαν σε 702 εκατομμύρια ευρώ σε σύγκριση με το 2004. Στο πρώτο εξάμηνο του 2006 κατείχε μερίδιο αγοράς 4,2%.

Οι δραστηριότητές της προσφέρουν όλο το φάσμα των τραπεζικών προϊόντων σε εταιρίες και ιδιώτες πελάτες, καθώς δίνει έμφαση στη λιανική τραπεζική και στην εξυπηρέτηση μεγάλων και μεσαίων επιχειρήσεων, εφαρμόζοντας συστήματα λειτουργίας και εξυπηρέτησης της πελατείας της παρεμφερή με εκείνα της Ελλάδας. Αξίζει να σημειώσουμε ότι για το 2004, η τράπεζα επελέγη από το περιοδικό 'The Banker' του ομίλου των 'Financial Times', ως «Καλύτερη Τράπεζα της Ρουμανίας».

Η EFG Eurobank στα πλαίσια της ενίσχυσης της παρουσίας της στην ρουμανική τραπεζική αγορά σκεφτόταν την υποβολή πρότασης προς την ρουμανική κυβέρνηση για την αγορά του πλειοψηφικού πακέτου του CEC (Ρουμανικό Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο). Τελικά αποφάσισε να μην συμμετάσχει στη διαδικασία ιδιωτικοποίησης της τράπεζας και να μην υποβάλει δεσμευτική προσφορά. Όπως ανακοίνωσε η EFG Eurobank, η Ρουμανία παραμένει χώρα κεντρικού ενδιαφέροντος για τη στρατηγική ανάπτυξής της και επέλεξε τη στρατηγική της ταχείας οργανικής ανάπτυξης μέσω της θυγατρικής της Bancpost. Γι' αυτό το λόγο προχωρά σε επένδυση ύψους 170 εκατομμυρίων ευρώ εντός του 2006 στην Bancpost με σκοπό την επέκταση των δραστηριοτήτων της.

2.3.ΣΤ. Ουκρανία

Η EFG Eurobank ανακοίνωσε στις 18 Ιουλίου 2006 ότι κατέληξε σε συμφωνία με τους ιδιώτες μετόχους της ουκρανικής τράπεζας Universal Bank για την αγορά μετοχών που αντιπροσωπεύουν το 99,34% του μετοχικού κεφαλαίου της τράπεζας. Πρόκειται για μία τράπεζα μεσαίου μεγέθους με έδρα στην πόλη Lviv και οι δραστηριότητες της επικεντρώνονται στη δυτική Ουκρανία και το Κίεβο. Διαθέτει δίκτυο 32 καταστημάτων και προσωπικό 480 ατόμων. Στο τέλος του 2005 η Universal Bank είχε μετοχικό κεφάλαιο 16,5 εκατομμυρίων δολαρίων και συνολικό ενεργητικό 79 εκατομμύρια δολάρια.

Η τράπεζα συνδέεται με το Universal Investment Group, που δραστηριοποιείται στις ασφάλειες, στη διανομή καυσίμων, στο χώρο των τροφίμων, στις κατασκευές και στην κτηματαγορά. Η Universal Bank χρησιμοποιεί ποικιλία δικτύων διανομής και προσφέρει ένα ευρύ φάσμα προϊόντων λιανικής και επιχειρηματικής τραπεζικής, που περιλαμβάνουν προϊόντα καταναλωτικής πίστης όπως δάνεια για αγορά αυτοκινήτων, πιστωτικές κάρτες, προϊόντα στεγαστικής πίστης, ασφαλιστικά και επενδυτικά προϊόντα, καταθέσεις, υπηρεσίες κίνησης κεφαλαίων και συναλλάγματος, χρηματιστηριακές υπηρεσίες προς ιδιώτες. Επίσης, παρέχονται δάνεια προς επιχειρήσεις, υπηρεσίες factoring και μακροπρόθεσμες χρηματοδοτήσεις.

Η EFG Eurobank θεωρεί ότι η Ουκρανία, με πληθυσμό περίπου 47 εκατομμύρια κατοίκους, αναμένεται να παρουσιάσει μεσοπρόθεσμα υψηλούς δείκτες οικονομικής ανάπτυξης και συνεπώς η αγορά της Universal Bank εξασφαλίζει στη EFG Eurobank την είσοδο σε μία ελκυστική αγορά. Οι τρέχοντες χαμηλοί δείκτες διείσδυσης τραπεζικών προϊόντων και κυρίως δανεισμού των νοικοκυριών, δημιουργούν σημαντικές προοπτικές ανάπτυξης για το τραπεζικό σύστημα της χώρας, το οποίο ήδη εμφανίζει έναν από τους πιο γρήγορους ρυθμούς ανάπτυξης στην Ανατολική Ευρώπη. Η EFG Eurobank προτίθεται να επεκτείνει την παρουσία της ώστε να επιτύχει δυναμική κάλυψη σε ολόκληρη την Ουκρανία, οικοδομώντας μία ηγετική τράπεζα στην

ουκρανική αγορά.

Η αγορά της Universal Bank στην Ουκρανία ακολουθεί την ανάπτυξη του δικτύου καταστημάτων στην Πολωνία και την αγορά της Tekfenbank στην Τουρκία και είναι συνεπής προς την πρακτική της EFG Eurobank, να εισέρχεται σε νέες χώρες, με επιλεκτικές επενδύσεις που στόχο έχουν τη δημιουργία μετοχικής αξίας μέσω οργανικής ανάπτυξης, η οποία επιτυγχάνεται με την προσφορά εξαιρετικής ποιότητας εργασιών.

2.4 Τράπεζα Πειραιώς

Ο όμιλος Πειραιώς αποτελεί έναν από τους πιο δραστήριους ομίλους της ελληνικής οικονομίας. Η Τράπεζα Πειραιώς ιδρύθηκε το 1916. Για πολλές δεκαετίες λειτούργησε ως ιδιωτική τράπεζα και το 1975 πέρασε υπό κρατικό έλεγχο, όπου και παρέμεινε μέχρι το 1991. Από το Δεκέμβριο του 1991 που ιδιωτικοποιήθηκε υπό τη διοίκηση του κ. Μιχάλη Σάλλα παρουσιάζει συνεχή και ταχεία ανάπτυξη εργασιών, μεγεθών και δραστηριοτήτων με αποτέλεσμα να βρίσκεται στην 4^η θέση του τραπεζικού τομέα της χώρας, ελέγχοντας το 12% των χορηγήσεων και με ισχυρή παρουσία στην πολλά υποσχόμενη λιανική τραπεζική.

Στις αρχές του 2005, ο όμιλος Πειραιώς υλοποιώντας τη στρατηγική επέκτασής του στις αγορές της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και Ανατολικής Μεσογείου, προχώρησε στην εξαγορά της βουλγαρικής τράπεζας Eurobank (μετονομάστηκε σε Piraeus Eurobank), ενισχύοντας την εκεί παρουσία του ομίλου και πραγματοποίησε είσοδο στη σερβική αγορά με την εξαγορά της Atlas Bank (μετονομάστηκε σε Piraeus Atlas Bank), αλλά και στην αιγυπτιακή αγορά με την εξαγορά της Egyptian Commercial Bank (μετονομάστηκε σε Piraeus Bank Egypt).

Η παρουσία του ομίλου της τράπεζας Πειραιώς στο εξωτερικό τοποθετείται στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και Ανατολική Μεσόγειο, παράλληλα με παρουσία στα μεγάλα χρηματοοικονομικά κέντρα του Λονδίνου

και της Νέας Υόρκης. Συγκεκριμένα η δραστηριότητά της στα Βαλκάνια εστιάζεται: α) στην Αλβανία με την Tirana Bank που διαθέτει 35 καταστήματα, β) στη Ρουμανία με την Piraeus Bank Romania με 38 καταστήματα, γ) στη Βουλγαρία με 64 καταστήματα της Piraeus Bank Bulgaria και δ) στη Σερβία με 18 καταστήματα της Piraeus Atlas Bank. Συνολικά, το δίκτυο της τράπεζας στο εξωτερικό ανέρχεται σε 193 (συμπεριλαμβανομένου των 11 καταστημάτων της Νέας Υόρκης, ενός του Λονδίνου και 28 στην Αίγυπτο), ενώ απασχολεί 3.100 υπαλλήλους.

Κύριο στρατηγικό στόχο για την Τράπεζα Πειραιώς αποτελεί η περαιτέρω διεύρυνση των μεριδίων αγοράς στην ελληνική τραπεζική αγορά αλλά και σε αυτές του εξωτερικού όπου δραστηριοποιείται. Αυτό προκύπτει από τα λεγόμενα του προέδρου του ομίλου της Πειραιώς κ. Σάλλα, ο οποίος, σε συνέντευξη τύπου στις 12 Απριλίου 2006, περιγράφοντας τον επιχειρησιακό σχεδιασμό της τράπεζας για την προσεχή διετία, έκανε λόγο για <<υπερεπάρκεια κεφαλαίων που επιτρέπουν περαιτέρω κινήσεις στο εξωτερικό, μέσα όμως από προϋποθέσεις στέρεης ανάπτυξης>>. Το μέσο για την υλοποίηση του σκοπού αυτού αποτελεί το ποσό των 2 δις ευρώ διαθέσιμων κεφαλαίων, που πρόκειται να επιστρατεύσει η Πειραιώς προς την κατεύθυνση επέκτασής της στο εξωτερικό. Ειδικότερα η επέκταση, σύμφωνα με τον κ. Σάλλα θα γίνει με κριτήριο την οργανική ανάπτυξη των καταστημάτων του ομίλου, στις χώρες που ήδη έχει παρουσία, ενώ απέκλεισε ταυτόχρονα το ενδεχόμενο επέκτασης σε χώρες της Βαλτικής, διότι όπως χαρακτηριστικά ανέφερε 'τα κράτη αυτά είναι αρκετά μακριά.

Το σχέδιο ανάπτυξης της Πειραιώς για το τρέχον έτος προβλέπει την αύξηση του δικτύου στα 250 καταστήματα στο εξωτερικό από 193 που είναι σήμερα. Τα καθαρά κέρδη του ομίλου Πειραιώς από τις δραστηριότητες του εξωτερικού στο πρώτο εξάμηνο του 2006 έφθασαν τα 35 εκατομμύρια ευρώ αυξημένα κατά 97% σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2005 και αντιπροσωπεύουν το 16% των συνολικών κερδών της Πειραιώς.

Μακροπρόθεσμος στόχος είναι το 25% των κερδών της μέχρι το 2008 να προέρχεται από τις δραστηριότητες των καταστημάτων του εξωτερικού. Οι χορηγήσεις αυξήθηκαν κατά 62% φθάνοντας στα 2,35 δις ευρώ. Παρακάτω παρατίθενται οι χώρες που έχει παρουσία η τράπεζα.

Η δραστηριότητα της Τράπεζας Πειραιώς στο εξωτερικό συνδυάζεται παράλληλα και με την ενεργή συμμετοχή της στα δρώμενα του ελληνικού τραπεζικού τομέα. Η Τράπεζα Πειραιώς, ανακοίνωσε στις 16 Ιουνίου 2006 την απόκτηση του 2% του πακέτου των μετοχών της Τράπεζας Κύπρου. Μετά έφθασε να κατέχει το 8,3% των μετοχών της Κύπρου. Μάλιστα είναι ο μεγαλύτερος μέτοχος της Τράπεζας Κύπρου, με δεύτερο στη σειρά την Εκκλησία της Κύπρου που ελέγχει το 8% των μετοχών. Στελέχη της διοίκησης του ομίλου έκαναν λόγο για μια ενέργεια επενδυτικής φύσεως, ενώ παράλληλα σχολίασαν ότι η κίνηση δε συνιστά εξαγορά καθώς υπήρχε φημολογία για «φλερτ» της Πειραιώς με την κυπριακή τράπεζα που λειτουργεί στην ελληνική αγορά.

Η ενέργεια αυτή προκάλεσε την παρέμβαση του διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου κ. Χριστοδούλου (θέση ανάλογη με του κ. Γκαργκάνα στην Ελλάδα) ο οποίος ζήτησε με επιστολή του από την διοίκηση της Τράπεζας Πειραιώς να τον ενημερώσει για τις προθέσεις της. Η απάντηση ήταν ότι η κίνηση της Πειραιώς δεν είναι επιθετική ή εχθρική, αλλά στόχος είναι η στρατηγική συνεργασία.

Η αλήθεια είναι ότι το κυπριακό <<κατεστημένο>> είναι αντίθετο στον έλεγχο του κυπριακού τραπεζικού συστήματος από τρίτους, των Ελλήνων συμπεριλαμβανομένου. Πλευρές του <<κατεστημένου>> δεν διστάζουν να δηλώσουν ανεπισημάτως ότι <<αν χάσουμε τις τράπεζες χάνουμε την οικονομία, άρα χάνουμε και πολιτικούς πόντους στη διαπραγμάτευση για την επίλυση του κυπριακού προβλήματος>>. Στα τέλη Ιουλίου η διοίκηση της Τράπεζας Πειραιώς άφησε ανοιχτό το ενδεχόμενο να πουλήσει το ποσοστό που κατέχει στην Τράπεζα Κύπρου αν η διοίκησή της θεωρήσει επιθετική ενέργεια την

απόκτηση του 8,3% του μετοχικού της κεφαλαίου.

Αυτή την στιγμή τα πράγματα για την Τράπεζα Πειραιώς εξελίσσονται πολύ ικανοποιητικά. Κι αυτό είναι κάτι που το αναγνωρίζουν και οι διεθνείς χρηματοπιστωτικοί οίκοι. Στις 10 Αυγούστου 2006, ο χρηματοπιστωτικός οίκος 'Fitch' ανακοίνωσε ότι προχωρά σε αναβάθμιση του individual rating της τράπεζας σε 'B/C' από 'C', καθώς και σε αναβάθμιση των προοπτικών σε 'θετικές (positive outlook)' από 'σταθερές'. Οι αναλυτές της 'Fitch' επισημαίνουν ότι οι αναβαθμίσεις αυτές αντανακλούν την ενισχυμένη θέση της Τράπεζας Πειραιώς στο ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα, την αύξηση της κερδοφορίας και της παραγωγικότητας της τράπεζας, καθώς και τις βελτιώσεις στη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου και στην ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου. Ευνοϊκές διαγράφονται και οι προοπτικές για το μέλλον της τράπεζας, δεδομένου ότι έχει αναπτύξει δυναμικά τις χορηγήσεις της, οι οποίες αποτελούν σημαντικό παράγοντα εσόδων για την τράπεζα. Ο διεθνής οίκος εκτιμά επίσης ότι τα κεφάλαια της τέταρτης μεγαλύτερης σε ενεργητικό ελληνικής τράπεζας είναι επαρκή για να καλύψουν τη συνεχιζόμενη ανάπτυξη της Τράπεζας Πειραιώς.

Στις 13 Οκτωβρίου 2006, ο διεθνής οίκος αξιολόγησης 'Standard & Poors' ανακοίνωσε την αναβάθμιση της Τράπεζας Πειραιώς. Ο διεθνής οίκος αναβάθμισε τη μακροχρόνια πιστοληπτική διαβάθμιση της Τράπεζας Πειραιώς σε 'BBB+' από 'BBB', ενώ επιβεβαίωσε τη βραχυχρόνια σε 'A-2'. Όπως αναφέρει η σχετική ανακοίνωση, η πιστοληπτική διαβάθμιση αντικατοπτρίζει την καλή θέση της τράπεζας, την επιτυχή στρατηγική ανάπτυξης και την υγιή κερδοφορία.

2.4.A. Βουλγαρία

Στη Βουλγαρία η Τράπεζα Πειραιώς ξεκίνησε να δραστηριοποιείται με την ίδρυση του καταστήματος της Σόφιας από την πρώην Xiosbank το 1994. Από τότε η Τράπεζα Πειραιώς έχει διευρύνει σημαντικά το δίκτυό της στη

χώρα, ενώ στις αρχές του 2005 προχώρησε στην εξαγορά της Eurobank AD, η οποία μετονομάστηκε σε Piraeus Bank Bulgaria AD. Σήμερα ο όμιλος Πειραιώς προσφέρει στην Βουλγαρία όλες τις τραπεζικές υπηρεσίες, διαθέτοντας 64 καταστήματα σε 28 πόλεις.

Η Piraeus Bank Bulgaria AD για το 2006 έχει θέσει τους ακόλουθους στρατηγικούς στόχους:

- Αύξηση 10% του μεριδίου αγοράς.
- Βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων τραπεζικών υπηρεσιών και προϊόντων.
- Αύξηση του αριθμού των καταστημάτων.

Σύμφωνα με στοιχεία που έδωσε στις αρχές Αυγούστου στη δημοσιότητα η κεντρική τράπεζα της Βουλγαρίας, στο πρώτο εξάμηνο του 2006 η Piraeus Bank Bulgaria AD βρίσκεται στην 8^η θέση στην χορήγηση στεγαστικών δανείων μπαίνοντας για πρώτη φορά στην λίστα των 10 τραπεζών με το μεγαλύτερο μερίδιο στα στεγαστικά δάνεια.

2.4.B. Σερβία

Οι θετικές εξελίξεις στη σερβική οικονομία και ειδικότερα η αναπτυσσόμενη εγχώρια τραπεζική αγορά προσέλκυσε το ενδιαφέρον της Πειραιώς, η οποία δραστηριοποιείται από το Μάιο του 2005 στη Σερβία. Η Piraeus Atlas Bank AD είναι η νέα θυγατρική του ομίλου Πειραιώς διαθέτοντας ένα δίκτυο 18 καταστημάτων.

Στις αρχές Ιουλίου, η Τράπεζα Πειραιώς αύξησε στο 100% τη συμμετοχή της στην Piraeus Atlas Bank AD αγοράζοντας περίπου το 12% που δεν κατείχε στη θυγατρική της, έναντι 7 εκατομμυρίων ευρώ. Η κίνηση αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο του σχεδιασμού για την οργανική ανάπτυξη του σερβικού κλάδου του ομίλου. Σύμφωνα με πληροφορίες της εφημερίδας 'Ελεύθερος Τύπος', η Τράπεζα Πειραιώς έστειλε στη Σερβία δύο υψηλόβαθμα στελέχη, τα οποία ανέλαβαν τη λιανική και επιχειρηματική τραπεζική, αντίστοιχα.

Η συγκεκριμένη τράπεζα στις 1 Μαρτίου 2006 βραβεύτηκε από την UEPS (Οργανισμός Εξεχόντων Διαφημιστών Σερβίας) για τις προωθητικές ενέργειες και την παρουσία της στην 3^η Διεθνή Έκθεση Τραπεζικών και Ασφαλιστικών Υπηρεσιών που διεξήχθη στο Βελιγράδι.

2.4.Γ. Αλβανία

Η τράπεζα Πειραιώς δραστηριοποιείται στην Αλβανία μέσω της θυγατρικής της, Tirana Bank. Πρόκειται για την παλαιότερη τράπεζα στην Αλβανία, καθώς ιδρύθηκε το Σεπτέμβριο του 1996 αποτελώντας τον πρώτο ιδιωτικό τραπεζικό οργανισμό στη χώρα. Σήμερα διαθέτει 35 καταστήματα.

Σήμερα, μετά από 10 χρόνια στην αλβανική τραπεζική αγορά, η Tirana Bank προσφέρει μία μεγάλη ποικιλία προϊόντων και υπηρεσιών σύμφωνα με τις ανάγκες των τοπικών πελατών. Το μερίδιο αγοράς σε όρους χορηγήσεων ανέρχεται σε 14% περίπου. Οι στόχοι της Tirana Bank είναι:

- Να παραμείνει ηγέτης στην αλβανική τραπεζική αγορά.
- Να βρίσκεται όσο πιο κοντά γίνεται στους πελάτες της, βρίσκοντας λύσεις στις ανάγκες τους.
- Να αναγνωρίσει και να αναπτύξει καλύτερα τις ικανότητες των στελεχών που την απαρτίζουν.
- Να είναι πρωτοπόρος στην προσφορά νέων οικονομικών υπηρεσιών τόσο σε επιχειρήσεις όσο και σε ιδιώτες.

2.4.Δ. Ρουμανία

Στη Ρουμανία η Piraeus Bank Romania ιδρύθηκε το 1995 (ως Peter Credit Bank) από την Budapest Bank. Η τράπεζα εντάχθηκε στον όμιλο Πειραιώς στα μέσα του 2000. Διαθέτει 38 καταστήματα σε 15 πόλεις.

2.4.Ε. Τουρκία

Η Τουρκία δεν θα μπορούσε να αφήσει αδιάφορη την Τράπεζα Πειραιώς.

Σύμφωνα με δημοσιεύματα η Τράπεζα Πειραιώς φέρεται να ενδιαφέρεται για την απόκτηση της τουρκικής τράπεζας Oyakbank, η οποία ανήκει στο ίδρυμα Αλληλεγγύης Στρατού (Oyak). Σύμφωνα με τα ίδια δημοσιεύματα για την ίδια τράπεζα ενδιαφέρεται και η Alpha Bank. Προς το παρόν τίποτα δεν επιβεβαιώνεται από την διοίκηση της τράπεζας. Οπότε βρισκόμαστε σε αναμονή εξελίξεων. Το σίγουρο είναι πάντως ότι η Τράπεζα Πειραιώς ενδιαφέρεται να μπει στην τουρκική τραπεζική αγορά ακολουθώντας τα χνάρια της Εθνικής, της EFG Eurobank και της Citibank.

2.5 Εμπορική Τράπεζα

Η ίδρυση της τράπεζας χρονολογείται στο 1907 με επικεφαλή τον Γρηγόρη Εμπεδοκλή. Ταυτόχρονα εισηχθη ως Ανώνυμη Εταιρεία στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών. Το 1923 αποτελεί χρονιά σταθμός στην ιστορία της, καθώς ιδρύθηκε η πρώτη θυγατρική της στο εξωτερικό με το όνομα Commercial Bank of the Near East στο Λονδίνο, ενώ παράλληλα ξεκίνησε η λειτουργία υποκαταστημάτων στην Αλεξάνδρεια και την Κωνσταντινούπολη. Έκτοτε η συνεχής και δυναμική της παρουσία στην ελληνική οικονομία την κατέστησε ένα από τα μεγαλύτερα τραπεζικά ιδρύματα στην Ελλάδα, με αποτέλεσμα την επέκτασή της στο εξωτερικό την τελευταία 15ετία. Η επέκταση ξεκίνησε το 1993 με το άνοιγμα καταστήματος στην Κύπρο και συνεχίστηκε τα επόμενα χρόνια με το άνοιγμα καταστημάτων στην ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων.

Η Εμπορική Τράπεζα βρίσκεται αυτές τις ημέρες στην επικαιρότητα εξαιτίας της απόφασης της κυβέρνησης να προκηρύξει δημόσιο διαγωνισμό για την πώλησή της. Ο πρόεδρος της τράπεζας κ. Προβόπουλος μιλώντας στην Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εμπορικής, στις 5 Ιουνίου 2006, θεωρούσε ότι <<η αποχώρηση του Δημοσίου από τη μετοχική σύνθεση της τράπεζας θα προσδώσει μεγαλύτερη δυναμική και σιγουριά στην αναπτυξιακή ανασυγκρότηση του ομίλου>>. Η Εμπορική Τράπεζα βρίσκεται σε ένα στάδιο

ανασυγκρότησης καθώς το 2005 έκλεισε την χρονιά με κέρδη σε σχέση με το 2004 και τα κέρδη αυτά συνεχίζονται και στο πρώτο εξάμηνο του 2006. Στόχος της Εμπορικής Τράπεζας είναι να διαθέτει το 2008 στην Ελλάδα ένα δίκτυο 400 καταστημάτων και να ενδυναμωθεί η παρουσία της στις βαλκανικές χώρες. Αυτό θα επιτευχθεί μόνο από την όσο το δυνατόν γρηγορότερη αποκρατικοποίησή της.

Η αλήθεια είναι ότι η παρουσία της Εμπορικής Τράπεζας στα Βαλκάνια δεν είναι πολύ μεγάλη. Έχει παρουσία μόνο σε τρεις χώρες (Ρουμανία, Βουλγαρία και Αλβανία) και διαθέτει 13 καταστήματα. Στο παρελθόν είχε παρουσία στις χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης διαθέτοντας καταστήματα στην Αρμενία, στην Γεωργία και την Μολδαβία, τα οποία δεν έχει πια. Σκοπός, τώρα είναι η ενίσχυση της παρουσίας της στην ευρύτερη περιοχή, πράγμα που κατέστη σαφές από τον ίδιο τον πρόεδρό της, στις 5 Ιουνίου 2006, στην Γενική Συνέλευση της τράπεζας.

Στις 13 Ιουνίου 2006 η γαλλική τράπεζα Credit Agricole (5^η μεγαλύτερη τράπεζα παγκοσμίως) που ήταν ο στρατηγικός εταίρος της Εμπορικής κατέχοντας το 8,93% των μετοχών της έκανε προσφορά 3.1 δις ευρώ (23,5 ευρώ για κάθε μετοχή) για την αγορά του 100% των μετοχών της τράπεζας. Η πρόταση αυτή θα ίσχυε μόνο στην περίπτωση που το ποσοστό της Credit Agricole στην Εμπορική έφθανε στο 40%. Το ποσοστό αυτό απαιτείται για να γίνει κάποιος ο <<κουμανταδόρος>> της Εμπορικής. Οι εκπρόσωποι της Credit Agricole τόνισαν ότι η προσφορά τους αποτελεί μία ψήφος εμπιστοσύνης για την ελληνική οικονομία, η οποία έχει υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης – πάνω από το μέσο όρο της ευρωζώνης και ένα ισχυρό τραπεζικό σύστημα με προοπτικές ανάπτυξης στην ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης αλλά και προς την Εμπορική Τράπεζα η οποία σημείωσε σημαντική πρόοδο την τελευταία διετία.

Η Credit Agricole έκανε αυτή την πρόταση στα πλαίσια της επεκτατικής πολιτικής που προέβλεπε την εξαγορά τραπεζών προς την περιοχή της

Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Στα πλαίσια αυτά κινούνταν οι εξαγορές της ουκρανικής Index Bank, της Egyptian American Bank στην Αίγυπτο και της σερβικής Meridian Banka.

Η πρόταση της Credit Agricole θεωρείτο τότε ότι δεν θα είναι η μοναδική. Το ενδεχόμενο εκδήλωσης ενδιαφέροντος και από άλλες τράπεζες ενισχυόταν από το γεγονός, ότι διεθνείς επενδυτικοί οίκοι, μεγάλες τράπεζες και χρηματιστηριακές εταιρίες, όπως η Deutsche Bank, η Citigroup, η UBS, η HSBC, η EFG Eurobank Securities, η Marfin Analysis, η Alpha Finance εξέφρασαν θετικά σχόλια για την πρόταση της Credit Agricole προς την Εμπορική. Από το εξωτερικό φέρονταν να είχαν εκδηλώσει ενδιαφέρον η BCP που κατέχει την NovaBank, η Dubai Investment μέσω της Marfin και μία γερμανική τράπεζα. Από το εσωτερικό πρόθεση να ασχοληθούν με την Εμπορική είχαν εκφράσει ανεπίσημα η Τράπεζα Πειραιώς, η EFG Eurobank και η Τράπεζα Κύπρου.

Πράγματι, στις 22 Ιουνίου 2006, η Τράπεζα Κύπρου έκανε πρόταση για την εξαγορά της Εμπορικής ύψους 3,8 δις ευρώ (με βάση τις τιμές των μετοχών την ίδια ημέρα). Συγκεκριμένα η πρόταση της Τράπεζας Κύπρου προέβλεπε την καταβολή σε μετρητά του ποσού των 6 ευρώ ανά μετοχή και ανταλλαγή μετοχών σε αναλογία 3,25 μετοχών της Κύπρου για κάθε μετοχή της Εμπορικής. Η πρόταση αυτή θα ίσχυε εφόσον η Κύπρου αποκτούσε το 40% των μετοχών της Εμπορικής. Σύμφωνα με τους εκπροσώπους της Τράπεζας Κύπρου, στην περίπτωση που γινόταν η εξαγορά της Εμπορικής, οι δύο τραπεζικοί οργανισμοί στην Ελλάδα θα έλεγχαν αθροιστικά το δεύτερο μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς σε χορηγήσεις δανείων (15%) και καταθέσεις (12%).

Ενώ όλοι περίμεναν την ρελάνς της Credit Agricole στην καλύτερη πρόταση της Τράπεζας Κύπρου για την εξαγορά της Εμπορικής, ξαφνικά στις 19 Ιουλίου 2006, η Τράπεζα Κύπρου με επιστολή της προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ανακοίνωσε την απόσυρση της δημόσιας προσφοράς της για την αγορά της Εμπορικής. Στην επιστολή της, η Τράπεζα Κύπρου επικαλείται

ως λόγο απόσυρσης τη γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας σχετικά με το νόμο που ρυθμίζει το ασφαλιστικό των τραπεζών. Κύκλοι του υπουργείου Οικονομίας σημείωσαν ότι η Τράπεζα Κύπρου δεν είχε το δικαίωμα να επικαλεστεί ως αιτία απόσυρσης το ασφαλιστικό. Η επίκληση του ασφαλιστικού της Εμπορικής από την Τράπεζα Κύπρου θεωρήθηκε προσχηματική από παράγοντες της τραπεζικής αγοράς, που θεώρησαν ότι οι της Κύπρου είχαν ουσιαστικά αποφασίσει να αποσυρθούν από το διαγωνισμό και ήθελαν να βρουν τρόπο για να το κάνουν χωρίς να θιγεί το γόητρό τους. Οι ίδιοι παράγοντες σημείωσαν ότι είναι προσχηματική η επίκληση του ασφαλιστικού επειδή είναι γνωστό ότι το ασφαλιστικό της Εμπορικής έχει λυθεί νομοθετικά και έχει ήδη γίνει η μεταφορά του επικουρικού ταμείου της τράπεζας στο Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (ΕΤΑΤ). Μετά την αποχώρηση της Τράπεζας Κύπρου, η Credit Agricole έγινε το μεγάλο φαβορί για την εξαγορά της Εμπορικής.

Η ελληνική κυβέρνηση όμως δεν ήταν ευχαριστημένη από την προσφορά της Credit Agricole. Το τίμημα που πρόσφερε ήταν οριακά υψηλότερο από το κατώτερο όριο της εύλογης αξίας της Εμπορικής – σύμφωνα με την αποτίμηση που είχε κάνει η J.P. Morgan για την Εμπορική (η εύλογη αξία κυμαινόταν από 23 έως 27 ευρώ ανά μετοχή) και ήταν χαμηλότερο και από την τιμή κλεισίματος της τιμής της μετοχής της Εμπορικής στο Χρηματιστήριο την Παρασκευή 21 Ιουλίου 2006 (24,6 ευρώ). Μετά από συνάντηση που είχαν στις 26 Ιουλίου 2006, ο υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών κ. Αλογοσκούφης με τον επικεφαλής της γαλλικής τράπεζας κ. Ζορζ Ποζέ, η γαλλική τράπεζα αποφάσισε να αυξήσει το τίμημα προκειμένου να διασφαλίσει την θετική έκβαση της υπόθεσης. Στις 27 Ιουλίου 2006 η Credit Agricole κατέθεσε στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς αναθεωρημένη δημόσια πρόταση, με την οποία αύξησε το προσφερόμενο τίμημα σε 25 ευρώ ανά μετοχή (από 23,5 ευρώ που ήταν στην αρχική πρόταση της 13^{ης} Ιουνίου).

Η βελτιωμένη τιμή βρισκόταν ακριβώς στο μέσο του εύρους της εύλογης

αποτίμησης της αξίας της Εμπορικής, την οποία έκανε ο έγκυρος διεθνής οίκος J.P. Morgan για λογαριασμό της Εμπορικής και ήταν επίσης υψηλότερη από τα κλεισίματα της μετοχής εκείνες τις ημέρες. Τελικά η Credit Agricole κατάφερε να αποκτήσει το 71,97% των μετοχών της Εμπορικής Τράπεζας. Με 364 εκατομμύρια ευρώ αγόρασε το 11% των μετοχών που κατείχε το Δημόσιο, με 709 εκατομμύρια ευρώ το 22,4% των μετοχών που κατείχαν τα ασφαλιστικά ταμεία και με 837 εκατομμύρια ευρώ το 29% των μετοχών που κατείχαν θεσμικοί επενδυτές αλλά και ιδιώτες μέτοχοι της Εμπορικής.

Η πώληση της Εμπορικής Τράπεζας στην Credit Agricole δεν είναι μία απλή επιχειρηματική κίνηση αλλά έχει ευρύτερη πολιτική και οικονομική σημασία. Το πρώτο και ουσιαστικό μήνυμα είναι ότι η γαλλική τράπεζα (ο 2^{ος} σε μέγεθος χρηματοπιστωτικός οίκος της Ευρώπης με κριτήριο την κεφαλαιακή βάση) δίνει ψήφο εμπιστοσύνης στην ελληνική οικονομία και κατ' επέκταση, στην πολιτική της κυβέρνησης, με μία οικονομική συμφωνία που μπορεί να φθάσει στα 3 δις ευρώ. Δεδομένου ότι οι άμεσες ξένες επενδύσεις είναι είδος <<ουσιώδες εν ανεπαρκεία>> στην ελληνική οικονομία, η απόφαση για την ιδιωτικοποίηση της Εμπορικής βάζει την Ελλάδα ξανά στο χάρτη των ξένων επενδυτικών οίκων και μπορεί να αποτελέσει αφορμή για να αλλάξει το κλίμα συνολικά.

Το δεύτερο μήνυμα είναι ότι η ιδιωτικοποίηση της Εμπορικής αναμένεται να ενισχύσει το εσωτερικό μέτωπο που θα γίνει τώρα πιο ανταγωνιστικό με άμεσα ωφελημένους τους Έλληνες καταναλωτές, αλλά και τον επιχειρηματικό κόσμο που θα έχει στη διαθεσή του πλέον νέα τραπεζικά προϊόντα, υψηλής ποιότητας μια και η Credit Agricole, που είναι η μεγαλύτερη τράπεζα της Γαλλίας και 5^η παγκοσμίως, ειδικεύεται κυρίως στη λιανική τραπεζική (καταναλωτικά – στεγαστικά) και στη χρηματοδότηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Από αυτές τις διεργασίες επιχειρήσεις και καταναλωτές θα βγουν κερδισμένοι. Σε μία περίοδο ανόδου των επιτοκίων η τόνωση του ανταγωνισμού θα μεταφρασθεί σε μικρότερο κόστος δανεισμού και υψηλότερες αποδόσεις για

τους καταθέτες. Η εμπειρία από την είσοδο νέων, ξένων και μεγάλης οικονομικής επιφάνειας <<παικτών>> σε άλλες αγορές είναι θετική για τον καταναλωτή, καθώς η τόνωση του ανταγωνισμού λειτουργεί υπέρ του.

Δεν είναι τυχαίο άλλωστε ότι οι τραπεζίτες που δραστηριοποιούνται σήμερα στη χώρα μας κράτησαν αμυντική στάση στην υπόθεση της πώλησης της Εμπορικής. Δεν <<κονταροχτυπήθηκαν>> για την απόκτηση της τράπεζας, κρατώντας δυνάμεις για τον <<πόλεμο>> τιμών που αναμένεται να ξεσπάσει μετά την είσοδο των Γάλλων. Ήδη επεξεργάζονται κινήσεις οι οποίες θα δυσκολέψουν τα επεκτατικά σχέδια της Credit Agricole.

Το σίγουρο είναι ότι η Εμπορική Τράπεζα θα ενισχυθεί αφάνταστα από αυτήν την εξέλιξη. Σκοπός των Γάλλων είναι να μετατρέψουν την Εμπορική Τράπεζα σε μία ανταγωνιστική τράπεζα που θα λειτουργεί με ελληνικό μάνατζμεντ και ως αυτόνομη τράπεζα με την υποστήριξη ενός ισχυρού διεθνούς τραπεζικού ομίλου και όχι ως μία θυγατρική τράπεζα της Credit Agricole στην Ελλάδα και που θα μπορεί να διαδραματίσει ακόμα πιο σημαντικό ρόλο στην ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης απ' αυτόν που ήδη παίζει. Η ενδυνάμωση της τράπεζας στην Ελλάδα και στις γειτονικές χώρες θα γίνει προς όφελος της Εμπορικής, των πελατών και των εργαζομένων της. Η προσαρμογή στις αυξημένες απαιτήσεις της νέας ιδιοκτησίας θα είναι ήπια.

Η Εμπορική θα συνδεθεί με μία από τις 5 μεγαλύτερες τράπεζες σε παγκόσμιο επίπεδο και με ένα ισχυρό τραπεζικό δίκτυο, καθώς η Credit Agricole έχει παρουσία σε 65 χώρες ανά τον κόσμο. Επιπλέον η Credit Agricole διαθέτει τα κεφάλαια για να κάνει επενδύσεις στο εξωτερικό (τα καθαρά έσοδα της γαλλικής τράπεζας από καθαρά τραπεζικές εργασίες διαμορφώθηκαν σε 8,2 δις ευρώ, σημειώνοντας αύξηση κατά 22% στο πρώτο εξάμηνο του 2006) και όχι να επιδιώξει μόνο μία βραχυπρόθεσμη υπεραξία. Άλλωστε το σήμα κατατεθέν της Credit Agricole είναι ότι <<μέσα από τη μακροπρόθεσμη σχέση μπορούμε να αλλάξουμε τη ζωή>> και αυτό επιδιώκει και για την Ελλάδα, να έχει δηλαδή μία μακροπρόθεσμη σχέση.

Σύμφωνα με όσα δήλωσε στον Ελεύθερο Τύπο στις 25 Ιουνίου ο επικεφαλής Διεθνούς Ανάπτυξης της Credit Agricole κ. Ζαν Φρεντερίκ ντε Λέζ, η Credit Agricole έχει όραμα για την Εμπορική. Συγκεκριμένα δήλωσε <<έχουμε δύο στόχους για την Εμπορική. Ο πρώτος αφορά στην ανάπτυξη της τράπεζας τόσο στην Ελλάδα όσο και στην ευρύτερη περιοχή. Μας ενδιαφέρει πάρα πολύ η παρουσία της Εμπορικής στη Ρουμανία, στη Βουλγαρία και την Αλβανία. Η Credit Agricole δεν έχει παρουσία σε αυτές τις αγορές και θα μας ενδιέφερε σε συνεργασία με την Εμπορική να αναπτυχθούμε σε αυτές τις τρεις χώρες, οι οποίες μάλιστα έχουν μεγάλη οικονομική ανάπτυξη. Θα εξεταστούν οι συνέργειες που υπάρχουν ανάμεσα στη σερβική τράπεζα Meridian (την οποία και ελέγχει η Credit Agricole) και την Εμπορική. Ο δεύτερος στόχος αφορά στην ενίσχυση της αποδοτικότητας της Εμπορικής ώστε να φτάσει το επίπεδο των άλλων ελληνικών τραπεζών. Αυτή τη στιγμή, για ιστορικούς κυρίως λόγους, η Εμπορική υστερεί σε σχέση με τις υπόλοιπες τράπεζες>>.

Τα επιχειρηματικά σχέδια των Γάλλων για την Εμπορική, όπως περιγράφονται στο κείμενο της δημόσιας πρότασης, προβλέπουν την ενίσχυση της παραγωγικότητας και αποτελεσματικότητας της Εμπορικής μέσα από 5 βασικούς άξονες: τις υποδομές, το ανθρώπινο δυναμικό, την αύξηση παραγωγικότητας και εξυπηρέτησης πελατών, τον έλεγχο κόστους και την διαχείριση κινδύνων. Αναλυτικά για τον κάθε άξονα οι ενέργειες που πρόκειται να γίνουν είναι:

A) Υποδομές

- 50 εκατομμύρια ευρώ επενδύσεις στα επόμενα 3 χρόνια για ανάπτυξη ηλεκτρονικών συστημάτων.
- Βελτίωση διαδικασίας πωλήσεων.

B) Ανθρώπινο δυναμικό

- Πιθανότητα εθελουσίας εξόδου 500 υπαλλήλων στην επόμενη τριετία.

- Πρόσληψη 250 νέων πωλητών στα επόμενα 2 χρόνια.
- Εκπαίδευση όλου του προσωπικού στα νέα προϊόντα της Credit Agricole.
- Εφαρμογή συστημάτων πρόσληψης, αξιολόγησης, αμοιβών κ.λ.π.

Γ) Αύξηση παραγωγικότητας και εξυπηρέτησης πελατών

- Αύξηση του χρόνου που αφιερώνεται σε κάθε πελάτη από το προσωπικό.
- Ανάπτυξη σταυροειδών πωλήσεων.
- Μέρος της μισθοδοσίας θα βασίζεται σε εμπορικούς στόχους.

Δ) Έλεγχος κόστους

- Περιορισμός αύξησης κόστους στα επίπεδα του πληθωρισμού.
- Ενίσχυση των ευθυνών διοίκησης για την τήρηση των πρακτικών ελέγχου του κόστους.

Ε) Διαχείριση κινδύνων

- Αναθεώρηση στρατηγικής για χορήγηση δανείων.
- Σταδιακή μείωση του κόστους κινδύνων στα επόμενα 5 χρόνια.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι η Credit Agricole έχει μεγάλα σχέδια για την Εμπορική. Είναι αποφασισμένοι να στέψουν με επιτυχία την παρουσία τους στη χώρα μας. Το γεγονός ότι διαθέτει την τεχνογνωσία και ότι ελέγχει το 30% της γαλλικής τραπεζικής αγοράς αποτελεί μία εγγύηση για την επίτευξη αυτών των σχεδίων.

Ήδη η πρώτη θετική συνέπεια μετά την εξαγορά της Εμπορικής από την Credit Agricole καταγράφηκε στις 9 Αυγούστου 2006. Ο διεθνής χρηματοπιστωτικός οίκος 'Fitch' αναβάθμισε την πιστοληπτική ικανότητα της Εμπορικής σε 'A+' από 'BBB' και τη βραχυπρόθεσμη από 'F3' σε 'F1', θεωρώντας τις προοπτικές της τράπεζας θετικές. Σύμφωνα με τον οίκο, η Εμπορική θα ωφεληθεί από έναν διεθνή ισχυρό χρηματοοικονομικό όμιλο, καθώς θα την ενισχύσει στη βελτίωση του δικτύου της στη λιανική, τα

συστήματα διαχείρισης κινδύνων, τη λειτουργική της κερδοφορία και την παραγωγικότητα, καθώς και την αποτελεσματικότητά της όσον αφορά το κόστος.

Ακολούθησε η 'Standard & Poors' η οποία στις 22 Αυγούστου 2006 αύξησε την μακροχρόνια και βραχυχρόνια αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας της Εμπορικής σε 'A' από 'BBB-' και 'A-1' από 'A-3' αντίστοιχα και απέσυρε την τράπεζα από την θέση Credit Watch διατηρώντας τις θετικές προοπτικές της. <<Οι παρούσες αξιολογήσεις στην Εμπορική ισορροπούν τα οφέλη – έμμεσα και μελλοντικά – της συμμετοχής σε ένα οικονομικά ισχυρότερο τραπεζικό ίδρυμα, την ελκυστική θέση στην ελληνική αγορά και την ισχυρή ρευστότητα στον ισολογισμό της. Αναμένουμε ενδυνάμωση των οικονομικών στοιχείων της τράπεζας>> ανέφερε στην έκθεσή της η 'Standard & Poors'.

2.5.A. Βουλγαρία

Η Εμπορική Τράπεζα δραστηριοποιείται στη Βουλγαρία με την Εμπορική Bank-Bulgaria EAD, η οποία ιδρύθηκε το 1994. Η Εμπορική ανέλαβε τη διοίκησή της από το 1996 με έδρα τη Σόφια της Βουλγαρίας, κατέχοντας σήμερα το 100% του μετοχικού της κεφαλαίου. Στη Σόφια λειτουργούν 3 καταστήματα και άλλα 5 στις ακόλουθες πόλεις: Plovdiv, Blagoevgrad, Sandanski, Belovo και Varna. Η Εμπορική Bank-Bulgaria EAD λειτουργεί πλήρως ως εμπορική τράπεζα, παρέχοντας ένα φάσμα τραπεζικών εργασιών όπως: χρηματοδοτήσεις επιχειρήσεων, στεγαστικά δάνεια, ενέγγυες πιστώσεις, έκδοση εγγυητικών επιστολών, συμβουλευτικές υπηρεσίες επιχειρηματικού ενδιαφέροντος, χρηματιστηριακές εργασίες και διαχείριση κεφαλαίων και χαρτοφυλακίου, χρεωστικές και πιστωτικές κάρτες.

Η Εμπορική Bank-Bulgaria EAD, ως μέλος του ομίλου της Εμπορικής Τράπεζας, επιδιώκει να κατέχει σημαντική θέση στη βουλγάρικη τραπεζική αγορά, διαθέτοντας πελατοκεντρική αντίληψη και προσφέροντας αναβαθμισμένες υπηρεσίες στο σύνολο των πελατών της. Κύριοι στόχοι της

αποτελούν η προώθηση σύγχρονων προϊόντων στην εγχώρια τραπεζική αγορά, η διεύρυνση της πελατειακής της βάσης καθώς και η περαιτέρω αύξηση του μεριδίου αγοράς.

2.5.B. Αλβανία

Στην κατεύθυνση επέκτασή της στην Αλβανία έχει κινηθεί εδώ και οκτώ χρόνια η Εμπορική Τράπεζα. Συγκεκριμένα τον Αύγουστο του 1998 ελήφθη η προκαταρκτική άδεια για την ίδρυση θυγατρικής με την αρχική επωνυμία International Commercial Black Sea Bank (Albania) S.A και ιδρυτικό μετοχικό κεφάλαιο 3.000.000. Οριστική άδεια λειτουργίας έλαβε την 28.10.1999 και μετονομάστηκε σε Intercommercialbank (Albania) S.A., ενώ στις 18.06.2001 απέκτησε την επωνυμία Commercial Bank of Greece (Albania) S.A. Σήμερα ονομάζεται Emporiki Bank- Albania S.A. και στεγάζεται σε ιδιόκτητα γραφεία στο κέντρο των Τιράνων.

Η διοίκηση έχει θέσει ένα μελετημένο πλάνο προς επίτευξη που συνίσταται στα εξής:

➤ Τη δημιουργία ενός σύγχρονου, κερδοφόρου πιστοδοτικού οργανισμού στην τοπική αγορά, που θα προσφέρει ποιοτικές υπηρεσίες στους πελάτες της και θα προωθεί νέα τραπεζικά προϊόντα.

➤ Την αύξηση του μεριδίου στην αλβανική αγορά, επικεντρώνοντας την προσοχή της στην επέκταση της πελατειακής της βάσης και στην προσέλκυση καταθέσεων των Αλβανών εργαζομένων στην Ελλάδα.

➤ Την επέκταση του δικτύου των καταστημάτων της στα Τίρανα και σε διάφορες πόλεις της Αλβανίας. Τρία καταστήματα (2 στα Τίρανα και ένα στη Vioara) έχουν ήδη τεθεί σε λειτουργία ενώ στόχος είναι η λειτουργία άλλων πέντε μέχρι το τέλος του 2006.

2.5.Γ. Ρουμανία

Η θυγατρική της Εμπορικής Τράπεζας Emporiki Bank - Romania S.A.

λειτουργεί από το 1996 και εδρεύει στο Βουκουρέστι της Ρουμανίας. Η Εμπορική κατέχει το 98,48% του μετοχικού της κεφαλαίου. Διαθέτει δίκτυο 5 καταστημάτων και μιας θυρίδας. Συγκεκριμένα διαθέτει τρία καταστήματα στο Βουκουρέστι, ένα στην Κωνσταντσα και ένα κατάστημα και μία θυρίδα στο Ιάσιο.

Η Emproriki Bank - Romania S.A., ως μέλος του Ομίλου της Εμπορικής Τράπεζας, επιδιώκει τη βελτίωση της θέσης της στη ρουμάνικη τραπεζική αγορά, αφού διαθέτει πελατοκεντρική αντίληψη και προσφέρει αναβαθμισμένες υπηρεσίες βάση των σύγχρονων απαιτήσεων στο σύνολο των πελατών της.

Στα άμεσα plána της τράπεζας είναι η περαιτέρω επέκτασή της. Ειδικότερα στοχεύει στο άνοιγμα 14 νέων καταστημάτων και 4 θυρίδων μέχρι και το 2007.

2.6 Atebank (Αγροτική Τράπεζα)

Η Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος ιδρύθηκε το 1929 ως μη κερδοσκοπικός οργανισμός κοινωφελούς χαρακτήρα, με κύριο σκοπό την αποκλειστική χρηματοδότηση με ευνοϊκούς όρους του αγροτικού τομέα και την ενίσχυση της αγροτικής ανάπτυξης.

Από το 1980 και μετά έχει διευρύνει τις δραστηριότητές της και στον εξωγεωργικό τομέα, ενώ το 1991 μετατράπηκε σε ανώνυμη εταιρία και παράλληλα ίδρυσε ένα ολοκληρωμένο όμιλο παροχής χρηματοοικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών. Το 2000 εισήχθη στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, καθώς πραγματοποίησε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, ενώ από τον Ιανουάριο του 2001 διαπραγματεύεται η μετοχή της στο ΧΑΑ.

Η Αγροτική Τράπεζα βρίσκεται σε μία φάση αναδιάρθρωσης. Η αναδιάρθρωση αυτή ξεκίνησε στα μέσα Μαΐου με την διάθεση του 7,18% του μετοχικού της κεφαλαίου μέσω του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Μάλιστα το ενδιαφέρον που εκδηλώθηκε από ξένους επενδυτές ήταν πολύ μεγάλο. Σήμερα η συμμετοχή του Δημοσίου στην Αγροτική ανέρχεται περί το 75% του

μετοχικού της κεφαλαίου και ο στόχος είναι να περιορισθεί στο 51%. Γι' αυτό η κυβέρνηση σχεδιάζει νέα διάθεση μετοχών της τράπεζας μέσα στο 2007. Η αναδιάρθρωση αυτή, της επέτρεψε να παρουσιάσει κέρδη και κατά το 2005 και κατά το πρώτο εξάμηνο του 2006. Η αναδιάρθρωση της τράπεζας και η αύξηση του μεριδίου της στην τραπεζική αγορά είναι δύο βασικοί λόγοι που θα διευκολύνουν το εγχείρημα της περαιτέρω αποκρατικοποίησης της Αγροτικής.

Τα καλά αποτελέσματα που παρουσίασε η Αγροτική Τράπεζα έκαναν την γερμανική τράπεζα Deutsche Bank (8^η στον κόσμο) να δώσει σύσταση αγοράς για την μετοχή της Αγροτικής. Σύμφωνα με την αναλύτρια της γερμανικής τράπεζας Gaelle Cibelly, <<η ιστορία της Αγροτικής είναι ελκυστική καθώς διαθέτει ισχυρό δίκτυο και μεγάλη κεφαλαιακή επάρκεια>>. Έτσι εκτιμάται ότι θα ενισχύσει την θέση της στην λιανική τραπεζική. Στην έκθεση αναφέρεται ότι η Αγροτική Τράπεζα προχώρησε σε λειτουργική αναδιάρθρωση του χαρτοφυλακίου της με συνέπεια την επίτευξη καλύτερων οικονομικών αποτελεσμάτων.

Το επόμενο βήμα της τράπεζας είναι η περαιτέρω επέκτασή της στο εξωτερικό πέρα του ενός καταστήματος που ήδη έχει στην Γερμανία και συγκεκριμένα στην Φρανκφούρτη. Με δελτίο τύπου στις 29 Μαΐου 2006, η Αγροτική Τράπεζα ανακοίνωσε ότι <<αποτελεί στρατηγική επιλογή και απόφαση της τράπεζας η επέκτασή της στα Βαλκάνια, τις Παρευξείνιες χώρες και την Ανατολική Μεσόγειο, είτε με την αγορά πλειοψηφικού πακέτου μετοχών είτε με την συμμετοχή της στο μετοχικό κεφάλαιο τράπεζας των περιοχών αυτών>>. Η διοίκηση της τράπεζας θέλει να βάλει τις βάσεις για την ισχυροποίηση της Αγροτικής Τράπεζας στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου. Προς αυτή την κατεύθυνση έγιναν ήδη δύο βήματα με την εξαγορά δύο τραπεζών, μίας στην Σερβία και μίας στην Ρουμανία και την κατάθεση πρότασης για την εξαγορά τράπεζας στην Αλβανία.

2.6.A. Σερβία

Το πρώτο βήμα προς αυτή την κατεύθυνση είχε ήδη γίνει πριν από το δελτίο τύπου της 29^{ης} Μαΐου 2006, με την κατάθεση δεσμευτικής προσφοράς στην Merrill Lynch (σύμβουλος πωλητή) για την εξαγορά της σερβικής τράπεζας Zepster Bank. Η προς εξαγορά τράπεζα είναι ιδιωτική σερβική τράπεζα που κατέχει καλή θέση από άποψη χορηγήσεων στη Σερβία και μπορεί σύντομα να αναδιοργανωθεί και να αναπτυχθεί. Η διοίκηση της Αγροτικής Τράπεζας θεωρεί ότι εφόσον το εγχείρημα αυτό ευοδωθεί θα είναι μία πολύ καλή επιλογή αφού θα υπάρξουν σημαντικές ενέργειες, δεδομένου ότι στη Σερβία λειτουργούν 2 εργοστάσια της θυγατρικής εταιρείας της Ελληνικής Βιομηχανίας Ζάχαρης με σημαντικό αριθμό εργαζομένων, παραγωγών, πελατών και ανάγκες σε κεφάλαια κίνησης. Με άλλα λόγια, η διοίκηση της Αγροτικής Τράπεζας θεωρεί ότι με την εξαγορά της συγκεκριμένης τράπεζας θα μπορέσει να εισχωρήσει ευκολότερα στην αγροτική οικονομική αγορά της Σερβίας με την χορήγηση σημαντικού αριθμού κεφαλαίων κίνησης, κάτι για το οποίο φημίζεται η Zepster Bank.

Τελικά η διοίκηση της Αγροτικής Τράπεζας ξαφνιάζοντας όλους ανακοίνωσε στις 27 Οκτωβρίου 2006 με δελτίο τύπου ότι ολοκληρώθηκε στις 26 Οκτωβρίου 2006 η εξαγορά του 20% των κοινών μετά ψήφου μετοχών και του 24,99% των προνομιούχων μετοχών της σερβικής τράπεζας AIK Banka, η οποία είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο του Βελιγραδίου, με τιμή αγοράς κάθε κοινής μετοχής 2,85 φορές την ελεγμένη καθαρή θέση της τράπεζας.

Η AIK Banka έχει μερίδιο αγοράς περί το 3% μεταξύ των 39 τραπεζών στη Σερβία, είναι πρώτη σε κερδοφορία, διαθέτει ισχυρό δείκτη φερεγγυότητας και παρουσιάζει την καλύτερη απόδοση επί του ενεργητικού. Περισσότερες λεπτομέρειες για την συμφωνία θα γίνουν γνωστές όταν ολοκληρωθεί η συμφωνία, περί τα τέλη Οκτωβρίου.

2.6.B. Ρουμανία

Το δεύτερο βήμα έγινε με την υπογραφή προσυμφώνου για την αγορά

πλειοψηφικού πακέτου μετοχών της ρουμανικής τράπεζας MindBank, όπως ανακοίνωσε η Αγροτική Τράπεζα με το δελτίο τύπου της 29^{ης} Μαΐου. Η ρουμανική τράπεζα έχει 12 καταστήματα στη Ρουμανία, είναι πολυμετοχική και η εξαγορά για το 50%+1 μετοχή θα γίνει σε σχέση τιμής 2,5 φορές τη λογιστική της αξία. Το τίμημα της εξαγοράς υπολογίζεται γύρω στα 30 εκατομμύρια ευρώ. Η υπό εξαγορά τράπεζα μπορεί να έχει περιορισμένο μέγεθος, αφού το μερίδιό της στην τραπεζική αγορά της Ρουμανίας περιορίζεται στο 1%, αλλά διαθέτει ένα καθαρό χαρτοφυλάκιο και έχει σημαντικές προοπτικές ανάπτυξης.

Στόχος της διοίκησης της Αγροτικής Τράπεζας είναι η αξιοποίηση της MindBank, ως βραχίονα ανάπτυξης στην πολλά υποσχόμενη ρουμανική αγορά. Άλλωστε η ρουμανική αγορά, όπως αναφέραμε και πιο πάνω, πρόκειται να αναβαθμιστεί από την είσοδο της Ρουμανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2007.

Στις 22 Ιουνίου 2006, ο διοικητής της Αγροτικής Τράπεζας κ. Μηλιάκος ανακοίνωσε ότι υπέγραψε συμφωνία για την εξαγορά του 50,94% των μετοχών της MindBank, με συνολικό τίμημα 32,06 εκατομμύρια ευρώ. Το ποσό αυτό αντιστοιχεί σε 2,15 φορές την καθαρή θέση της ρουμανικής τράπεζας. Η ανακοίνωση έκλεισε με την αναφορά ότι η Αγροτική Τράπεζα θα επιδιώξει να αυξήσει περαιτέρω το ποσοστό συμμετοχής της στη ρουμανική τράπεζα.

Στα τέλη Αυγούστου, η Αγροτική Τράπεζα έφθασε να κατέχει το 57% του μετοχικού κεφαλαίου της Mindbank. Σε ανακοίνωση που έβγαλε έκανε γνωστό ότι σκοπεύει να προχωρήσει, μέσω της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου, στην αναδιοργάνωση της Mindbank, στην εγκατάσταση προηγμένων πληροφοριακών συστημάτων και τη ραγδαία επέκταση των υπαρχόντων 12 τραπεζικών καταστημάτων. Στόχος εντός 3 ετών είναι ο τριπλασιασμός του μεριδίου αγοράς της Mindbank στην αναπτυσσόμενη και ελπιδοφόρα τραπεζική αγορά της Ρουμανίας.

2.6.Γ. Αλβανία

Στις 16 Οκτωβρίου 2006, η Αγροτική Τράπεζα έκανε γνωστό με δελτίο

τύπου ότι εκδήλωσε εγγράφως το ενδιαφέρον της για την εξαγορά πλειοψηφικού πακέτου μετοχών της αμερικανο – αλβανικής τράπεζας American Bank of Albania που δραστηριοποιείται όπως θα δούμε παρακάτω και στην Ελλάδα. Η διαδικασία βρίσκεται σε πρόωρο στάδιο και εφόσον υπάρξει κάποια εξέλιξη, η Αγροτική Τράπεζα θα προβεί σε σχετικές ανακοινώσεις.

2.7 Marfin Bank (Marfin Financial Group)

Η τράπεζα ιδρύθηκε το 1981 με την επωνυμία Ελληνογαλλική Τράπεζα από τις τράπεζες E.T.E.B.A. και Credit Lyonnais (Γαλλία). Ο έλεγχος της τράπεζας πέρασε σε διάφορες εταιρίες, μία από αυτές το 1998 ήταν και η Τράπεζα Πειραιώς, για να φθάσουμε στο 2002, όπου η Marfin A.E.Π.Ε.Υ εξαγόρασε την Piraeus Prime Bank και απέκτησε την επωνυμία Marfin Bank A.T.E. Σήμερα είναι γνωστή στον τραπεζικό τομέα ως Marfin Financial Group.

Στρατηγική επιλογή από την έναρξη λειτουργίας της Marfin Bank είναι η εξειδίκευση στο Private και Personal Banking. Πρωταρχική επιδίωξη και βασική φιλοσοφία της τράπεζας αποτελεί η παροχή ολοκληρωμένων επενδυτικών και χρηματοοικονομικών υπηρεσιών προσαρμοσμένων στις ανάγκες κάθε πελάτη, ιδιώτη ή εταιρικού. Για να το επιτύχει αυτό η τράπεζα στηρίζεται στη γνώση και την εμπειρία των στελεχών της, ανθρώπων καταξιωμένων στην ελληνική και διεθνή αγορά, έχοντας παράλληλα και την ασφάλεια που παρέχει η ισχυρή κεφαλαιακή διάρθρωση και η ευέλικτη οργανωτική δομή της.

Σημαντική εξέλιξη τόσο για την ίδια την Marfin Financial Group, μέλος της οποίας είναι η Marfin Bank, όσο και γενικότερα για τον τραπεζικό κλάδο αποτελεί η έλευση της αραβικής εταιρίας Dubai Investment Group (DIG) στην Ελλάδα και η συμφωνία τους για συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο της Marfin Financial Group. Συγκεκριμένα, στις 16 Μαΐου 2006, η διοίκηση της Marfin Financial Group ανακοίνωσε ότι το 31,55% των μετοχών της περνά στον έλεγχο της Dubai Financial LLC (θυγατρικής της DIG), καθώς υπήρξε πλήρης

ικανοποίηση όλων των σχετικών συμφωνιών με αποτέλεσμα να πραγματοποιηθεί η χρηματιστηριακή συναλλαγή, η οποία έγινε στα 25 ευρώ ανά μετοχή. Η Dubai Financial (DF) απέκτησε συνολικά 16.091.000 μετοχές επενδύοντας 402,275 εκατομμύρια ευρώ.

Πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της Marfin F.G. αναλαμβάνει ο κ. Σαούντ Μπαλαουί, διευθύνων σύμβουλος της Dubai Investment Group, ο οποίος στις πρώτες επίσημες δηλώσεις του τόνισε ότι η Ελλάδα έχει ευνοϊκή υποδομή για επενδύσεις. Συγκεκριμένα σημείωσε χαρακτηριστικά <<Είμαι ευχαριστημένος που η εξαγορά του 31,55% των μετοχών της Marfin ολοκληρώθηκε μέσα σε πνεύμα καλής πίστης και συνεργασίας με τη διοίκηση του ομίλου. Έχουμε πολύ μεγάλα σχέδια για να επεκτείνουμε την ευρωπαϊκή και διεθνή παρουσία της Marfin, η οποία έχει εξαιρετικά θεμελιώδη μεγέθη και πρόκειται για έναν από τους ταχύτερα αναπτυσσόμενους ομίλους της Ευρώπης>>.

Κατόπιν συμφωνίας με την Dubai Financial, ο κ. Ανδρέας Βγενόπουλος, αντιπρόεδρος της Marfin, θα διατηρήσει την κατά 6,75% συμμετοχή του στην Marfin και θα συνεχίσει να επιβλέπει την υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου της εταιρείας, τη δομή της διοίκησης, τα κίνητρα και την πολιτική ανθρωπίνων πόρων. Ο κ. Βγενόπουλος εξέφρασε την πεποίθηση ότι ο συνεταιρισμός και συνεργασία των δύο πλευρών θα βοηθήσει τη Marfin να γίνει μία πολύ μεγάλη δύναμη στο χρηματοοικονομικό χώρο.

Η Marfin Financial Group είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών με κεφαλαιοποίηση περίπου 1,4 δις ευρώ. Κατόπιν ενός αριθμού στρατηγικών επενδύσεων σήμερα έχει «ελέγχουσες» συμμετοχές σε έναν αριθμό τραπεζών στην Ελλάδα και διεθνώς στα πλαίσια ενός αναγγελθέντος σχεδίου έχει να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα εκτεταμένων συγχωνεύσεων. Στην Ελλάδα κατέχει το 43,72% της Εγνατίας Τράπεζας, το 12,55% της Λαϊκής Τράπεζας Κύπρου, το 100% της Επενδυτικής Τράπεζας της Ελλάδος και το 2% της Τράπεζας Πειραιώς το οποίο πούλησε στις 21 Σεπτεμβρίου 2006 στην ίδια την Τράπεζα

Πειραιώς αντί 11,2 εκατομμυρίων ευρώ. Στο εξωτερικό κατέχει όπως θα δούμε παρακάτω το 50,1% της SBM Bank στην Εσθονία.

Στα σχέδια της Marfin Financial Group είναι η δημιουργία ενός ισχυρού τραπεζικού σχήματος μεταξύ της Marfin Bank, της Εγνατίας Τράπεζας και της Λαϊκής Τράπεζας που θα αριθμεί περί τα 150 καταστήματα και θα έχει ενεργητικό 21 δις ευρώ. Οι διαδικασίες θα αρχίσουν στις αρχές Ιουλίου με σκοπό να ολοκληρωθούν στο τέλος του 2006. Ο σκοπός είναι να φθάσει αυτό το ενιαίο τραπεζικό σχήμα τα 250 – 300 καταστήματα τα προσεχή 2 χρόνια, αποκτώντας παρουσία και στο εξωτερικό. Παρακάτω θα δούμε αναλυτικά ότι ύστερα από πρόταση της Λαϊκής Τράπεζας Κύπρου προχωρούν οι διαδικασίες για την συγχώνευση των τριών τραπεζών.

Η Dubai Financial από την πλευρά της έχει στρατηγικό ενδιαφέρον να πραγματοποιεί επενδύσεις στον χρηματοπιστωτικό τομέα ο οποίος γνωρίζει υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης τόσο σε περιφερειακό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Το χαρτοφυλάκιο της Dubai Financial περιλαμβάνει την εταιρεία Thomas Cook India Limited (TCIL) και συμμετοχή 68% στην Dubai Bank. Επιπλέον κατά την τρέχουσα περίοδο εξετάζει επενδυτικές ευκαιρίες στο χρηματοπιστωτικό τομέα της Τουρκίας, Μαλαισίας και Ινδονησίας και ιδιαίτερα της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι η συνεργασία με τον αραβικό όμιλο, θα σημαίνει για την Marfin Financial Group την επέκταση του επιχειρηματικού σχεδιασμού της τόσο στην Ελλάδα όσο και στην ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Πρόκειται για μια συμφωνία στρατηγικού χαρακτήρα, η οποία αναμένεται να σηματοδοτήσει την αλλαγή πλεύσης της Marfin, η οποία φαίνεται ότι έκλεισε οριστικά τον κύκλο εξαγορών στις μικρές τράπεζες και στρέφεται πλέον σε μεγάλες συμφωνίες.

2.7.A. Εσθονία

Η Marfin Financial Group ανακοίνωσε με δελτίο τύπου την 1 Μαρτίου

2006 την απόφασή της να αποκτήσει το 50,1% της SBM BANK της Εσθονίας έναντι τιμήματος περίπου 6,5 εκατομμυρίων ευρώ. Η συμμετοχή της Marfin F.G. πραγματοποιήθηκε μέσω ισόποσης αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της SBM BANK η οποία έγινε σε τιμή περίπου ίση προς την λογιστική αξία της και ολοκληρώθηκε στις 12.6.2006 μετά την λήψη της απαιτούμενης έγκρισης από την Κεντρική Τράπεζα της Εσθονίας.

Με την συμμετοχή αυτή η Marfin F.G. εισέρχεται στην αγορά των Βαλτικών Χωρών, οι οικονομίες των οποίων διακρίνονται για την ευρωστία και τους ταχείς ρυθμούς ανάπτυξής τους. Είναι χαρακτηριστικό ότι η οικονομία της Εσθονίας με ελάχιστο δημόσιο χρέος αναπτύσσεται κατά 7% ετησίως, ενώ στον τραπεζικό τομέα παρόλο που τα περιθώρια των δανείων είναι εφάμιλλα των ελληνικών οι προϋπολογιζόμενες επισφάλειες είναι σχεδόν μηδενικές.

Η Εσθονία είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το νόμισμα της χώρας (εσθονική κορόνα) έχει προκαθορισμένο εύρος διακύμανσης με το ευρώ ('κλειδωμένη' ισοτιμία). Κύριους τομείς οικονομικής δραστηριότητας αποτελούν οι κατασκευές, η υψηλή τεχνολογία, οι μεταφορές και οι υπηρεσίες.

Πρόθεση της διοίκησης της Marfin F.G. είναι η ανάπτυξη του ομίλου διεθνώς και η εξαγορά της SBM BANK δείχνει πως κινείται προς την σωστή κατεύθυνση.

2.8 Εγνατία Τράπεζα

Πρόκειται για μια τράπεζα με 15ετή παρουσία στον ελληνικό ιδιωτικό τραπεζικό τομέα, καθώς ιδρύθηκε τον Ιούλιο του 1991 με έδρα τη Θεσσαλονίκη από μια ομάδα διακεκριμένων Ελλήνων επιχειρηματιών. Όραμα των ιδρυτών της ήταν η δημιουργία ενός σύγχρονου και ευέλικτου χρηματοπιστωτικού οργανισμού, ο οποίος θα κάλυπτε συνολικά τις τραπεζικές ανάγκες των πελατών - συνεργατών του και θα διεκδικούσε δυναμικά σημαντικό μερίδιο στην ελληνική τραπεζική αγορά.

Η Εγνατία Τράπεζα βρίσκεται σε μία φάση αναδιάρθρωσης. Πρόκειται

άμεσα να προχωρήσει σε τριπλή συγχώνευση με τις τράπεζες Marfin Bank και Λαϊκή Τράπεζα Κύπρου δημιουργώντας έναν ισχυρό τραπεζικό οργανισμό. Σκοπός αυτής της συγχώνευσης είναι να διαδραματίσει αυτός ο οργανισμός σημαντικό ρόλο στην ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Η Εγνατία Τράπεζα έχει παρουσία στην περιοχή των Βαλκανίων μόνο στη Ρουμανία και επιδιώκει να επεκταθεί και σε άλλες χώρες. Αυτό θα επιτευχθεί μέσα από την συγχώνευση που θα γίνει στο άμεσο μέλλον.

2.8.A. Ρουμανία

Η Egnatia Bank (Romania) S.A. είναι θυγατρική της Εγνατία Τράπεζας. Ιδρύθηκε τον Μάιο του 1998 στη Ρουμανία με έδρα το Βουκουρέστι. Σήμερα, στο μετοχικό της κεφάλαιο συμμετέχει η Εγνατία Τράπεζα σε ποσοστό 99%. Πρόκειται για μια εμπορική τράπεζα, με άδεια από την Κεντρική Τράπεζα της Ρουμανίας, για την παροχή του συνόλου των τραπεζικών εργασιών που προβλέπονται από το πλαίσιο λειτουργίας των εμπορικών τραπεζών στη Ρουμανία.

Η απόφαση της Εγνατίας Τράπεζας για την επέκτασή της στη Ρουμανία ελήφθη στο πλαίσιο της διεύρυνσης των διεθνών δραστηριοτήτων της στα Βαλκάνια. Οι προοπτικές της τράπεζας στη Ρουμανία είναι ιδιαίτερα θετικές, λαμβάνοντας υπόψη, το μέγεθος της τοπικής αγοράς (πληθυσμός 23 εκατ.), τη σημαντική παρουσία ελληνικών και άλλων διεθνών επιχειρήσεων. Η προοπτική εισόδου της Ρουμανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση δημιουργεί αρκετά ευοίωνες συνθήκες για την ανάπτυξη της χώρας. Στο πελατολόγιο της τράπεζας περιλαμβάνεται σημαντικός αριθμός ελληνικών και ξένων εταιριών που δραστηριοποιούνται στη Ρουμανία, ενώ παράλληλα επεκτείνεται η πελατειακή βάση και με αξιόλογες εταιρίες ρουμάνικων συμφερόντων.

Στους στρατηγικούς στόχους του ομίλου όσον αφορά την μελλοντική πορεία της τράπεζας συμπεριλαμβάνονται τα εξής:

- Διεύρυνση του δικτύου με τη δημιουργία καταστημάτων σε μεγάλες

πόλεις της Ρουμανίας.

- Περαιτέρω κεφαλαιακή ενίσχυση της τράπεζας.
- Μεταφορά τεχνογνωσίας και δημιουργία νέων προϊόντων.
- Απόκτηση σημαντικού μεριδίου όσον αφορά την επιχειρηματική και καταναλωτική πίστη
- Διεύρυνση της πελατειακής βάσης.

2.9 Novabank

Η NovaBank ξεκίνησε τη λειτουργία της στην ελληνική τραπεζική αγορά στις 21 Σεπτεμβρίου 2000 με δίκτυο 45 καταστημάτων. Πρόκειται για μία τράπεζα της οποίας ο τρόπος λειτουργίας και παροχής υπηρεσιών, καθώς και η εμφάνιση των καταστημάτων της, σχεδιάσθηκε με βάση τα πιο προηγμένα ευρωπαϊκά πρότυπα. Η ίδια ξεκίνησε τη δραστηριοποίησή της στο retail banking, έχοντας στρατηγική και στόχους που προέκυψαν μέσα από πολύμηνη μελέτη και έρευνα.

Η NovaBank έχει επικεντρώσει το ενδιαφέρον της στον ιδιώτη καταναλωτή και το χτίσιμο στρατηγικής και φιλοσοφίας με άξονα την άμεση κατάκτηση σημαντικού μεριδίου της αγοράς της μεσαίας και ανώτερης εισοδηματικής τάξης στα μεγάλα αστικά κέντρα. Παράλληλα εφάρμοσε την ίδια φιλοσοφία τμηματοποίησης της αγοράς, με στόχο τη παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσιών και ανταγωνιστικών προϊόντων και επεκτάθηκε στους κλάδους Business Banking, Private Banking και Bancassurance.

Το 2005, εξαγοράστηκε όλη από τον πορτογαλικό όμιλο Millennium Banco Commercial Portugues (1^{ος} στην πορτογαλική τραπεζική αγορά με 1.005 καταστήματα) που ήδη κατείχε το 50% των μετοχών της. Ο πορτογαλικός όμιλος, εκτός από την Ελλάδα που αποτελεί στρατηγικό πυλώνα ανάπτυξης, δραστηριοποιείται και στην Πολωνία, την Τουρκία, τη Μοζαμβίκη, την Κίνα (Μακάο), το Λουξεμβούργο, τη Γαλλία, τις ΗΠΑ και τον Καναδά. Σύμφωνα με φήμες, ο πορτογαλικός όμιλος σκεφτόταν να υποβάλλει πρόταση για την

εξαγορά της Εμπορικής Τράπεζας με σκοπό την περαιτέρω ενίσχυση του ρόλου που παίζει στην ελληνική τραπεζική αγορά. Τελικά δεν προχώρησε σε υποβολή πρότασης.

Οι τελευταίες εξελίξεις για την Novabank λένε ότι με άλλο όνομα και ενδεχομένως διαφορετικά εταιρικά χρώματα θα κάνει την είσοδό της στο Χρηματιστήριο. Ο πορτογαλικός όμιλος που ελέγχει την τράπεζα σχεδιάζει τη μετονομασία της και σύμφωνα με την επικρατέστερη πρόταση, αυτή αναμένεται να είναι 'Millennium'.

Η Novabank έχει αρχίσει να κάνει αισθητή την παρουσία της και στο εξωτερικό. Υπήρξε η πρώτη που εισήλθε στην τουρκική τραπεζική αγορά, μία αγορά για την οποία ανταγωνίζονται οι μεγαλύτερες ελληνικές τράπεζες σήμερα. Σκοπός της στο μέλλον είναι να διεισδύσει και σε άλλες αγορές πάντα όμως ακολουθώντας την στρατηγική που χαράζει κάθε φορά ο πορτογαλικός όμιλος που την κατέχει.

2.9.A. Τουρκία

Η NovaBank είχε προχωρήσει στην επέκταση των εργασιών της σε διεθνές επίπεδο, με πρώτο βήμα τη γείτονα χώρα Τουρκία, με την αναδιάρθρωση της εξαγορασθείσας τουρκικής τράπεζας Sitebank και την επαναλειτουργία της, τον Ιούλιο του 2003, ως BankEuropa. Η BankEuropa απαριθμεί σήμερα 12 καταστήματα σε Άγκυρα, Κωνσταντινούπολη και Σμύρνη.

2.10 Τράπεζα Αιγαίου

Η πρόοδος που έχει συντελεστεί στις οικονομικές σχέσεις Ελλάδας – Τουρκίας έρχεται να πιστοποιηθεί με την δημιουργία μίας ελληνοτουρκικής τράπεζας. Στο τελικό της στάδιο βρίσκεται η δημιουργία της ελληνοτουρκικής επιχειρηματικής τράπεζας Aegean Business Bank. Η τράπεζα θα έχει αρχικά 26 καταστήματα (13 σε κάθε χώρα) και θα αρχίσει να λειτουργεί στα τέλη Ιουνίου, αρχικά στην Αθήνα. Το μετοχικό της κεφάλαιο θα διαμορφωθεί στα 100

εκατομμύρια ευρώ και θα συμμετέχουν σ' αυτό Έλληνες και Τούρκοι επενδυτές. Με 30 εκατομμύρια ευρώ θα συμμετέχει ως στρατηγικός επενδυτής η Chicago Bank (ελληνικών συμφερόντων) και με 5 εκατομμύρια ευρώ ένα ξένο fund. Στόχος της τράπεζας αυτής είναι να βοηθήσει την επιχειρηματικότητα μεταξύ των δύο χωρών, ενώ θα εισαχθεί παράλληλα στα χρηματιστήρια της Αθήνας και της Κων/πολης.

2.11 Geniki Bank (Γενική Τράπεζα)

Η Geniki Bank είναι μέλος της Societe Generale, ενός από τους μεγαλύτερους και ισχυρότερους χρηματοοικονομικούς ομίλους της Ευρώπης με περισσότερους από 90.000 εργαζομένους και 16 εκατομμύρια πελάτες παγκοσμίως. Η Societe Generale είναι η τρίτη μεγαλύτερη γαλλική τράπεζα πίσω από την Credit Agricole και την BNP Paribas αλλά και η τρίτη μεγαλύτερη τράπεζα στην Ευρώπη.

Η Geniki Bank βρίσκεται σήμερα σε μία πολύ σημαντική χρονική στιγμή. Η τράπεζα εισέρχεται σε μια νέα εποχή που σηματοδοτείται με την επέκταση και την αναδιοργάνωση του δικτύου των καταστημάτων της στα πρότυπα μιας σύγχρονης ευρωπαϊκής τράπεζας και το σχεδιασμό πρωτοποριακών και ανταγωνιστικών προγραμμάτων για τους πελάτες της. Η Societe Generale επένδυσε στην Geniki Bank προσδοκώντας από το 2007 την επιστροφή της Geniki Bank σε ανάκαμψη. Γι' αυτό το λόγο η τράπεζα βρίσκεται σε μία φάση αναδιοργάνωσης και επανασχεδιασμού της με τις αποφάσεις να παίρνονται σε επίπεδο ομίλου.

Ο διευθύνων σύμβουλος της τράπεζας κ. Ζακ Τουρνεμπίζ στις 4 Οκτωβρίου 2006 αναφερόμενος στη στρατηγική της τράπεζας είπε <<ότι θα συνεχίσει την επέκταση του δικτύου καταστημάτων της και των δραστηριοτήτων της στην Ελλάδα, με έμφαση στη λιανική τραπεζική>>. Πρόσθεσε δε <<ότι η τράπεζα δεν ενδιαφέρεται στην παρούσα φάση για εξαγορές και συγχωνεύσεις άλλων τραπεζών. Η τράπεζα στοχεύει στον

διπλασιασμό του μεριδίου της στον τομέα της καταναλωτικής πίστης, από 2% που είναι σήμερα στο 4% περίπου τον επόμενο χρόνο, ενώ ταυτόχρονα θα δώσει έμφαση στη στεγαστική πίστη και στον τομέα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων>>>.

2.12 Proton Bank

Η Proton Bank ιδρύθηκε το Σεπτέμβριο του 2001 και ξεκίνησε επίσημα τις εργασίες της το Φεβρουάριο του 2002. Η Proton Bank παρέχει εξειδικευμένες συμβουλευτικές και επενδυτικές υπηρεσίες, τόσο σε ιδιώτες, όσο και σε επιχειρήσεις. Βασική επιλογή της Proton Bank είναι η παροχή υπηρεσιών στο χρηματοοικονομικό επενδυτικό χώρο και όχι στις παραδοσιακές τραπεζικές εργασίες.

Η Proton Bank διαφοροποιείται από το εγχώριο χρηματοοικονομικό σύστημα με την προσπάθειά της να προσωποποιήσει τις επενδυτικές υπηρεσίες δηλαδή με τη χρήση σύγχρονων και σε πολλές περιπτώσεις σύνθετων χρηματοοικονομικών προϊόντων σε ένα διεθνές φάσμα αγορών. Για να επιτύχει στην προσπάθειά της αυτή, η Proton Bank δίνει μεγάλη έμφαση στην κατανόηση της συγκεκριμένης ανάγκης κάθε πελάτη, έτσι ώστε να καθίσταται δυνατή η από κοινού εξεύρεση της εκάστοτε ενδεδειγμένης λύσης.

Η Proton Bank βρίσκεται στο προσκήνιο σήμερα για 4 λόγους. Ο πρώτος λόγος είναι η απόφαση της να προχωρήσει σε συγχώνευση με την Omega Bank με σκοπό την δημιουργία ενός ισχυρότερου τραπεζικού οργανισμού. Από την συγχώνευση που ολοκληρώθηκε στις 29 Σεπτεμβρίου 2006 θα προκύψει μία μεγαλύτερη και ισχυρότερη τράπεζα με ενεργητικό 1,5 δις ευρώ, ίδια κεφάλαια 300 εκατομμύρια ευρώ, χορηγήσεις ύψους 900 εκατομμυρίων ευρώ και καταθέσεις πλέον του 1,1 δις ευρώ ικανή να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στο εγχώριο τραπεζικό γίγνεσθαι. Η νέα τράπεζα θα διαθέτει δίκτυο 25 καταστημάτων και θα λειτουργεί με την επωνυμία Proton Τράπεζα Α.Ε.

Ο δεύτερος λόγος είναι η εξαγορά του 28% των μετοχών της από το

επενδυτικό σχήμα European Finance Investments Ltd (IRF). Το IRF διαθέτει ρευστότητα περί τα 250 εκατομμύρια ευρώ, τα οποία με εγγυητικές επιστολές φθάνουν τα 750 εκατομμύρια ευρώ. Στο κεφάλαιό της συμμετέχουν κατά κύριο λόγο θεσμικοί επενδυτές του εξωτερικού, καθώς και κεφάλαια ελληνικών συμφερόντων αλλά και Έλληνες εφοπλιστές. Με την συμφωνία αυτή το επενδυτικό σχήμα γίνεται στρατηγικός επενδυτής της τράπεζας. Παράλληλα η τράπεζα διασφαλίζει τις δυνατότητες για άντληση κεφαλαίων προς επίτευξη της περαιτέρω αναπτυξιακής της πορείας. Σκοπός του fund είναι η πραγματοποίηση επενδύσεων στον τομέα των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, με επίκεντρο τραπεζικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες στις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης όπως Ελλάδα, Βουλγαρία, Ρουμανία και Τουρκία δηλαδή αναδυόμενες χώρες με σημαντικούς ρυθμούς ανάπτυξης. Αυτό θα προσπαθήσει να το πετύχει μέσω της συμμετοχής της στην Proton Bank.

Στο πλαίσιο αυτό κινούνται οι συζητήσεις που έκανε η Proton Bank με το ισλανδικών συμφερόντων Novator Fund. Η Novator Fund κατέχει το 50% μίας μεσαίας βουλγαρικής τράπεζας και η Proton Bank θέλει να αποκτήσει και αυτή μερίδιο στην βουλγαρική τραπεζική αγορά εν όψει της εισόδου της Βουλγαρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2007.

Ο τρίτος λόγος είναι οι φήμες που υπάρχουν ότι έχει συμφωνήσει να απορροφηθεί από την κυπριακή τράπεζα Ελληνική εξασφαλίζοντας έτσι το προνόμιο των χαμηλών φορολογικών συντελεστών του 10% που ισχύουν για τις κυπριακές εταιρείες. Αυτή την στιγμή κατέχει το 0,18% του μετοχικού κεφαλαίου της Ελληνικής Τράπεζας. Επί του παρόντος, μια τέτοια προοπτική δεν μπορεί να εξεταστεί, δεδομένου ότι η κυπριακή Εκκλησία, που αποτελεί και τον μεγαλύτερο μέτοχο της Ελληνικής, βρίσκεται σε προεκλογική περίοδο για την εκλογή του νέου αρχιεπισκόπου.

Ο τέταρτος λόγος είναι ότι σύμφωνα με άρθρο που δημοσιεύθηκε στις 17 Οκτωβρίου 2006 στην ιστοσελίδα www.capital.gr η διοίκηση της Proton βρίσκεται σε συζητήσεις με το γαλλικό Ταμειυτήριο Caisse d' Epargne με

σκοπό την συνεργασία των δύο τραπεζών. Η διοίκηση της Proton με δελτίο τύπου της ίδιας ημέρας απάντησε ότι όλα είναι φήμες. Στο εγγύς μέλλον οι προσπάθειες της τράπεζας για επέκταση στο εξωτερικό και συγκεκριμένα στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης θα ενταθούν.

2.13 Omega Bank (Ωμέγα Τράπεζα)

Τον Ιανουάριο του 2001, η Omega Bank παίρνει από την Τράπεζα της Ελλάδος άδεια λειτουργίας. Τον Οκτώβριο του ίδιου έτους ανοίγει το πρώτο κατάστημα της Omega Bank στην Γλυφάδα. Στο τέλος του 2001 η τράπεζα είχε ανοίξει 7 καταστήματα στην περιοχή της Αθήνας. Σήμερα έχει παρουσία σε όλες τις μεγάλες πόλεις της Ελλάδας.

Όπως είπαμε και πιο πάνω η Omega Bank συγχωνεύτηκε με την Proton Bank με σκοπό την δημιουργία ενός ισχυρότερου τραπεζικού οργανισμού στην Ελλάδα. Οπότε οποιοσδήποτε ενέργειες αφορούν την επέκταση της τράπεζας θα γίνουν γνωστές στο εγγύς μέλλον.

2.14 Probank

Η Probank ιδρύθηκε το 2003. Σήμερα διαθέτει ένα δίκτυο πλήρους τραπεζικής εξυπηρέτησης αποτελούμενο από 80 καταστήματα στις μεγαλύτερες πόλεις της Ελλάδας. Η Τράπεζα δραστηριοποιείται σε όλο το φάσμα των τραπεζικών εργασιών και απευθύνεται:

➤ Στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις όλων των κλάδων της παραγωγής, διανομής και υπηρεσιών με προσφορά συνολικών λύσεων για όλο το φάσμα των χρηματοοικονομικών αναγκών τους.

➤ Σε ιδιώτες, οι οποίοι με την απελευθέρωση των αγορών αποτελούν μία σχετικά νέα, δυναμικά αναπτυσσόμενη πελατεία στην καταναλωτική πίστη, τις πιστωτικές κάρτες και τη στεγαστική πίστη.

Προτεραιότητα της Probank αποτελεί η όσο το δυνατόν καλύτερη ποιότητα στις προσφερόμενες χρηματοοικονομικές υπηρεσίες και η συνεργασία

με χρηματοοικονομικούς οίκους του εξωτερικού για διάθεση προϊόντων και υπηρεσιών από το δίκτυό της. Προς το παρόν δεν καταγράφεται καμία δραστηριότητα της τράπεζας στο εξωτερικό παρότι περιλαμβάνεται στους στόχους της για το μέλλον.

2.15 Τράπεζα Αττικής

Η Τράπεζα Αττικής Α.Ε. ιδρύθηκε το 1925. Από το 1964 ανήκε στον όμιλο εταιριών της Εμπορικής Τράπεζας. Στις 26 Ιουνίου 1997, ο όμιλος εταιριών της Εμπορικής Τράπεζας μεταβίβασε, μέσω του Χρηματιστηρίου Αθηνών, μέρος των μετοχών που κατείχε στο ΤΣΜΕΔΕ και στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Στις 9 Σεπτεμβρίου 2002 μεταβίβασε στο Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο τις υπόλοιπες μετοχές που κατείχε. Σήμερα οι βασικοί μέτοχοι της Τράπεζας Αττικής είναι:

- Το Ταμείο Συντάξεων Μηχανικών - Εργοληπτών - Δημοσίων Έργων (ΤΣΜΕΔΕ) με 41,96% των μετοχών.
- Το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο με 19,10% των μετοχών.
- Το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων με 19,13% των μετοχών (τα ποσοστά συμμετοχής αναφέρονται στον Νοέμβριο 2005).

Γίνεται αντιληπτό ότι η Τράπεζα Αττικής βρίσκεται υπό κρατικό έλεγχο. Η βούληση της κυβέρνησης για την τράπεζα είναι η πλήρης αποκρατικοποίησή της. Στην κατεύθυνση του να γίνει η τράπεζα Αττικής ελκυστική κινείται το πρόγραμμα εθελουσίας εξόδου που εφαρμόζεται στην τράπεζα. Το αποτέλεσμα θα είναι η μείωση του λειτουργικού κόστους και η αύξηση της κερδοφορίας της τράπεζας. Ήδη ακούγεται ότι για την τράπεζα Αττικής ενδιαφέρονται η γαλλική τράπεζα BNP Paribas και η ισπανική Caisse d'Épargne αλλά και το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο που δεν αποκλείεται και να αποκτήσει την Τράπεζα Αττικής εάν οι ξένες τράπεζες δεν δείξουν έμπρακτο ενδιαφέρον.

Πάντως, για την Τράπεζα Αττικής, το πιθανότερο σενάριο είναι ότι το Δημόσιο θα διαθέσει με δημόσιο διαγωνισμό το ποσοστό 38% των μετοχών της,

το οποίο σήμερα κατέχουν το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο και το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Η διάθεση των μετοχών θα γίνει με την ανάθεση της σχετικής διαδικασίας σε εξειδικευμένο οίκο και η πρόθεση είναι ο αγοραστής να αποκτήσει και το μανάτζμεντ της τράπεζας. Η ακριβής διαδικασία που θα ακολουθηθεί θα εξαρτηθεί και από τη διαβούλευση με το ΤΣΜΕΔΕ, το οποίο είναι σήμερα ο βασικός μέτοχος της Τράπεζας Αττικής.

Προς το παρόν δεν καταγράφεται κάποια δραστηριότητα της τράπεζας στο εξωτερικό αλλά ούτε βρίσκεται και στους στόχους της η επέκταση στο εξωτερικό. Όλα βέβαια θα εξαρτηθούν από τις εξελίξεις που θα γίνουν στο εγγύς μέλλον.

2.16 Aspis Bank (Ασπίς Τράπεζα)

Η Aspis Bank (Ανώνυμη Τραπεζική Εταιρία) ιδρύθηκε τον Ιούνιο του 1992 με ιδρυτικούς μετόχους την εταιρία Aegeon Griekenland Holding B.V. (ποσοστό 50%) και τον κ. Ψωμιάδη (ποσοστό 50%). Το 1998 η τράπεζα εισήχθη στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών. Η Aspis Bank από το έτος 2001 έχει μετατραπεί από στεγαστικό σε εμπορικό τραπεζικό ίδρυμα.

Το 2005 η Aspis Bank είχε την ιστορικά υψηλότερη καθαρή της κερδοφορία, ως αποτέλεσμα της συνέπειας που επέδειξε η διοίκηση στην υλοποίηση της στρατηγικής της, ήτοι ενίσχυση της παρουσίας της τράπεζας στον ελληνικό τραπεζικό χώρο. Σήμερα διαθέτει ένα δίκτυο 67 καταστημάτων σε 26 πόλεις εκτός Αττικής και Θεσσαλονίκης, με πρόβλεψη να ανέλθει στα 70 καταστήματα μέχρι το τέλος του 2006. Ο στόχος της τράπεζας είναι η εδραίωση της σε όλη την ελληνική επικράτεια και να γίνουν κάποιες μικρές προσπάθειες για επέκταση στην ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Στα πλαίσια αυτά κινείται η δημόσια πρόταση για την εξαγορά της πλειοψηφίας του μετοχικού κεφαλαίου της κυπριακής τράπεζας Universal Bank. Όμως η διοίκηση της κυπριακής τράπεζας και συγκεκριμένα οι δύο βασικοί μέτοχοι (οικογένειες Γεωργίου και Φωτιάδη) δεν βλέπει με καλό μάτι την

πρόταση και δύσκολα θα προχωρήσει αυτή η υπόθεση.

2.17 FBBank (First Business Bank)

Η FBBank ιδρύθηκε το Νοέμβριο του 2001. Η FBBank εξαγόρασε το χαρτοφυλάκιο και το δίκτυο καταστημάτων της καναδικής Bank of Nova Scotia στην Ελλάδα. Το χαρτοφυλάκιο που εξαγοράστηκε επικεντρωνόταν στους τομείς της ναυτιλίας και των ξενοδοχείων αλλά περιλάμβανε και ένα μεγάλο αριθμό βιομηχανικών και εμπορικών επιχειρήσεων σε διάφορους κλάδους. Το δίκτυο που εξαγοράστηκε περιλάμβανε 7 υποκαταστήματα στην Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη και την ελληνική περιφέρεια. Αυτή την στιγμή, ο μεγαλύτερος μέτοχος της FBBank είναι η Αγροτική Τράπεζα, η οποία κατέχει το 49% του μετοχικού της κεφαλαίου.

Η Bank of Nova Scotia είχε μακρόχρονη παρουσία στην ελληνική τραπεζική αγορά διαθέτοντας ισχυρά θεμελιωμένες πελατειακές σχέσεις. Από την ίδρυσή της μέχρι σήμερα, η FBBank ενίσχυσε τις σχέσεις αυτές αλλά και διεύρυνε το πελατολόγιο της με την προσθήκη νέων σημαντικών πελατών σε διάφορους κλάδους της οικονομίας. Πρωταρχικός στόχος της FBBank είναι η παροχή τραπεζικών υπηρεσιών υψηλής ποιότητας προς επιχειρήσεις, επαγγελματίες και ιδιώτες.

Το αποτέλεσμα είναι η αύξηση των κερδών έπειτα από φόρους της FBBank κατά 117% στο 9μηνο Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου 2006, τα οποία έφθασαν τα 3,8 εκατομμύρια ευρώ από 1,7 στο αντίστοιχο διάστημα του 2005. Οι συνολικές χορηγήσεις αυξήθηκαν κατά 10% και οι καταθέσεις κατά 27%.

Προς το παρόν, η FBBank δεν έχει παρουσία στο εξωτερικό. Άλλωστε πρωταρχικός στόχος της διοίκησης της τράπεζας είναι η εδραίωσή της στην ελληνική τραπεζική αγορά για να μπορέσουν να τεθούν στο μέλλον μεγαλύτεροι στόχοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Κυπριακές τράπεζες

3.1 Λαϊκή Τράπεζα Κύπρου

Ο όμιλος Λαϊκή Τράπεζα Κύπρου αποτελεί έναν από τους πιο σύγχρονους πιστοδοτικούς οργανισμούς στην Ελλάδα, καθώς έχει 14 έτη παρουσίας στον ελληνικό τραπεζικό τομέα. Παρ' όλα αυτά, οι ρίζες της τράπεζας εντοπίζονται στο μακρινό 1924, όπου και ιδρύθηκε το πρώτο κατάστημα της Λαϊκής στη Λεμεσό της Κύπρου. Αξίζει να αναφέρουμε ότι ήταν η πρώτη δημόσια εταιρία στην Κύπρο, η οποία μάλιστα έδωσε τη δυνατότητα στο κοινό της να επενδύει σε μετοχές, κάτι που αποτέλεσε το έναυσμα για την ίδρυση του Χρηματιστηρίου στην Κύπρο. Στην Ελλάδα ιδρύθηκε το 1992, με έδρα την Αθήνα, η Λαϊκή Τράπεζα Ελλάδος και σήμερα διαθέτει 55 καταστήματα.

Η Λαϊκή Τράπεζα Κύπρου, όπως είδαμε πιο πάνω, επρόκειτο να προχωρήσει σε τριπλή συγχώνευση με τις Marfin Bank και Εγνατία Τράπεζα επιζητώντας τη διεύρυνση του ρόλου της στα Βαλκάνια, πέραν της Σερβίας και της Ελλάδας που έχει σήμερα παρουσία. Πράγματι στις 20 Σεπτεμβρίου 2006, η διοίκηση της Λαϊκής Τράπεζας Κύπρου αποφάσισε να υποβάλει δημόσια πρόταση για την απόκτηση του 100% των μετοχών της Marfin FG και της Εγνατίας Τράπεζας. Παράλληλα, η Λαϊκή Τράπεζα Κύπρου θα υποβάλει μεταξύ άλλων, ιδιωτική πρόταση για την εξαγορά των μειοψηφιών στη θυγατρική της Λαϊκή Τράπεζα Ελλάδος. Ο ελάχιστος αριθμός μετοχών που θα πρέπει να προσφερθούν για να ισχύσουν οι δημόσιες προτάσεις είναι 40%.

Στις δημόσιες προτάσεις που κατατέθηκαν στις αρμόδιες εποπτικές αρχές, η Λαϊκή Τράπεζα Κύπρου προσφέρει στους μετόχους της Marfin FG και της Εγνατίας Τράπεζας, ίδιες μετοχές που θα προέλθουν από την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου, με παραίτηση των παλαιών μετόχων από τα δικαιώματα προτίμησης και με τιμή διάθεσης 5,21 ευρώ ανά μετοχή. Για τον προσδιορισμό των σχέσεων ανταλλαγής, η αξία μετοχής της Marfin FG αποτιμήθηκε στα 30 ευρώ, η κοινή και προνομιούχος μετοχή της Εγνατίας στα

6,30 ευρώ, ενώ η μετοχή της Λαϊκής Ελλάδος στα 78,15 ευρώ.

Κατά συνέπεια οι σχέσεις ανταλλαγής προσδιορίζονται:

- Στις 5,757 μετοχές της Λαϊκής Τράπεζας Κύπρου για κάθε μία μετοχή της Marfin FG.
- Στις 1,2090 μετοχές της Λαϊκής Τράπεζας Κύπρου για κάθε μία μετοχή της Εγνατίας Τράπεζας.
- Στις 14,9962 μετοχές της Λαϊκής Τράπεζας Κύπρου για κάθε μία μετοχή της Λαϊκής Ελλάδος.

Εφόσον οι δημόσιες και ιδιωτικές προτάσεις γίνουν αποδεκτές από το 100% των μετόχων στους οποίους απευθύνονται, η Λαϊκή Τράπεζα Κύπρου θα προχωρήσει σε συνολική αύξηση περίπου 2,415 δις ευρώ εκδίδοντας 465,4 εκατομμύρια μετοχές οπότε και το σύνολο των μετοχών της θα ανέρχεται σε 822,9 εκατομμύρια. Περίοδος αποδοχής της πρότασης προβλέπεται να είναι από τις 9 Οκτωβρίου 2006 μέχρι τις 22 Νοεμβρίου 2006. Στις 19 Οκτωβρίου 2006 αναμένεται να γνωμοδοτήσουν σχετικά τα διοικητικά συμβούλια της Marfin FG και της Εγνατίας Τράπεζας. Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Λαϊκής Τράπεζα Κύπρου, για την έγκριση της αύξησης κεφαλαίου, θα πραγματοποιηθεί στις 24 Οκτωβρίου 2006.

Τα αποτελέσματα που θα προκύψουν από την τριπλή συγχώνευση γίνονται γνωστά παρακάτω (πίνακας 12). Αξίζει να αναφέρουμε ότι έδρα του νέου ομίλου θα είναι η Κύπρος. Η αλλαγή έδρας του ομίλου έχει ιδιαίτερη σημασία για τη μελλοντική στρατηγική ανάπτυξής του, καθώς όπως δήλωσε ο Αντιπρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της Marfin FG κ. Βγενόπουλος, η γεωγραφική θέση εξυπηρετεί τη στρατηγική ανάπτυξης τόσο στη Νοτιοανατολική Ευρώπη όσο και στη Μεσόγειο και τις αραβικές χώρες.

Η προτεινόμενη συνένωση συνεπάγεται ισχυρές συνέργειες από πλευράς αύξησης των εσόδων και των εργασιών και περιορισμού του λειτουργικού κόστους, συγκεντρώνει κεφαλαιακές δυνάμεις και απελευθερώνει ανθρώπινο δυναμικό για περαιτέρω έντονη ανάπτυξη των εργασιών του ομίλου στους

χώρους και τις αγορές που δραστηριοποιείται. Πεποίθηση της Λαϊκής Τράπεζας Κύπρου είναι ότι αυτή η συνένωση δυνάμεων, προσθέτει αξία στους μετόχους και των τριών οργανισμών.

Πίνακας 12: Ο νέος τραπεζικός όμιλος σε ονόματα και αριθμούς

Όνομα	Margin Popular Bank
Μετοχική σύνθεση	14,5%: Dubai Investments 3% - 5%: Κ.Θεοχαράκης, Λανίτης, Βγενόπουλος ο καθένας 7%: Επενδυτικό κεφάλαιο Tosca 35%: Θεσμικοί επενδυτές Υπόλοιπο ποσοστό: Free Float
Ενεργητικό	22,3 δις ευρώ
Ίδια κεφάλαια	3,3 δις ευρώ (1 ^η στην Κύπρο, 2 ^η στην Ελλάδα μετά την Εθνική)
Κεφαλαιοποίηση	4,28 δις ευρώ
Συνολικές καταθέσεις	15,8 δις ευρώ
Συνολικές χορηγήσεις	11,7 δις ευρώ
Αριθμός καταστημάτων	300
Δραστηριότητα - παρουσία	13 χώρες
Διαπραγμάτευση μετοχών σε χρηματιστήρια	Αθήνα, Λευκωσία, Ντουμπάι
Εκτιμήσεις καθαρών κερδών (2007 – 2009)	2007: 370 εκατομμύρια ευρώ 2008: 440 εκατομμύρια ευρώ 2009: 510 εκατομμύρια ευρώ
Προέλευση κερδών	81% από τραπεζικές εργασίες
Χρηματιστηριακές εργασίες	1 ^η θέση στο ΧΑΚ με 43,9% συναλ. 3 ^η θέση στο ΧΑΑ με 8,8% συναλ.
Δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	17,7%

3.1.Α. Σερβία

Στη Σερβία βρίσκεται από τις αρχές Ιανουαρίου 2006 ο όμιλος Λαϊκής, με την εξαγορά του πλειοψηφικού μετοχικού κεφαλαίου της Centrobanka a.d. Βελιγραδίου. Η Centrobanka a.d. έχει πλέον μετονομαστεί σε Laiki Bank a.d.

Πρωταρχικός στόχος της Λαϊκής, σύμφωνα με δήλωση του γενικού διευθυντή στη Σερβία Petar Stefanovic, στις 3 Απριλίου 2006, είναι <<η δημιουργία μιας σύγχρονης τράπεζας στη Σερβία η οποία θα διακρίνεται για την ποιότητα και ποικιλία των προϊόντων και υπηρεσιών της, θα ξεχωρίζει για την επάρκεια και αποτελεσματικότητά της στη διαχείριση της πελατειακής σχέσης, θα παρέχει άριστη εξυπηρέτηση σε ιδιώτες, επιχειρήσεις και οργανισμούς, ενώ ταυτόχρονα θα συνεχίσει να προσφέρει στην κοινωνία και τον πολιτισμό>>.

Η Laiki Bank a.d. έχει συνολικά 9.000 ενεργούς πελάτες - νομικά πρόσωπα. Εάν κάνουμε μια σύγκριση με τον αριθμό πελατών της αντίστοιχης περιόδου της περσινής χρονιάς, θα διαπιστώσουμε ότι υπάρχει μια σημαντική αύξηση της τάξης του 27%. Κρίνεται σαφές λοιπόν ότι η Laiki Bank a.d θα αποτελέσει μια σημαντική εναλλακτική λύση στις τραπεζικές επιλογές στην Σερβία. Παράλληλα, η Λαϊκή έχει διεθνή δραστηριότητα (εκτός Κύπρου) με υποκαταστήματα στην Αγγλία, την Αυστραλία, τα Channel Islands στη Μεγάλη Βρετανία, καθώς και γραφεία με αντιπροσώπους της στον Καναδά, τις ΗΠΑ, τη Ρωσία, τη Νότια Αφρική.

3.2 Τράπεζα Κύπρου

Η Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία ΛΤΔ (<<η Τράπεζα>>) ιδρύθηκε το 1899 και είναι η μητρική εταιρία του Συγκροτήματος Τράπεζας Κύπρου («το Συγκρότημα»). Η Τράπεζα Κύπρου είναι ο ηγετικός χρηματοοικονομικός οργανισμός στην Κύπρο, με δυναμική παρουσία στην Ελλάδα και με δραστηριότητες στο Ηνωμένο Βασίλειο, την Αυστραλία και Channel Islands.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2005, το μερίδιο αγοράς της τράπεζας στις καταθέσεις και χορηγήσεις στην Κύπρο, περιλαμβανομένων των συνεργατικών

πιστωτικών ιδρυμάτων, ανερχόταν σε 31,9% και 25,6%, αντίστοιχα. Η τράπεζα λειτουργεί 147 καταστήματα στην Κύπρο. Η τράπεζα επεκτάθηκε στην Ελλάδα το 1991. Η δυναμική επέκταση των εργασιών της τράπεζας στην Ελλάδα άρχισε το 1999. Η τράπεζα λειτουργεί σήμερα 112 καταστήματα στην Ελλάδα. Στο τέλος Νοεμβρίου 2005, το μερίδιο αγοράς της τράπεζας στις καταθέσεις και χορηγήσεις στην Ελλάδα έφτανε το 3,8%.

Η τράπεζα έχει εδραιώσει την παρουσία της στο Ηνωμένο Βασίλειο, όπου λειτουργεί μέσω 6 καταστημάτων και εξυπηρετεί την κυπριακή και ελληνική παροικία εκεί. Η παρουσία της Τράπεζας Κύπρου στο εξωτερικό ενισχύθηκε περαιτέρω το 2000 με τη λειτουργία πλήρους εξαρτημένης τράπεζας στην Αυστραλία, η οποία διαθέτει 10 καταστήματα. Επίσης, η Τράπεζα Κύπρου λειτουργεί καταστήματα αντιπροσωπείας στις Η.Π.Α., Καναδά, Νότια Αφρική, Ρωσία και Ρουμανία απασχολώντας συνολικά 6.062 άτομα διεθνώς.

Οι μετοχές της Τράπεζας Κύπρου είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) και στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Η τράπεζα είναι η μεγαλύτερη εισηγμένη εταιρία στο ΧΑΚ σε κεφαλαιοποίηση και σε όγκο συναλλαγών με ευρεία μετοχική διασπορά. Από τις 9 Οκτωβρίου 2006 συμμετέχει στο δείκτη FTSE / ΧΑ 20 του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση, θα είναι η 10^η μεγαλύτερη εταιρία σε κεφαλαιοποίηση και θα έχει το έβδομο μεγαλύτερο βάρος στο δείκτη, το οποίο υπολογίζεται στο 6,26% με βάση στοιχεία στις 4 Οκτωβρίου 2006. Η εξέλιξη αυτή είναι πολύ θετική για την Τράπεζα Κύπρου, η οποία πλέον θα αποτελεί μέρος του σημαντικότερου δείκτη αναφοράς για επενδύσεις στο Χρηματιστήριο.

Η Τράπεζα Κύπρου βρισκόταν στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος. Καταρχήν ήταν η μία από τις δύο τράπεζες που εξεδήλωσε ενδιαφέρον για την αγορά της Εμπορικής Τράπεζας καταθέτοντας μία πολύ καλή πρόταση. Εάν κατάφερνε να αποκτήσει την Εμπορική Τράπεζα θα ενίσχυε την παρουσία της στην Ελλάδα και θα εισερχόταν σε νέες περιοχές όπως η Βουλγαρία, Ρουμανία και Αλβανία (όπου η Εμπορική έχει παρουσία) που δεν έχει πάει μέχρι τώρα. Ο

πρόεδρος της Τράπεζας Κύπρου κ. Ρολόγης μιλώντας σε συνέντευξη τύπου στις 22 Ιουνίου 2006 λίγες ώρες μετά την κατάθεση της πρότασης, τόνισε <<ότι σύμφωνα με υπολογισμούς που έχει κάνει η τράπεζα σε περίπτωση που επιτευχθεί συμφωνία, οι δύο τραπεζικοί οργανισμοί στην Ελλάδα θα ελέγχουν αθροιστικά το δεύτερο μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς σε χορηγήσεις δανείων (15%) και καταθέσεις (12%)>>.

Τελικά εντελώς αιφνιδιαστικά αποφάσισε να αποσύρει την προσφορά της για την Εμπορική με πρόσχημα το ασφαλιστικό της Εμπορικής. Το αποτέλεσμα είναι η δημιουργία εσωστρέφειας και συγκρούσεων κορυφής ανάμεσα στα υψηλά στελέχη της Κύπρου. Υψηλά ιστάμενα στελέχη της δεν έκρυβαν την πικρία και την αγανάκτηση τους για τους βεβιασμένους χειρισμούς και την πρόωρη εγκατάλειψη στην κούρσα της διεκδίκησης. Οι ίδιοι παράγοντες παραδέχονταν ότι <<η αποχώρηση ήταν επικοινωνιακά μια καταστροφή>> για την τράπεζα που εμφανίστηκε να πελαγοδρομεί. Παράλληλα έστρεφαν τη μήνιν τους κατά του κεντρικού τραπεζίτη της Μεγαλονήσου κ. Χριστοδούλου, ο οποίος ενθάρρυνε αρχικά και παρέσυρε τη διοίκηση της Τράπεζας Κύπρου για να κάνει το μεγάλο άλμα στη διεκδίκηση της Εμπορικής, αλλά <<έπαιξε>> πολιτικό παιχνίδι εις βάρος τους, <<φρενάροντας>> στη συνέχεια το εγχείρημα και προβάλλοντας ως εμπόδιο για την εξαγορά την έλλειψη κεφαλαιακής επάρκειας, αποποιούμενος ταυτόχρονα και οποιαδήποτε εμπλοκή του στην υπόθεση. Το σίγουρο είναι ότι αυτή η υπόθεση έπληξε σοβαρά την αξιοπιστία της Τράπεζας Κύπρου στην τραπεζική αγορά με αποτελέσματα που αναμένεται να γίνουν ορατά σύντομα σύμφωνα με τραπεζικούς κύκλους.

Παράλληλα η Τράπεζα Κύπρου είναι τον τελευταίο καιρό στα <<μαχαίρια>> με την Τράπεζα Πειραιώς εξαιτίας της ολοένα και μεγαλύτερης απόκτησης ποσοστού μετοχών της πρώτης από την δεύτερη. Σύμφωνα με τις τελευταίες εξελίξεις η Τράπεζα Πειραιώς κατέχει το 8,2% των μετοχών της Τράπεζας Κύπρου. Όμως η απροθυμία της Τράπεζας Κύπρου να συνεργαστεί με την Τράπεζα Πειραιώς οδήγησε την Τράπεζα Πειραιώς στην απόφαση να

πουλήσει αυτό το ποσοστό που κατέχει. Η απόφαση αυτή της Τράπεζας Πειραιώς έφερε ανακούφιση στα στελέχη της Τράπεζας Κύπρου. Αυτό είναι ένα ακόμα επεισόδιο του ανταγωνισμού μεταξύ των εγχώριων τραπεζών που πρόκειται να συνεχιστεί εντονότερος στο άμεσο μέλλον.

3.3 Ελληνική Τράπεζα

Η Ελληνική Τράπεζα ιδρύθηκε το 1974. Όμως, λόγω της τουρκικής εισβολής στην Κύπρο οι εργασίες της ξεκίνησαν στις 2 Ιανουαρίου 1976. Το 20% του ιδρυτικού κεφαλαίου προέρχεται από την Ελληνική Μεταλλευτική Εταιρεία, το 20% από την Bank of America και το υπόλοιπο 60% από το κοινό με δημόσια εγγραφή. Αυτή την στιγμή, ο μεγαλύτερος μέτοχος της Ελληνικής Τράπεζας είναι η Εκκλησία της Κύπρου που κατέχει το 16,5% των μετοχών της.

Το 1998 λειτουργεί το κατάστημα Κολωνακίου στην Αθήνα. Ξεκινά έτσι, η υλοποίηση του ιδιαίτερης σημασίας στόχου για σημαντική διεύρυνση της Ελληνικής Τράπεζας στην ελληνική τραπεζική αγορά. Σήμερα, η Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία ΑΤΔ είναι ένας από τους σημαντικότερους κυπριακούς χρηματοοικονομικούς ομίλους (3^η μεγαλύτερη κυπριακή τράπεζα με μερίδιο αγοράς το οποίο πλησιάζει το 12%) με 80 καταστήματα στην Κύπρο, ένα μικρό αλλά ραγδαία αναπτυσσόμενο δίκτυο στην Ελλάδα (25 καταστήματα στην Αθήνα, Θεσσαλονίκη και Ιωάννινα στο τέλος του 2004), 1860 εξειδικευμένα στελέχη, 16 θυγατρικές εταιρείες και Γραφεία Αντιπροσωπείας στη Νότιο Αφρική και Ρωσία.

Σκοπός της Ελληνικής Τράπεζας σήμερα είναι η εδραίωσή της ως σημαντικού τραπεζικού οργανισμού στην Κύπρο πρωτίστως και έπειτα στην Ελλάδα. Στο πλαίσιο αυτό κινούνται οι φήμες που υπάρχουν ότι έχει συμφωνήσει να απορροφήσει την Proton Bank. Πάντως από την πλευρά της διοίκησης της Ελληνικής και συγκεκριμένα από τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου κ. Ανδρέα Παναγιώτου έγινε γνωστό ότι ουδείς από τους μεγαλομετόχους της Ελληνικής έκανε επαφές με στελέχη της Proton Bank.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Ξένες Τράπεζες

4.1 Citibank

Η Citibank ανήκει στον διεθνή όμιλο Citigroup Inc. Ο όμιλος Citigroup Inc είναι ο μεγαλύτερος χρηματοοικονομικός οργανισμός στον κόσμο. Δημιουργήθηκε από τη συγχώνευση της Citicorp και της Travelers Group το 1998. Έχει παρουσία σε περισσότερες από 100 χώρες ενώ απασχολεί περισσότερους από 200.000 υπαλλήλους σε όλο τον κόσμο.

Η Citigroup σήμερα αποτελείται από τις ακόλουθες εταιρείες: Citibank, Travelers Group, Salomon Smith Barney, Primerica Financial Services, CitiFinancial, Global Corporate & Investment Bank, Citigroup Asset Management, Schroeders, Associates, Nikko, Banamex. Το 1964 ο όμιλος άνοιξε το πρώτο κατάστημα στην Ελλάδα (στο Σύνταγμα) με την επωνυμία Citibank, με κύριες δραστηριότητες στο χώρο της ναυτιλίας, των επιχειρήσεων και των καταναλωτών. Η Citibank διαθέτει ένα δίκτυο 57 καταστημάτων και 235 ATM σε όλη την Ελλάδα, περισσότερους από 1.000 υπαλλήλους και 600.000 πελάτες. Είναι η μεγαλύτερη ξένη τράπεζα στην Ελλάδα σήμερα.

4.2 HSBC

Ο όμιλος HSBC εξυπηρετεί περισσότερους από 125 εκατομμύρια πελάτες σε όλον το κόσμο, διαθέτει 9.500 γραφεία σε 76 χώρες που εκτείνονται στην Ευρώπη, την Ασιατική περιοχή του Ειρηνικού, την Βόρεια και Νότια Αμερική, τη Μέση Ανατολή και την Αφρική. Με 1.034 δισεκατομμύρια δολάρια ενεργητικό κεφάλαιο στις 31 Δεκεμβρίου 2003, ο όμιλος HSBC είναι ένας από τους μεγαλύτερους τραπεζικούς και χρηματοοικονομικούς οργανισμούς στον κόσμο. Η HSBC προσφέρει ένα φάσμα υπηρεσιών προσαρμοσμένων στις προσωπικές ανάγκες του κάθε πελάτη της ξεχωριστά.

Η HSBC Bank plc λειτουργεί στην Ελλάδα από το 1981. Σήμερα, η HSBC έχει καθιερωθεί στην Ελλάδα σαν ένας επιτυχημένος οργανισμός παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών.

4.3 BNP Paribas

Στην Ελλάδα η λειτουργία της τράπεζας δρομολογείται από το 1982. Μετά από 24 έτη παρουσίας στον ελληνικό χώρο η BNB PARIBAS διαθέτει πέντε καταστήματα στην Αττική και ένα στη Θεσσαλονίκη αποτελώντας μία από τις μεγαλύτερες ξένες τράπεζες στην εγχώρια αγορά. Η ηγετική της παρουσία πηγάζει από το γεγονός ότι έχει συνεργασία με περισσότερες από τις μισές εταιρίες που ανήκουν στη λίστα με τις 100 μεγαλύτερες επιχειρήσεις στην Ελλάδα.

Σε διεθνή κλίμακα η BNB PARIBAS αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα τραπεζικά δίκτυα. Σήμερα αποτελεί τον πιο κερδοφόρο τραπεζικό οργανισμό στην Ευρωζώνη από άποψη κεφαλαιοποίησης αγοράς και καθαρών εσόδων. Έχει έντονη παρουσία στην Ευρώπη, την Ασία και τις ΗΠΑ και συνολικά λειτουργεί σε 88 χώρες. Διαθέτει 138.000 υπαλλήλους παγκοσμίως, ενώ στην Ευρώπη δουλεύουν 107.000 άτομα και ειδικότερα στη Γαλλία 56.000 άνθρωποι. Παράλληλα έχει παρουσία στην Κεντρική Ευρώπη και στα Βαλκάνια.

4.4 RBS (Royal Bank of Scotland Group)

Η RBS αποτελεί έναν από τους παλαιότερους οργανισμούς παγκοσμίως καθώς ιδρύθηκε στο Εδιμβούργο το 1727. Στις μέρες μας υφίσταται ως ένα από τα μεγαλύτερα τραπεζικά δίκτυα σε διεθνές επίπεδο. Πρόκειται για τη δεύτερη μεγαλύτερη σε κεφαλαιοποίηση τράπεζα στην Ευρώπη και αντίστοιχα μία από τις μεγαλύτερες τράπεζες σε παγκόσμιο επίπεδο, με υποκαταστήματα στην Ασία και τις ΗΠΑ.

Στην Ελλάδα, η παρουσία της RBS χρονολογείται από το 1973. Μάλιστα έχει καθιερωθεί ως η κυρίαρχη τράπεζα δανεισμού της ελληνικής ναυτιλιακής αγοράς. Στο χώρο της ναυτιλίας έχει δραστηριότητα 250 ετών και σύμφωνα με δήλωση του διευθυντή μάρκετινγκ κ. Α.Βαρναβίδη στο διαδικτυακό τόπο της RBS <<σκοπεύουμε να συνεχίσουμε το έργο μας για άλλα 250 έτη>>. Η τράπεζα εδρεύει στον Πειραιά και προσφέρει μια πλήρη σειρά τραπεζικών

υπηρεσιών στην ελληνική ναυτιλιακή κοινότητα, ενώ συναλλάσσεται και με ξένους επενδυτές που στρέφουν το ενδιαφέρον τους στην ελληνική ναυτιλία.

4.5 HVB Group (HypoVereinsbank)

Η HVB Group είναι η δεύτερη μεγαλύτερη ιδιωτική τράπεζα στη Γερμανία και μετά τη συγχώνευσή της με την Bank Austria Creditanstalt κατέχει αδιαμφισβήτητα κυρίαρχη θέση στην τραπεζική αγορά της Αυστρίας. Πέρυσι εξαγοράστηκε από την μεγαλύτερη ιταλική τράπεζα και μία από τις 10 μεγαλύτερες στην Ευρώπη, την Unicredito.

Με περισσότερους από 61.700 υπαλλήλους, 2.000 καταστήματα και πάνω από 8,8 εκατομμύρια πελάτες είναι η νούμερο 1 τράπεζα στην καρδιά της Ευρώπης. Με έδρα τη Γερμανία και την Αυστρία, η τράπεζα τοποθετείται με ένα ευρύτατο δίκτυο καταστημάτων σε όλες τις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, όπου και έχει ηγετική παρουσία.

Η HypoVereinsbank έχει παρακολουθήσει από κοντά την τελευταία, κρίσιμη για τα οικονομικά πράγματα, εικοσαετία στην Ελλάδα. Κατ' αρχήν με το γραφείο εκπροσώπησης που εγκατέστησε στην Αθήνα το 1979 και μετά με το κατάστημά της που εγκαινίασε τον Μάιο του 1989. Το 1999 εγκαινίασε το ναυτιλιακό της κατάστημα στον Πειραιά και από το 2000 παρέχει υπηρεσίες διαχείρισης χαρτοφυλακίου ιδιωτών πελατών και χρηματοδότησης ακίνητης περιουσίας.

Στόχος της HypoVereinsbank είναι η προώθηση των δραστηριοτήτων των πελατών της από άλλες ευρωπαϊκές χώρες στην Ελλάδα και η υποστήριξη δημιουργίας συνθηκών σωστής συνεργασίας και για τα δυο μέρη. Για την εκπλήρωση αυτών των επιδιώξεων η HypoVereinsbank προσπαθεί πάντοτε να προσφέρει προϊόντα και υπηρεσίες υψηλής ποιότητας και τεχνογνωσίας, ικανές να διασφαλίσουν μακροχρόνιες σχέσεις με τους πελάτες της.

4.6 American Bank of Albania

Η American Bank of Albania ανήκει 100% στο Αλβανο-Αμερικανικό Επιχειρηματικό Ίδρυμα (AAEI) που είναι ένας ιδιωτικός μη πολιτικός και μη κερδοσκοπικός οργανισμός της πολιτείας Delaware των ΗΠΑ, ο οποίος ιδρύθηκε με πράξη της κυβέρνησης των ΗΠΑ για την υποστήριξη της Δημοκρατίας στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης το 1989. Η κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής χορήγησε στο AAEI ένα κεφάλαιο που ανερχόταν στο ποσό των 30 εκατομμυρίων USD.

Το AAEI ίδρυσε την American Bank of Albania το 1998 έχοντας ως πρωταρχικό σκοπό την προώθηση της ανάπτυξης του ιδιωτικού τομέα στην Αλβανία. Η ίδρυση της τράπεζας εγκρίθηκε από την Τράπεζα της Αλβανίας στις 10 Αυγούστου 1998 και άνοιξε τις πόρτες της στις 26 Σεπτεμβρίου 1998. Σκοπός της American Bank of Albania (ABA) είναι να προσφέρει στους Αλβανούς και άλλους ξένους υπηκόους ασφαλείς και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, να αναπτύξει την εμπιστοσύνη των Αλβανών υπηκόων στο τραπεζικό σύστημα ύστερα από την οικονομική κρίση που προκλήθηκε από τις δήθεν επενδύσεις σε πυραμίδες και επιπλέον να βοηθήσει στον εκσυγχρονισμό των τραπεζικών διαδικασιών της χώρας.

Κατά την διάρκεια των 6 ετών λειτουργίας της στην Αλβανία, είναι πρωτοπόρος σε πολλά παραδοσιακά και νέα προϊόντα και έχει καταφέρει να γίνει η τρίτη μεγαλύτερη τράπεζα από τις 16 τράπεζες που λειτουργούν αυτή τη στιγμή στην Αλβανία. Στις 14 Ιουνίου 2004, άνοιξε τις πόρτες του το υποκατάστημα της Ελλάδας, στην Αθήνα για να εξασφαλίσει στα μέλη της Αλβανικής κοινότητας που ζουν και εργάζονται στην Ελλάδα και όχι μόνο σ' αυτούς τραπεζικές υπηρεσίες υψηλής ποιότητας που προσφέρονται από προσωπικό, που μπορεί να επικοινωνήσει με τους πελάτες στη μητρική τους γλώσσα. Αυτές τις ημέρες, η American Bank of Albania βρίσκεται στο επίκεντρο εξαιτίας της πρότασης που κατέθεσε η Αγροτική Τράπεζα για την εξαγορά του πλειοψηφικού της πακέτου. Εν αναμονή εξελίξεων λοιπόν.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Πιο πάνω προσπαθήσαμε να κάνουμε μία όσο το δυνατόν καλύτερη αναφορά κυρίως στην παρουσία των ελληνικών τραπεζών στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Παράλληλα έγινε αναφορά και στις κυπριακές αλλά και στις ξένες τράπεζες που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα μιας κι αυτές αποτελούν μέρος του ελληνικού τραπεζικού γίγνεσθαι και πολλές φορές επηρεάζουν τις αποφάσεις που παίρνουν οι ελληνικές τράπεζες.

Όπως είδαμε οι εξελίξεις είναι ραγδαίες και αναμένεται να κορυφωθούν στο εγγύς μέλλον. Όποιες και να είναι οι εξελίξεις, οι ελληνικές τράπεζες θα συνεχίσουν να κινούνται δυναμικά στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης γιατί αλλιώς θα γίνουν έρμαιο στις άγριες διαθέσεις των μεγάλων τραπεζικών ομίλων που σπεύδουν προς αναζήτηση ευκαιριών. Ο τραπεζικός πόλεμος άρχισε για τα καλά και οι αντίπαλοι σπεύδουν προς την αναζήτηση των καλύτερων όπλων. Ο καλύτεροι θα επικρατήσουν.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Εφημερίδα 'Ελεύθερος Τύπος'
2. Εφημερίδα 'Τύπος της Κυριακής'
3. Εφημερίδα 'Βήμα'
4. Εφημερίδα 'Βήμα της Κυριακής'
5. Εφημερίδα 'Καθημερινή'
6. Εφημερίδα 'Καθημερινή της Κυριακής'
7. Εφημερίδα 'Έθνος'
8. Εφημερίδα 'Έθνος της Κυριακής'
9. Εφημερίδα 'Νέα'
10. Εφημερίδα 'Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία'
11. Εφημερίδα 'Ο Κόσμος του Επενδυτή'
12. Εφημερίδα 'Οικονομία'
13. Εφημερίδα 'Χρηματιστήριο'
14. Εφημερίδα 'Θέμα της Κυριακής'
15. Εφημερίδα 'Press Time'
16. Εφημερίδα 'Παρασκευή + 13'
17. Εφημερίδα 'Πελοπόννησος'
18. Εφημερίδα 'Γεγονότα'
19. Περιοδικό Εθνικής Τράπεζας 'South Eastern Europe and Mediterranean Emerging Market Economies Bulletin (Τεύχος Σεπτεμβρίου 2006)'
20. Βιβλίο 'Χρηματοοικονομική των Α.Α. Groppelli και Ehsan Nikbakht, Τρίτη Αμερικανική Έκδοση'
21. Βιβλίο 'Οικονομική του Walter J. Wessels, Δεύτερη Αμερικανική Έκδοση'

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. www.reporter.gr
2. www.eurotoday.gr
3. www.kerdos.gr
4. www.enet.gr
5. www.express.gr
6. www.imerissia.gr
7. www.kathimerini.gr
8. www.nbg.gr
9. www.stb.com.mk
10. www.ubb.bg
11. www.banca-romaneasca.ro
12. www.alpha.gr
13. www.eurobank.gr
14. www.piraeusbank.gr
15. www.tiranabank.al
16. www.piraeusbank.co.yu
17. www.piraeusbank.ro
18. www.piraeusbank.bg
19. www.emporiki.gr
20. www.atebank.gr
20. www.marfin.gr
21. www.egnatiabank.gr
21. www.egnatiabank-rom.ro
22. www.novabank.gr
23. www.geniki.gr
24. www.proton.gr
25. www.laiki.gr
26. www.trapezes.gr

27. www.in.gr

28. www.hypovereinsbank.gr

29. www.paribas.gr